

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

(7.verze)

ZVÍDAVOST, MOUDROST, PŘÁTELSTVÍ

Základní škola a mateřská škola J.Schrotha, Lipová – lázně

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola a mateřská škola J.Schrotha, Lipová – lázně

Adresa: 790 61 Lipová – lázně 530

Zřizovatel: Obec Lipová – lázně

Adresa: 790 61 Lipová – lázně 396

Právní forma: Příspěvková organizace

Statutární zástupce: Mgr. Gejza Sóky, ředitel školy jmenovaný zřizovatelem

Kontakt: telefon – 584 421 267

e-mail – reditel@zslipova.cz

www.zslipova.cz

Zástupce ředitele: Mgr. Taťána Krejčová

Zástupce ředitele pro MŠ: Alice Zapletalová

Školská rada: Ustanovena zřizovatelem dne 20.12.2005

Školská rada má devět členů (3 jmenování zřizovatelem, 3 volení z řad zákonných zástupců, 3 volení pedagogickou radou)

Platnost dokumentu: od 1.9.2022

IČO: 00853364

Koordinátor ŠVP: Mgr. Gejza Sóky

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy:

Škola je úplnou základní školou s jednou třídou v každém ročníku.

2.2. Organizační součásti školy:

Název	Kapacita
Základní škola	408
Mateřská škola 656	56
Mateřská škola – oddělení v budově ZŠ	65
Školní družina	75
Školní jídelny	464

2.3. Vybavení školy:

Základní škola a mateřská škola 656 se nacházejí ve střední části obce.

Dopravní obslužnost je dobrá – autobusové zastávky příměstské dopravy se nacházejí v těsné blízkosti všech organizačních součástí.

Mateřská škola je vybavena vlastní kuchyní s výdejními místy v jednotlivých odděleních, oploceným prostorem pro venkovní hry.

Poskytuje dětem předškolní vzdělání, které podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj a vytváří podmínky pro úspěšný nástup k základnímu vzdělávání.

Základní škola je vybavena vlastní tělocvičnou (ve šk.roce 2006/2007 proběhla její celková přestavba), zrekonstruovanou školní kuchyní s jídelnou. Dále jsou žákům k dispozici školní pozemky se skleníkem a učebnou v přírodě, školní dílna, cvičná kuchyňka a dvě počítačové učebny pro výuku informatiky. Škola vlastní odpovídající techniku pro interaktivní vyučování ve všech třídách..

Ve škole se nachází odborné učebny přírodopisu, fyziky, chemie s laboratoří, výtvarné výchovy, hudební výchovy, přírodovědných oborů 1.stupně a byl zřízen koutek Environmentálního Vzdělávání, Výchovy a Osvěty (EVVO) na 2.stupni.

Základní škola a mateřská škola 530 je bezbariérová.

Na vzhledu školy (výzdoba interiéru) se ve velké míře podílejí žáci a učitelé.

Škola má kvalitní hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy) plně v souladu s normami.

Pro veřejná vystoupení, výstavy prací žáků a kulturní akce používá škola Národní dům v centru obce a spolupracuje s knihovnou a s muzeem Johanna Schrotha.

Základní škola poskytuje žákům základní vzdělání, klade důraz na samostatné myšlení, svobodné a autonomní rozhodování, demokratické cítění a jednání v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.

Součástí vzdělání je také **system sportovních kurzů**: 3.- 4. ročník plavání, 5. a 8. ročník kurz lyžování a snowboardingu, 6.ročník cykloturistický kurz, 7.ročník vodácký kurz, 9.ročník vysokohorská turistika ve Vysokých Tatrách, **dopravní výchova, rodinná a sexuální výchova, finanční gramotnost.**

Škola umožňuje účast v různých sportovních a naukových soutěžích.

Škola preferuje a dále prohlubuje možnosti především ve dvou oblastech:

tělesná výchova a sport pro všechny, environmentální vzdělávání, ale uvědomuje si, že každý z nás je jiný, má jiné zájmy a schopnosti a proto je důležité, aby každý našel svou cestu v životě.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru:

Pedagogický sbor základní školy má 20 členů, v němž převažují zkušení pedagogové.

95 % pedagogů je plně kvalifikovaných, ostatní si doplňují vzdělání.

Všichni pedagogové školy se soustavně dále vzdělávají podle Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).

Ve škole pracuje **výchovný poradce** (poradenství pro volbu povolání, výchovné a jiné problémy žáků, spolupráce při řešení problémů s třídními učiteli, koordinace práce se žáky se specifickými vývojovými poruchami učení - SPU), **školní metodik prevence** (prevence, odhalování a řešení sociálně patologických jevů), **koordinátor EVVO** (environmentální vzdělávání, výchova a osvěta).

Škola má školní družinu se dvěma vychovatelkami.

Všichni učitelé a vychovatelky se podílejí na dalším životě školy.

2.4.1. Spolupráce s rodiči:

Spolupráce s rodiči je vedena na několika úrovních:

- *Školská rada* – je zřízena dle zákona č.561/2004 Sb. – Školský zákon, má devět členů, přičemž třetinu tvoří zástupci rodičů, vyjadřují se k ŠVP, k rozpočtu školy, projednávají inspekční zprávy, schvalují výroční zprávu o činnosti školy, školní řád, pravidla pro hodnocení, pravidelně přicházejí s náměty a připomínkami

- *Třídní učitelé* – řeší se zákonnými zástupci problémy týkající se primárně žáků jejich třídy, zvou rodiče na pravidelné třídní schůzky a konzultace, v případě potřeby i mimořádné (o nichž je veden zápis uložený ve složce „DŮVĚRNÉ“)

- *Výchovný poradce* – z titulu své funkce se zabývá především jednáním se žáky majícími problémy a potíže jakéhokoliv typu, k jednání pravidelně zve zákonné zástupce, zprostředkovává další komunikaci mezi zákonnými zástupci a dalšími subjekty (PPP, SPC, ...), pořádá pro rodiče vycházejících žáků prezentace vhodné pro další profesní orientaci vycházejících žáků

- *Pedagogičtí pracovníci* – informují zákonné zástupce o výsledcích vzdělávání na třídních schůzkách, konzultacích, v případě potřeby po dohodě i mimo tyto dny, nabízejí rodičům možnost návštěvy ve třídě během vyučování (se souhlasem ředitele školy)

- *Projekt školička* – seznamuje děti z MŠ a jejich rodiče (i prarodiče) s prostředím „velké“ školy, budoucí třídní učitelkou, jídelnou, tělocvičnou, keramikou dílnou a dalšími činnostmi, jichž se budou děti účastnit

- *Dobrovolná účast rodičů* – je vítána na různých akcích třídy a školy (besídky, výstavy, výlety, Den otevřených dveří, charitativní činnost, ...) nebo při vedení kroužků

2.4.2. Spolupráce s dalšími subjekty

- *zřizovatel* – obec Lipová-lázně jakožto zřizovatel školy hraje významnou roli při naplňování hlavní činnosti školy při projednávání rozpočtu školy a zajišťování materiálních podmínek, pro činnost školy je dobrá spolupráce na této úrovni naprosto klíčová, v současné době hodnotí vedení školy tuto spolupráci jako vysoce nadstandardní

- *Pedagogicko-psychologická poradna, Speciální pedagogické centrum* – tato dvě školní poradenská zařízení provádějí pro naši školu depistáž poruch učení, vypracovávají posudky a doporučení pro individuální integraci, pro komunikaci s nimi je určena výchovná poradkyně školy

- *Odbor sociálně právní ochrany dítěte* – provádí šetření v rodinách a spolupracuje se školou při problémech dětí v pěstounských rodinách nebo v sociálních případech např. neúplných rodin, pro komunikaci s tímto odborem jsou převážně určeny školní metodička prevence a výchovná poradkyně

- *logoped* – vzhledem k narůstajícímu počtu dětí s řečovými obtížemi je spolupráce na této úrovni stále významnější a častější, důležitá je také součinnost výchovné poradkyně a logopeda při zjišťování pokroku u udělených odkladů (zde je důležitá spolupráce také učitelka předškolního oddělení MŠ)

- *střední školy v okrese* – rozvoj vzájemných aktivit je dán potřebou propagace řemesel v základním vzdělávání, žáci 8.ročníku mají možnost se detailně seznámit s chodem škol, učebními a studijními obory, provozem internátu atd., spolupráce se středními školami spadá do činnosti výchovné poradkyně

- *Muzeum Johanna Schrotha, Lipová – lázně* – v rámci činnosti muzea a informačního centra jsou v obřadní síni konány výstavy a přednášky pro žáky školy, žáci naší školy mají také možnost podílet se na výzdobě muzea

- *Knihovna Lipová-lázně* – spolupráce s knihovnou je díky osobě vedoucí knihovny na výtečné úrovni, v rámci této spolupráce probíhá velké množství různých aktivit

- *Hasičský záchranný sbor Jeseník a Sbor dobrovolných hasičů Lipová – lázně* – prostřednictvím těchto dvou složek integrovaného záchranného systému ČR je prováděn ve škole cvičný požární poplach, pravidelně spojený s výjezdem hasičské techniky a následným Dnem ochrany člověka za mimořádných situací, kdy se žáci seznámí s technikou, prostředky protichemické ochrany, evakuací z prostor školy, první pomocí a nácvikem dýchání z úst do úst a masáží srdce, vyhlásováním poplachu a podání správných informací při přivolání pomoci

- *Rychlá záchranná služba Jeseník* – škola se pravidelně účastní soutěže pátých ročníků – Helpíkův pohár v rámci mezinárodní akce Rallye Rejvitz – této soutěži předchází školení a následné praktické procvičení první pomoci, žáci 8.ročníku absolvují besedu a doplňkové procvičení první pomoci
- *firma ASEKOL* – v rámci jedné z profilací školy (EVVO) spolupracuje škola s firmou ASEKOL při sběru pro recyklaci drobného elektroodpadu (baterie, žárovky, zářivky, menší elektrospotřebiče, ...) – soutěž Recyklohraní, komunikací s firmou je pověřena vyučující chemie
- *Středisko volného času DUHA Jeseník* – kromě tradičních besed, přednášek škola spolupracuje se SVC při pořádání sportovních okresních soutěží

2.5. Charakteristika žáků:

Většina žáků školy je z obce Lipová – lázně, významný je však i počet dojíždějících z dalších obcí (např. Jeseník, Jindřichov, Branná, Ostružná, Ramzová, Petříkov).

2.6. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce:

Žáci školy se pravidelně zapojují do různých charitativních akcí na podporu dětí v pěstounské péči, dětské onkologie nebo adopci zvířete v ZOO.

Pedagogové pravidelně spolupracují při různých školních projektech a projektových dnech.

Škola v posledních letech se spolupracovala s partnerskou obcí Krapkowice v rámci mikroprojektů Euroregionu Praděd.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. Zaměření školy:

Škola se profiluje ve dvou základních oblastech:

1. Sport pro všechny
2. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Tyto oblasti také budou i nadále prioritami školy.

Zaměření vychází z výchovných a vzdělávacích potřeb žáků, tradic školy a možností dalšího rozvoje.

V další filozofii školy se zaměříme na dvě základní oblasti (kterým také odpovídá skladba strategických cílů koncepce rozvoje školy):

Rozvoj materiálních podmínek:

- Obnova vybavení školní kuchyně
- Revitalizace svahu nad školou
- Vybavení školy novým serverem a dovybavení chemické laboratoře digestoří
- Dokončení výměny radiátorů, dokončení potřebných oprav
- zřízení a údržba květinové výzdoby školy

Rozvoj osobnosti žáka:

- tradice tělovýchovných kurzů v jednotlivých ročnících
- podporování různých forem prezentace školy na veřejnosti
- vytváření příznivého klimatu k zapojení rodičů (s konkrétní danou třídou)
- podílení se na pozitivních akcích zlepšujících atmosféru školy a kultivujících vztahy uvnitř i mimo školu

- využívání co nejširší a nejpestřejší nabídky metod a forem práce směřujících k umožnění zvládnutí učiva všem žákům s ohledem na jejich individuální zvláštnosti
- zapojení se do aktivního přijímání zdravých životních návyků
- trvalé přizpůsobení nabídky jídel ve ŠJ zdravému životnímu stylu
- kvalitní příprava žáků na přestup na střední školy
- samozřejmost dodržování úmluvy o právech dítěte v práci všech zaměstnanců
- usilování o co nejtěsnější propojení učiva s reálným životem
- zaměření se na posilování samostatnosti a tvořivého myšlení
- zajišťování individuální péče o žáky se SVP a o nadané žáky
- práce s interaktivními učebnicemi
- uplatňování prevence proti zneužívání návykových látek
- systematické působení proti vandalismu, násilí a šikaně mezi žáky, proti rasismu a xenofobii
- trvalý zájem o rozšiřování nabídky zájmových útvarů
- trvalé zlepšování vyjadřovacích schopností žáků
- pomoc žákům orientovat se v digitálním prostředí a vedení k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování se do společnosti a společenského života

Školní pravidla jako nástroj prevence

Společně vytvořená a dodržovaná pravidla ve třídě a ve škole jsou velmi účinnou prevencí sociálně patologických jevů, zejména nekázně, násilí a šikany. Jedná se o pravidla týkající se soužití v konkrétním společenství žáků, pedagogů a ostatních zaměstnanců školy, a o pravidla provozu a chodu školy.

Provozní pravidla jsou na většině škol dána školním řádem. Jejich dodržování pojmenovává přehledně a definovatelné jevy. V těchto pravidlech má být zakotveno jak řešit situace spojené se sociálně patologickými jevy. Pravidla týkající se provozu škol a školských zařízení nepostihují pravidla soužití a klima školy.

Pravidla soužití bývají většinou „nepsaná“. Jedná se o pravidla vzájemného respektu, úcty, důvěry, empatie a dalších životních kvalit.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie:

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při vzdělávání. Jejich úroveň dosažená na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní vzdělávání a orientaci v každodenním praktickém životě.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE	STRATEGIE NA ZŠ J.SCHROTHA
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - podpořit kladný vztah ke vzdělání a uvědomění si důležitosti vzdělání – společně vyvodit cíle, zhodnotit jeho dosažení, vysvětlit možnosti uplatnění získaných vědomostí a dovedností i v návaznosti na profesní orientaci, umožnit prověřit si dovednosti v kvízech, testech, soutěžích, při řešení životních situací, praktických úkolů - vést k sebekontrolě jako běžné součásti každé práce, zodpovědnosti za výsledek práce – vést k dodržování pracovních postupů, bezpečnosti a hygieny, překontrolování výsledků práce a smysluplnosti řešení - rozvíjet čtení s porozuměním – vést k práci s textem a k vyhledávání informací - vést k uvědomění si teorie na základě vlastních prožitků a zkušeností – zařadit problémové a činnostní vyučování, experiment, modelové situace, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - rozvíjet sebehodnocení a sledování vlastního pokroku a práci s vlastní chybou – zakládat a pracovat s portfoliem, vést k samostatné organizaci činností, plánování, sebekontrolě a využití vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávat a třídit základní informace, rozvíjet systematickosti ve zpracovávání informací - umožnit vlastní volbu pořadí vypracovávání úkolů, stanovení cíle a plánování postupu, pracovat s různými zdroji informací - rozvíjet logické myšlení, myšlení v souvislostech, orientovat se v souvislostech a čase – využívat problémové úkoly a logické úlohy, využívat deskové hry, projektové a kooperativní učení, zařadit prolínání témat předměty - pochopit přírodní zákonitosti a uplatňovat je v běžném životě – využít modelové situace, pokusy, pozorování, laboratorní práce, využívat pocitové dílny, uplatňovat dovednosti v praktických úkolech
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet slovní zásobu – podporovat četbu, zařazovat kulturní představení a vystoupení, používat mluvní cvičení, dialogy a poslech prostřednictvím jazyka vyjádřit postoje, pocity, myšlenky – vydávat školní časopis, diskutovat, vést k prezentaci výsledků žákovských prací, pomocí modelových situací rozvíjet schopnost komunikace s vrstevníky i dospělými, dodržovat společně stanovená pravidla při všech činnostech, rozvíjet schopnosti klást otázky a odpovědi, schopnost komunikovat v běžných životních situacích, vést k vhodné formě obhajoby a argumentaci názorů, práci
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - posilovat pocity národní hrdosti v evropském a celosvětovém kontextu, úcta k tradicím – využívat projektové vyučování a dílny, navštěvovat výstavy, organizovat besedy, exkurze a školní výlety, sledovat sportovní a kulturní dění - posilovat přehled o současné politické situaci – zařazovat aktuality a práci s mediálním sdělením - orientovat se v právním a politickém systému země (práva a povinnosti) – vytvářet a dodržovat pravidla třídy, využívat žákovský parlament, referendum, zařazovat besedy, soutěže , spolupráci s policií - budovat úctu k hodnotám a sociálního citění – na modelových příkladech demonstrovat pozitivní a negativní projevy lidského chování, využívat charitativní akce, školní výlety a jiné společné aktivity - rozvíjet poznávání jiných kultur – využívat mezinárodní setkávání, kulturní vystoupení, projekt Globe, Cesty, besedy a projekce
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet skupinovou a individuální práci, vést k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dodržování zásad bezpečnosti práce - pracovat s různými nástroji, přístroji a pomůckami, využívat exkurze k seznámení s různými profesemi, využívat interaktivní tabule, umožnit diferencované výkony podle individuálních schopností žáků, nabídnout volitelné předměty a zájmové útvary - používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, dbát na bezpečnost a zdraví své i ostatních
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet týmovou práci (spolupráce, pomoc ostatním), vést k zodpovědnosti za sebe i jiné, vést k uvědomění si svého místa v kolektivu, rozvíjet smysl pro FAIR PLAY - organizovat projektové dny, projektové vyučování, využívat role ve skupině, pravidla, odpovědnost za plnění, vést k prezentaci práce, dovedností, pořádat sportovní kurzy a cvičení v přírodě - budovat schopnost orientace v současné společnosti - využívat modelové situace k uvědomění si různých životních rolí
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah – volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků - využívat digitální technologie pro usnadnění práce, pochopit význam digitálních technologií, hodnotit jejich přínosy i rizika - předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při spolupráci, komunikaci a sdílení dat v digitálním prostředí jednat eticky

3.3. Zajištění výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na tomto poli škola systematicky spolupracuje především se dvěma odbornými poradenskými zařízeními – **Pedagogicko psychologickou poradnou** (pracoviště Jeseník) a **Speciálně pedagogickým centrem** (pracoviště Jeseník).

Do budoucna by škola chtěla zajistit služby odborného pracovníka přímo ve škole.

V práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se škola zaměřuje především na tyto základní oblasti:

1. Podpora nadaných žáků

Škola se snaží o každoroční vyhledávání talentů v různých oblastech v rámci přípravy a účasti v různých školních, okresních eventuálně dalších soutěžích.

Jedná se o poměrně široké spektrum **soutěží sportovních** (kolektivní hry – např. florbal, vybíjená, kopaná i individuálních – např. atletika, přespolní běh) a **soutěží naukových** (olympiády dějepisné, zeměpisné, biologické, jazykové, matematické, fyzikální) i **uměleckých** (recitační, výtvarné či pěvecké soutěže).

Téměř pravidelně se v některé ze jmenovaných oblastí škola dočká poměrně výrazného úspěchu a nasměruje tak některé z žáků na určitou profesní nebo zájmovou činnost.

1.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka:

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

2. Práce se žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

Škola každoročně eviduje určitý počet žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními. Těmto žákům slouží podpůrná opatření různých stupňů v souladu se Školským zákonem.

2.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

PLPP sestavuje třídní učitel nebo vyučující konkrétního předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce se žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem. Pro žáky jsou zpracovány **individuální vzdělávací plány** (IVP) podle platné školské legislativy, doporučení poradenských zařízení a žádostí zákonných zástupců.

Pro vzdělávání těchto žáků má škola zajištěny odpovídající učební pomůcky. O průběhu vzdělávání jsou členové pedagogické rady pravidelně informováni prostřednictvím učitelek provádějících speciální nápravu.

O průběhu vzdělávání těchto žáků je vedena příslušná dokumentace, která je kontrolována vedením školy a pracovníky poradenských zařízení.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3. Vzdělávání cizinců

Žáci – cizinci jsou vzděláváni podle příslušné směrnice, která je součástí Organizačního řádu. Do příslušného ročníku jsou zařazeni ředitelem školy na základě doporučení komise složené z: výchovného poradce, vedoucího předmětové komise (metodického sdružení) a vyučujícího českého jazyka. Tato komise společně s třídním učitelem výkony takového žáka pravidelně vyhodnocuje a v případě potřeby navrhne řediteli školy jeho přeřazení do vyššího nebo nižšího ročníku.

Zákonným zástupcům žáků – cizinců je nabídnuta možnost vzdělávání podle Individuálního vzdělávacího plánu, ve kterém je zohledněna potřeba rozšířené výuky českého jazyka. Ve všech předmětech je praktikován individuální přístup a v hodnocení považována za závažnou souvislost ovlivňující výkon úroveň znalosti českého jazyka.

Autentická literatura, výuková CD s reáliemi příslušných zemí, pomůcky pro podporu znalostí kultury jejich zemí a slovníky jsou školou pořizovány dle možností.

Vlastní hodnocení rozvoje klíčových kompetencí žáků – cizinců je součástí zápisu třídního učitele pro jednání pedagogické rady.

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou zařazena tak, aby žáci prošli na daném stupni všemi tématy a do konce 9.ročníku se seznámili se všemi tematickými okruhy průřezových témat.

Průřezová témata jsou **integrována do jednotlivých předmětů.**

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Název tematického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Rozvoj schopností poznávání	Čj M	Čj M	Čj Aj M	Čj Aj M	Aj M	Čj M Př Fy	M Př Fy	M Vo Fy	M Fy
Sebepoznání a sebepojetí	M Tv	M Tv	M Tv	Tv Přv	Tv Přv	Vo Vz Tv	Tv	Vo Tv	Vo Tv
Seberegulace a sebeorganizace	M Tv	M Tv	Aj M Tv	Aj M Tv Přv	Aj M Tv Přv	Čj Tv	M Vo Aj Tv	Čj M Ch Vo Aj Tv	Čj Ch Aj Tv Vz
Psychohygiena	M Tv	M Tv	M Tv	M Tv	M Tv Přv	Čj Hv Tv Př	Čj Hv Aj Tv Př	Hv Vo Aj Př Tv	Hv Aj Tv
Kreativita	Čj M	Čj M	Čj M	Čj Tv	Tv	M Hv	M Hv Vo Inf	Hv	Hv Inf
Poznávání lidí				Přv	Přv	Vz	Vo	Vo	Čj
Mezilidské vztahy	Prv			Čj Tv Přv VI	Tv	Vo Vz Inf	Čj Vo Nj	Vo	Čj Z
Komunikace	Čj Prv	Čj	Čj Aj	Čj Aj	Čj Aj	Hv Vz Z	Čj Hv Vo	Čj Hv Vo	Čj Hv Vz
Kooperace a kompetice	Tv	Tv	Tv	Tv VI	Čj Tv				

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová-lázně
Školní vzdělávací program

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M Prv	M				M Fy	M Fy	M Př Fy	M Vo Fy
Hodnoty, postoje, praktická etika		Prv				Čj Z	Čj Nj	Čj Ch M	Čj Ch M Vz

Výchova demokratického občana

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Občanská společnost a škola	Prv		Prv			Vo		Z	
Občan, občanská společnost a stát			Prv		VI	M Vo Vz Inf		D Vo	Čj Vo
Formy participace občanů v politickém životě				VI			Vo		D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI		Vo Z	D Vo Z	Čj Vo	Čj D Vo Z

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Evropa a svět nás zajímá	Čj	Čj	Čj Aj	Aj	Aj VI	M D Hv Z	Čj Hv Vo Nj Z Př Inf	M Hv Z	Hv Vo Př Z
Objevujeme Evropu a svět			Aj	Aj In	Aj VI	M Z In	D Vo Nj	Z	Čj Aj In
Jsme Evropané					Aj VI	Čj D Hv Z	D Hv Vo	Hv Z	D Hv

Multikulturní výchova

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kulturní difference		Prv		VI		Z	D Vo Nj	D	Z
Lidské vztahy		Prv		In		Z In	Vo	Př	Čj D In
Etnický původ			Aj	Aj VI	Aj	Čj		Čj D Př	Čj D
Multikulturalita			Aj	Aj	Aj	Čj	Vo	Čj	D

					VI		Z	Z	Z
Princip sociálního smíru a solidarity					VI	Vo	Vo		D

Environmentální výchova

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy		Prv	Prv	Přv		Čj D Z Př	Čj Př	Ch Př	Čj Ch Z
Základní podmínky života		Prv	Prv	Přv	Přv	Z Př	Př	Ch	Ch Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv		Prv	Přv	Přv VI	Tv Př	M Tv Př	Ch Tv	Ch M Př Tv
Vztah člověka k prostředí	Tv Prv	Tv Prv	Tv Prv	Tv Přv In	Tv Přv	Aj Z Př In	Vo Aj Z Př	Čj Ch Aj Z	Čj Ch Vo Nj Aj Z In

Mediální výchova

Název tématického okruhu	1.stupeň					2.stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Cj		Čj	Čj Vv Z Fy	Vv Z Fy	Vv Z Fy	Čj Vv Z Fy
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj	Vv Z	Čj VV	Vv	Vv
Stavba mediálních sdělení					Čj				
Vnímání autora mediálního sdělení						Př			
Fungování a vliv médií ve společnosti				In	Čj Přv	Hv Vv Př In	Hv Vv Př	Čj Hv Vv	Čj Hv Vv In
Tvorba mediálního sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Inf	Čj	Čj
Práce v realizačním týmu				Čj	Čj				Čj

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. Učební plán 1.stupně

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Zahrnuté obory	1.r	2.r	3.r.	4.r.	5.r.	Z toho disponibilní	celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	9	9	8	7	7	7	40	51
	Anglický jazyk	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	2	11	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	4	3	23	23
Informatika	Informatika	Informatika	0	0	0	1	1		2	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	0	0	2	7	14
		Přírodověda	0	0	0	2/1	2	1	4/3	
		Vlastivěda	0	0	0	1/2	2		3/4	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1		5	5
Kultura ducha a těla	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1		5	13
		Výtvarná výchova	1	1	2	2	2	1	8	
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		10	10
		celkem	21	22	25	25	25	16	118	118

4.2. Učební plán 2. stupně

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	Zahrnuté obory	6.r	7.r	8.r.	9.r.	Z toho disponibilní	celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	16	34
	Anglický jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3		12	
	Další cizí jazyk	Německý/Francouzský jazyk	-	2	2	2		6	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	5	5	4	4	3	18	22
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1		4	
Člověk a společnost	Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	1	8	11
		Výchova k občanství	1	-	1	1		3	
Člověk a příroda	Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	2	8	28
		Chemie	-	-	2	2	2	4	
		Přírodopis	2	2	2	2	2	8	
		Zeměpis	2	2	2	2	2	8	
Umění a kultura	Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	6	10
		Hudební výchova	1	1	1	1		4	
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	-	-	1		2	10
		Tělesná výchova	2	2	2	2		8	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	-	1		3	3
Rozšiřující oblasti	Volitelný předmět z nabídky	Volitelný předmět	1	1	1	1	4	4	4
		celkem	29	30	31	32	18	122	122

Volitelné předměty: Zeměpisný seminář/Matematický seminář/Výtvarný seminář 6+7 **po jedné hodině v ročníku**, Přírodopisný seminář/Matematický seminář 8+9 **po jedné hodině v ročníku**.

Další cizí jazyk: Německý/Francouzský 7. – 9. **po dvou hodinách v ročníku**.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk a literatura

1. období

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 1.ročníku 9 hodin týdně, ve 2. ročníku 9 hodin týdně, ve 3. a 4.ročníku 8 hodin týdně a v 5.ročníku 7 hodin týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů, popřípadě v knihovně.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Tato složka předmětu se zaměřuje na to, aby si žáci v žádoucí míře kvality osvojili techniku čtení a psaní. Získali dovednost správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V Literární výchově je hlavním cílem, aby žáci přiměřeně svému věku četli s porozuměním a dovedli interpretovat přiměřené texty. Prostřednictvím četby poznávají základní literární žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického cítění, utváření čtenářského vkusu, podněcování žáků k četbě.

K nejčastěji používaným metodám a formám práce patří činnostní učení, týmová práce, beseda, projektová výuka, vytváření a prezentace prací ve školním časopise.

Při výuce dochází k prolínání s učivem dalších vzdělávacích oblastí, zejména Člověk a jeho svět.

Podle možností a potřeb školy se dělí výuka na 2 skupiny.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech	- během výuky klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací - využívá sebekontrolu a sebehodnocení žáků. - zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků. - umožňujeme žákům vybrat si z nabídky domácích úkolů a využít výsledky vhodných úkolů k prezentaci žáků
Kompetence k řešení problémů	
- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, ke způsobu řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností - vyhledá informace k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky	- vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy. - umožňuje žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem - vede žáky k promýšlení a prozkoumání názorů lišících se od jejich vlastních (vyhodnocování, srovnávání, besedy, diskuse, prezentace řešení problému)
Kompetence komunikativní	

- rozumí vybraným typům textů a záznamů, běžně užívaných gest a zvuků, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji	- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu (metoda diskuse, rozhovoru) a také pro komunikaci s dospělými ve škole, s lidmi na úřadech a v jiných institucích (exkurze, besedy). - zařazuje jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma - zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, podporují se, povzbuzují se a hodnotí (úkoly pro dvojice, skupinová práce, kooperativní vyučování)
Kompetence sociální a personální	
- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy	- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli - zařazuje do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci - umožňuje žákům prezentovat výsledky práce skupiny, obhájit názor a přijmout názory ostatních
Kompetence občanské	
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojuje do kulturního dění	- pořádá akce připomínající lidové tradice (výstava betlémů, Velikonoce) - nabízí žákům vhodné kulturní pozitivní aktivity (návštěvy divadla, koncerty, příprava třídních vystoupení, akademie)
Kompetence pracovní	
- přistupuje k výsledkům své činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany kulturních hodnot - využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje	- nabídkou zájmových útvarů podněcuje u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času - zapojuje žáky do přípravy školních projektů
Kompetence digitální	
ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá dig. technologie pro usnadnění práce	umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí
	upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Český jazyk

2. období

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter, pro lepší přehlednost je však rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Týdenní dotace je 4 hodiny týdně ve všech třídách druhého stupně. V 8. a 9. ročníku je možné pro posílení výuky nabídnout volitelný předmět Cvičení z českého jazyka s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme různých výukových programů pro opakování, procvičování učiva a pro získávání informací pak práci s internetem. Výjimečně pracujeme mimo budovu školy (exkurze, výstavy, kulturní programy), zejména při komunikační a slohové výchově.

V komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivost a fantazie. Žáci se učí kultivovaně psát a vyjadřovat se, získávají sebedůvěru při vyjadřování na veřejnosti.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Cílem Literární výchovy je humanizace žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, rozvoj estetického citění, rozpoznání literatury hodnotné od braků, podněcování žáků k četbě.

Předmět Český jazyk a literatura má v rámci ostatních předmětů velmi důležité postavení. Pomáhá totiž při vytváření osobnosti dítěte, ale zároveň je nedílnou součástí zvládnutí ostatních vyučovacích předmětů (znalost studijního čtení, porozumění textu, úroveň písemného projevu, schopnost vyjadřovat své názory a myšlení v různých komunikačních situacích).

Klíčové kompetence:

Žák	Učitel
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> - plánuje a řídí vlastní učení - vyhledává a třídí informace a používá je v procesu učení 	<ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na pozitivní motivaci žáka - používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, gramatické tabule a přehledy, audiovizuální techniku) - věnuje se dovednosti autokorekce chyb - předkládá dostatek informačních zdrojů a pracovních textů
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a pochopí problém, umí vyjádřit jeho podstatu, využívá vlastního úsudku a zkušenosti - vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nenechá se odradit nezdarem - kriticky myslí, hledá různé varianty řešení, je schopen obhájit svá rozhodnutí 	<ul style="list-style-type: none"> - zadává problémové úkoly - motivuje žáka k samostatnému řešení problému - předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení - klade důraz na kritické posouzení obsahu přečtených textů
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje a vyjadřuje výstižně své myšlenky a názory - účinně se zapojuje do diskuse, argumentuje - naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje - využívá informační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům, aby si navzájem sdělovali své myšlenky a pocity - zařazuje řečnická cvičení, besedy, diskuse a slohové práce na daná témata - nabízí žákům využívání informační technologie - předkládá modelové situace pro různé komunikativní oblasti - seznamuje žáky s vědomostmi a dovednostmi týkajícími se komunikativních žánrů
Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> - účinně spolupracuje ve skupině, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy - ovládá své chování 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje skupinovou práci, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost) a na jejich respektování žáky - uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení
Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přesvědčení druhých lidí, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni - aktivně se zapojuje do kulturního dění 	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka - aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích a soutěžích, popř. účast na jejich organizování - podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a našich tradic

Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> - plní povinnosti a zadané úkoly - dodržuje pracovní a hygienická pravidla	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďování materiálů - kontroluje samostatnou práci žáků - upevňuje pracovní a hygienické návyky žáků
Kompetence digitální	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá digitální technologie pro usnadnění práce - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií - vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí - upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: I.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy, přesahy a vazby, projekty
Komunikační a slohová výchova		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- praktické čtení	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání
porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	- věcné naslouchání	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- základy techniky mluveného projevu	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních situacích	- komunikační žánry (pozdrav, oslovení, prosba)	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vyjadřování závislé na komunikační situaci - mimojazykové prostředky řeči	OSV – sociální rozvoj – kreativita
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- základní hygienické návyky	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky	- technika psaní	
Jazyková výchova		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky	- zvuková stránka jazyka	
Literární výchova		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	- přednes vhodných literárních textů	OSV – sociální rozvoj – kreativita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- dramatizace - vlastní výtvarný doprovod	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- poslech literárních textů - zážitkové naslouchání - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	OSV – sociální rozvoj - kreativita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: II.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy, přesahy a vazby, projekty
Komunikační a slohová výchova		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- praktické čtení (průběžně) - věcné čtení (plynulé čtení jednoduchých vět, hlasité a tiché čtení s porozuměním – 09,11, 02, 03 orientace v textu čítanky a jiném textu pro děti - 01)	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- věcné naslouchání	
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- praktické naslouchání - komunikační žánry (omluva (09), oslovení, zahájení a ukončení dialogu – 11, prosba - 12) - základní komunikační pravidla (adresa, dopis, přání – 04, 05) - mimojazykové prostředky řeči	OSV – sociální rozvoj - komunikace
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- základy techniky mluveného projevu (procvičování mluveného a čteného projevu – 09, 11, 12 užívání správného slovního přízvuku, přirozená intonace, děj - 10)	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- vyjadřování závislé na komunikační situaci (pojmenování předmětů a jejich vlastností – 12, posloupnost děje – 05) - základní komunikační pravidla (09, 03)	OSV – sociální rozvoj – komunikace
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vyjadřování závislé na komunikační situaci (krátké mluvené projevy – blahopřání, základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, poděkování – 02, jednoduchý popis – pojmenování předmětů a jejich vlastností – 03, vypravování - 04) - mimojazykové prostředky řeči	OSV – sociální rozvoj – kreativita

zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- základní hygienické návyky (09) - technika psaní (písmen a číslic, sklon písma, spojování písmen a slabik – 09, 10, 12, nácvik psaní velkých tiskacích písmen - 11)	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky	- technika psaní (správné spojování písmen a slabik, rozestup písmen, psaní jednoduchého textu, čitelnost, úhlednost, úprava, nadpis, odstavec - průběžně)	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vyjadřování závislé na komunikační situaci (střídání rolí mluvčího a posluchače – 01, vyprávění – 04, 06)	

Jazyková výchova		
rozdělí zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- zvuková stránka jazyka (spojování obsahu textu s ilustrací, rozlišování slabik, hlásek, počtu slabik – 09, význam slabiky pro dělení slov, dělení slov na konci řádku – 02, abeceda - 03)	OSV – sociální rozvoj - kreativita
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- slovní zásoba a tvoření slov (slova a pojmy) (věta, slovo, slabika, hláska, slovní zásoba a tvoření slov, význam slov, třídění slov – 10) (rozlišování hlásek, výslovnost a psaní dlouhých a krátkých samohlásek – 12) - tvarosloví (tvary slov) (třídění slov, vlastní jména – 11) (slovní význam – nadřazená, podřazená, souřadná – 12, 02, slovní druhy – 03, obecná a vlastní jména, pravopis místních jmen - 05)	
rozdělí v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět podle postoje mluvčího (tvoření vět ze slov – 11, rozlišování vět podle postoje mluvčího - 04) - modulace souvislé řeči (průběžně)	
odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě,mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty	- rozlišení souhlásek (rozdělení hlásek – 12, slabikotvorné souhlásky r,l – 01, souhlásky znělé a neznělé – 02, 03) - psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách (01, 03) - písmeno ě; výslovnost a psaní slov	

	<p>se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev – 01, 03)</p> <p>- psaní slov s ú/ů (12)</p> <p>- pravopis věty (poznávání a psaní předložek – 03, pořádek slov ve větě – 04, sled vět v řeči mluvené a psané, spojení dvou nebo více vět, spojky – 04,05, spojování a oddělování vět – 05)</p>	
Literární výchova		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	- přednes vhodných literárních textů (poslech příběhu – 09, společná četba - průběžně)	OSV – sociální rozvoj – kreativita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- dramatizace (dramatizace příběhu - 09, dramatizace pohádky – 11, dramatizace povídky 02) - vlastní výtvarný doprovod	
odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- poslech literárních textů (průběžně) - pohádka (12)	OSV – sociální rozvoj - kreativita
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- poslech literárních textů (povídka - 01, 02, 04) - zážitkové naslouchání (průběžně) - hádanka (10, 01), říkanka, báseň (10, 03, přednes básní - 11), pohádka (04), spisovatel, básník, čtenář (ilustrace, ilustrátor, vlastní výtvarný doprovod, příběhy o dětech - 05)	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: III.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy, přesahy a vazby, projekty
Komunikační a slohová výchova		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- praktické čtení (1. pololetí - technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků textu) - věcné čtení (2.pololetí - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- věcné naslouchání (průběžně – pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- praktické naslouchání (1.pololetí – zdvořilé, vyjadřování kontaktu s partnerem) - základní komunikační pravidla (2.pololetí – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	OSV – sociální rozvoj - komunikace
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- základy techniky mluveného projevu (průběžně - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- vyjadřování závislé na komunikační situaci (1.pololetí) - základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči (1.pololetí – mimika, gesta) - praktické naslouchání (2.pololetí – zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)	OSV – sociální rozvoj – komunikace
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- komunikační žánry (vzkaz, vypravování) 1.pololetí	OSV – sociální rozvoj – kreativita
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- základní hygienické návyky (průběžně – sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s graf.materiálem)	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- technika psaní	

píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- žánry písemného projevu (adresa, blahopřání) (průběžně)	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- komunikační žánry (vypravování) (2.pololetí)	OSV – sociální rozvoj - kreativita
Jazyková výchova		
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- slovní zásoba a tvoření slov 1.pololetí	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- slovní zásoba a tvoření slov (2.pololetí) - tvary slov (průběžně)	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- slovní druhy (mimo zájmen a příslovčí) (2.pololetí)	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta jednoduchá a souvětí (1.pololetí) - základní skladební dvojice (2.pololetí)	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- modulace souvislé řeči 1.pololetí - druhy vět 1.pololetí	
odůvodňuje a píše správně: i/y, í/ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- lexikální pravopis 1.pololetí - vlastní jména (2.pololetí)	
Literární výchova		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	- přednes vhodných literárních textů (průběžně)	OSV – sociální rozvoj - kreativita
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- zážitkové čtení a naslouchání (průběžně)	
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- poslech literárních textů (průběžně) - báseň, pohádka, povídka (průběžně)	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- zážitkové čtení a naslouchání (průběžně – tvořivé činnosti s literárním textem, přednes vhodných lit.textů - dramatizace (2.pololetí)	OSV – sociální rozvoj - kreativita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: IV.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
Komunikační a slohová výchova		
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- praktické čtení - věcné čtení	OSV - rozvoj schopností poznávání
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- věcné naslouchání - věcné čtení	MV - tvorba mediálního sdělení OSV - komunikace
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení	- věcné čtení - vyjadřování závislé na komunikační situaci	
vede správně dialog, telefonický rozhovor	- praktické naslouchání - základní komunikační pravidla	OSV - mezilidské vztahy
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- základy techniky mluveného projevu	OSV - komunikace
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- technika psaní - žánry písemného projevu (pozdrav z prázdnin, dopis, vzkaz, pozvánka)	
Jazyková výchova		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- slovní zásoba a tvoření slov - význam slova, rozlišování slov podle významů, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou	- stavba slov - kořen, přípona, předpona	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov	- slovní druhy	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- slova spisovná a nespisovná	
vyhledává základní skladebnou dvojici	- základní skladební dvojice	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí	- věta jednoduchá a souvětí	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- vhodné spojky a spojovací výrazy	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných	OSV - rozvoj schopností poznávání
Literární výchova		

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová–lázně
Školní vzdělávací program

vyjadřuje své dojmy z četby	- zážitkové čtení a naslouchání - přednes - dramatizace	OSV - kreativita
volně reprodukuje text	- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	MDV - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- báseň, bajka, povídka, pověst - kniha - verš, rým	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: V.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo:	Průřezová témata:
Komunikační a slohová výchova		
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> - výběr nadpisu z nabídky - posouzení pravdivosti / nepravdivosti tvrzení na základě přečteného, informace vyplývá / nevyplývá z textu - vyhledání v textu odpovědi na danou otázku - hlavní myšlenka textu 	MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
rozdlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> - výběr klíčových slov z nabídky - rozhodnutí, které informace jsou nepodstatné - výpis požadovaných informací z textu - utřídění přečtených informací, výběr podstatných faktů 	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - sestavení jednoduchého slohového útvaru – adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka, inzerát - posouzení úplnosti daného slohového útvaru - sestavení příběhu, sdělení dle časové nebo příčinné souvislosti - výběr vhodného závěru k dané ukázce 	MDV - tvorba mediálního sdělení
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> - poslech sdělení a reprodukce / psaní obsahu / smyslu - poslech vzkazu, reprodukce další osobě 	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> - dialog, telefonický rozhovor dle zadaných informací, vzkaz na záznamníku, posouzení úplnosti - změna dialogu na vzkaz, ... 	OSV - komunikace
rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> - výběr té ukázky, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka - výběr možností, čeho chce reklama dosáhnout 	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu.
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> - různá sdělení (oznámení, příkaz, prosba, omluva) s náležitou intonací, přízvukem, tempem řeči, s respektem rozdílného adresáta - vhodné představení se ostatním (děti, dospělí) 	OSV - komunikace, kooperace a kompetice.

rozdlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- rozlišení spisovné a nespisovné výslovnosti ve slyšené ukázce výslovnosti - užívání spisovné výslovnosti při veřejné komunikaci	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- správné psaní po stránce obsahové - sestavení popisu předmětu (zvířete / osoby), pracovního postupu - psaní soukromého dopisu - doplnění chybějících údajů v ukázce dopisu	MDV - tvorba mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- vytvoření osnovy k danému textu přiměřené délky - zařazení textu z nabídky na vhodné místo do přečtené ukázky	
Jazyková výchova		
Nauka o slově		
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- výběr slova významově nejbližšího - nahrazování slov slovem významově protikladným, stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné spisovným - vyhledání slova vícevýznamového, vysvětlení dalších významů - dvojice slov - opozita	
Stavba slova		
rozdlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- kořen slova, část příponová, předponová - slova příbuzná x tvary téhož slova - slova příbuzná s daným slovem - slova příbuzná k danému slovu	
Slovní druhy		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- určení slovního druhu vyznačeného slova ve větě (kromě částic) - výběr věty z textu, která obsahuje / neobsahuje daný slovní druh - určování u PJ r., č, p, vz., užívání PJ ve správném tvaru - rozlišování př.jmen tvrdých a měkkých, určení p., č., r, užívání př.jmen ve správném tvaru - určování u sloves o, č, čas (u oznamovacího způsobu), užívání správných tvarů - rozlišování správně / nesprávně gramaticky napsaných vět	

Tvarosloví		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- vyhledání nespisovných tvarů PJ, př.jmen a sloves, nahrazování spisovným tvarem - doplnění zadaného tvaru PJ do věty mluvnicky a pravopisně správně (1.a 4.p. r.m.živ.)	
Skladba		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- zákl.skl.dvojice (podmět vyjádřený / nevyjádřený / několikanásobný) - určovacích skladební dvojice (bez terminologie)	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá a souvětí - větný vzorec k danému větnému celku	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevuje obměňuje	- vhodné spojovací výrazy v souvětí - spojování vět do souvětí s vhodnými spojovacími výrazy	
Pravopis		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova - uvědomělé používání vyjmenovaných a příbuzných slov	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda přísudku s holým podmětem v mluveném i psaném projevu - doplňování čárek do daného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)	
Literární výchova		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- zpracování stručného sdělení (referát) o přečtené knize, prezentace spolužákům, portfolio / čtenářský deník - hlavní myšlenka, dojmy z vyslechnuté / přečtené ukázky, hodnocení	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- přednes a volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní text na dané / vlastní téma - přednes a vlastní tvorba – pohádka, bajka	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- druh / žánr úryvku – úryvek: poezie, komiks, naučný text – encyklopedie, návod k použití, pohádka	OSV - kreativita
při jednoduchém rozboru literárního textu umí používat elementární literární pojmy	- pohádka x pověst x bajka - poezie x próza	MDV - práce v realizačním týmu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: VI.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - orientuje se v útvarech českého jazyka, rozlišuje spisovný a nespisovný projev - pracuje s PČP a Slovníkem spisovné češtiny, seznamuje se ostatními jazykovými příručkami - zná zásady tvoření slov, rozlišuje části slova - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný - určuje ohebné slovní druhy - určuje mluvnické kategorie ohebných slov - zná spisovné tvary slov, umí je vyhledat v PČP 	<p><u>Úvod do jazykovědy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - národní jazyk, rozvrstvení národního jazyka - jazykověda a její složky (informativní seznámení) - jazykové příručky <p><u>Tvarosloví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy slov, ohebné slovní druhy - druhy podstatných jmen, jména osobní a místní, vlastní a obecná - konkrétní a abstraktní, látková, pomnožná, hromadná - psaní velkých písmen - přídavná jména – druhy, skloňování, stupňování - zájmena – druhy, skloňování - číslovky – druhy, skloňování - slovesa – časování, tvary, podmínovací způsob přítomný a minulý 	<p>MKV – multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, sebeorganizace (organizování vlastního času, plánování učení)</p>
2. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí rozvíjející větné členy - graficky znázorní stavbu věty jednoduché - v psaném projevu používá znalosti shody podmětu s přísudkem - v písemném projevu procvičuje jednoduché příklady syntaktického pravopisu - spisovně vyslovuje česká slova 	<p><u>Skladba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní skladební dvojice - rozvíjející větné členy – přívlastek shodný a neshodný, předmět, příslovecné určení místa, času a způsobu - grafické znázornění věty - věta jednoduchá a souvětí - interpunkce v souvětí <p><u>Zvuková stránka jazyka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hláskosloví (hlásky znělé a neznělé) - spisovná výslovnost (spodoba znělosti) 	

	- správně intonuje	- zvuková stránka jazyka (slovní přízvuk, větná melodie)	
Časové rozvržení		Učivo Literární výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním literárním druhům a formám, umí je rozlišit - rozlišuje literaturu krásnou a naučnou - chápe pojem lidová slovesnost - s pomocí reprodukuje přečtený text, přiřadí jej k příslušnému žánru - seznamuje se s různým ztvárněním téhož námětu v literárním i filmovém zpracování - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - tvoří vlastní literární text na dané téma - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - orientuje se v místní knihovně, umí vyhledat důležité informace v knihovně - formuluje ústně i písemně dojmy z četby - sestaví bibliografický údaj o knize 	<p><u>Úvod do literatury</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - literatura krásná (beletrie) - literatura odborná (naučná) - epika, lyrika, drama - poezie, próza - ústní lidová slovesnost (rozpočítadla, písně, hádanky, říkadla) <p><u>Referáty individuální četby žáků</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - besedy o individuální četbě a kulturních programech (školních i individuálních) <p><u>Návštěvy místní knihovny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - knihovnické lekce - práce s internetem (prezentace o autorech, seznámení s obsahy děl) - práce s tiskem <p><u>Prožitkové čtení</u></p> <p><u>Vznik země a život na ní</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mytologické příběhy (I. Olbracht, V. Hulpach, E. Petiška, I. Peřinová) <p><u>Život v pravěku a ve starověku</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - E. Štorch, J. Augusta <p><u>Zima a vánoční tradice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohádkové příběhy s vánoční tematikou – tradiční i moderní (M. Kratochvíl, D. Fischerová, J. J. Ryba, H. Ch. Andersen, J. Nohavica) 	D – dějiny pravěku a starověku

<p>2. pololetí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje díla cestopisná i dobrodružná, rozeznává skutečnost a uměleckou fikci - odlišuje literaturu pro dospělé a pro děti a mládež - výrazně čte nebo přednáší umělecký text - rozvíjí fantazii a smysl pro humor 	<p><u>Pohádka – klasická i moderní</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení žánru a ukázky (M. Macourek, J. Lada, J. Ptáčková, A. Mikulka) <p><u>Cesty za dobrodružstvím</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky děl světové i české literatury - literatura pro děti a mládež (J. Verne, J. Foglar, N. Vanier, J. London) <p><u>Příběhy ze života dětí, škola fantazie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky literatury s dětským hrdinou (A. Marshall, A. Lindgrenová, J.R.R. Tolkien, J. K. Rowlingová, S. Hrnčíř) 	<p>MKV – etnický původ ENV – vztah člověka k prostředí a ekosystému</p> <p>MKV – etnický původ</p>
<p>Časové rozvržení</p>		<p>Učivo Komunikační a slohová výchova</p>	<p>Průřezová témata, přesahy a vazby</p>
<p>1. pololetí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje úřední a soukromý dopis - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu - s pomocí učitele vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky vytvoří otázky k textu učí se dorozumívat kultivovaně- úměrně svému věku a znalostem - rozlišuje funkce a druhy popisu - stylizuje ústní a písemnou formu jednoduchého popisu 	<p><u>Korespondence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vzkaz, pohled, SMS, inzerát - poštovní poukázky, podací lístek - dopis (stylizace osobního dopisu, seznámení s úředním dopisem) <p><u>Popis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce, druhy popisu - popis budovy, místnosti, postavy - popis pracovního postupu 	<p>OSV – sociální rozvoj (rozvoj základních dovedností dobré komunikace - technika řeči, komunikace v různých situacích)</p> <p>- morální rozvoj – hodnoty, postoje</p> <p>MV – tvorba mediálních sdělení</p>

<p>2. pololetí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zprávu a oznámení - správně je sestaví - odlišuje spisovný a nespisovný projev <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná jednotlivé případy manipulativní komunikace - osvojuje si základní normy písemného projevu, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu, umí sestavit osnovu - při písemném projevu připraveném i nepřipraveném vhodně využívá verbálních i dalších prostředků 	<p><u>Seznámení s publicistickým stylem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zpráva a oznámení - praktické příklady a využití <p><u>Vypravování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady vypravování, osnova, přímá řeč, - prožitkové čtení - reprodukce, dějové vyprávění podle obrázků <p><u>Samostatné slohové práce</u> <u>Studijní čtení jako zdroje informací</u> <u>Komunikační a řečové dovednosti</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>OSV – komunikace v různých situacích</p>
--------------------	---	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: VII.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá pravopisné jevy morfologické a základy syntaktického pravopisu - zvládá určování rozvíjejících větných členů - tvoří spisovné tvary slov - správně třídí slovní druhy - samostatně pracuje s PČP - orientuje se v obtížných názvech - rozpozná přenesená pojmenování - vysvětluje rčení, umí je vysvětlit v textu - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - pracuje samostatně se SSČ - používá slovník cizích slov - vysvětlí, co je slovní zásoba - vyjmenuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - průběžně - <p><u>Pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - y/i - vyjmenovaná slova - koncovky podstatných jmen a přídavných jmen - shoda přísudku s podmětem - psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech <p><u>Nauka o významu slov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - slovo - sousloví - rčení - slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, homonyma - odborné názvy - slova citově zabarvená - <p><u>Nauka o tvoření slov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba, způsoby jejího obohacování (odvozování, skládání, zkracování) - jménech a názvech <p><u>Tvarosloví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ohebné slovní druhy - zájmeno jenž - slovesný rod - podmiňovací způsob minulého času - slova neohebná – bližší seznámení - příslovce 	<p>OSV – psychohygiena (dobrá organizace času, dovednosti, zvládnutí stresových situací)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - příslovečné spřežky - stupňování příslovcí - předložky - spojky - částice, citoslovce 	
2. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - ovládá shodu podmětu a přísudku - umí určit RVČ - seznamuje se s druhy vedlejších vět 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy vět - věty dvojčlenné a jednočlenné – stavba věty - základní větné členy – holé, rozvité, několikanásobné - vyjádření podmětu různými slovními druhy - druhy přísudku - shoda podmětu a přísudku - rozvíjející větné členy - přístavek - druhy vedlejších vět (podmětná, přísudková, předmětná, příslovečná, přívlastková, doplňková) 	<p>OSV – komunikace verbální a neverbální</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)</p>
Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Literární výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelních nebo filmových představení - rozlišuje základní literární druhy, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, rozlišuje literární žánry - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<p>Referáty individuální četby žáků</p> <ul style="list-style-type: none"> - besedy o individuální četbě a kulturních programech (školních i individuálních) – průběžně - <p>Prezentace o autorech – žáci individuálně (průběžně)</p> <p>Návštěvy místní knihovny</p> <ul style="list-style-type: none"> - knihovnické lekce - práce s internetem (prezentace o autorech, seznámení s obsahy knih) - práce s tiskem 	

	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace v různých typech katalogů v knihovně i dalších informačních zdrojích - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním i filmovém zpracování 	<p><u>Prožitkové čtení</u></p> <p><u>Literárně-vědné poznatky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cestopis, legenda, pověst, detektivní román, komiks <p><u>Svět fantazie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - J. R. Tolkien, T. Pratchett, E. Cournihan <p><u>Legenda a pověsti z české historie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s informacemi a jejich historické doložení (Kosmas, Karel IV. Lucemburský, Kronika tak řečeného Dalimila) - pověsti české (M. Černík, M. Urban, E. Petiška, P. Rut) 	<p>MV – vliv médií na každodenní život</p> <p>D – středověk – české země VMEGS – jsme Evropané, kořeny evropské civilizace</p>
2. pololetí		<p><u>Cestopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cestopisné příběhy z různých kontinentů a období (M. Polo, P. Sís, T. T. Hauger, J. Černý a E. Urban – K. Kolumbus) <p><u>Detektivní příběh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A. Christie, S. A. C. Doyle <p><u>Příběhy pro dospělé s pohádkovými motivy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - téma – věčnosti a smrti (A. S. Exupéry, O. Wilde) <p><u>Příběhy s dětským hrdinou – vztahy v rodině</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - S. Townsend, N. Tanská, Z. Svěrák 	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních i jiných prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, využívá pravidel dialogu - dokáže vyjadřovat své vlastní postoje a pocity 	<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvní cvičení, vytváření modelových situací, rozlišování slovní zásoby, zásady mluveného projevu (průběžně) - připravené i nepřipravené mluvní projevy (mluvní cvičení, hodnocení práce spolužáků, diskuse) - dialogy v hodinách - spisovný jazyk, tempo řeči, mimika (průběžně) <p><u>Základní slohové postupy a žánry</u></p> <p><u>Popis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - žákovského výrobku - pracovního postupu <p><u>Charakteristika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika kamaráda, dospělé osoby z rodiny <p><u>Líčení krajiny</u></p>	<p>OSV – komunikace v různých situacích</p> <p>OSV – sociální rozvoj (dobrá komunikace) Morální rozvoj - hodnoty a postoje</p>
2. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - ve čteném textu odlišuje fakta od hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek - využívá základů studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu 	<p><u>Výtah</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování výtahu z učiva jiného předmětu <p><u>Žádost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - žádost o pracovní místo <p><u>Životopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - strukturovaný životopis - vyplnění osobního dotazníku 	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>

	- vytvoří výtah z přečteného textu	<u>Vypravování</u> <ul style="list-style-type: none"> - vypracování osnovy - vytvoření vlastního vypravování - dokončení příběhu	OSV – morální rozvoj, hodnoty, postoje
--	------------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: VIII.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - má základní přehled o světových a slovanských jazycích, rozlišuje základní útvary našeho národního jazyka, ví, kdy se užívají - umí vysvětlit nové mluvnické kategorie <ul style="list-style-type: none"> sloves - zvládá pravopis morfologický - ověřuje si znalosti při práci s PČP a SSČ, používá slovník cizích slov - dokáže na příkladech uvést nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova - využívá jazykových příruček - spisovně vysloví cizí vlastní jména - zná základní pravidla skloňování cizích vlastních jmen 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - průběžně <p><u>Pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pravopis i/y v koncovkách - předpony s-, z-, v-, z-, předložky s/z - skupiny – bě/bje, pě, vě/vje <p><u>Obecné výklady o jazyce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení slovanských jazyků - útvary českého jazyka a jazyková kultura - převádění textů z nespisovné podoby do spisovné <p><u>Tvarosloví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - cizí jména v textu - slovesný vid <p><u>Nauka o tvoření slov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - obohacování slovní zásoby - přejímání slov z cizích jazyků - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis 	<p>MKV – multikulturalita (význam užívání cizích jazyků)</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ <p>MKV - multikulturalita</p>
2. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - určuje samostatně druhy vedlejších vět - rozpozná druhy souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek souvětí - v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis v souvětí 	<p><u>Skladba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy vět vedlejších - souvětí podřadné - souvětí souřadné - významové poměry mezi větami v souvětí souřadném: <ul style="list-style-type: none"> - slučovací - stupňovací - odporovací - vylučovací - důvodový 	<p>VDO – občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování

		<ul style="list-style-type: none"> - důsledkový - interpunkce v souvětí, spojovací výrazy - grafické znázornění souvětí 	
Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Literární výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, zážitky z návštěvy divadelního nebo filmového představení - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě dosud osvojených znalostí základů lit. teorie - jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje jeho obsah - rozlišuje základní literární druhy, porovná je i jejich funkci - uvede jejich výrazné představitele, rozliší uvedené lit. žánry - uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	<p><u>Referáty -individuální četba žáků</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - besedy o individuální četbě, o kulturních programech školních i individuálních (průběžně) <p><u>Prezentace o autorech – žáci individuálně</u> (průběžně)</p> <p><u>Návštěvy místní knihovny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - knihovnické lekce - práce s internetem (prezentace o autorech, seznámení s obsahy knih) - práce s tiskem - <p><u>Literární druhy – základní dělení</u> <u>Drama (ukázky z děl)</u> <u>Lyrika – různé druhy</u> <u>(přírodní, milostná)</u></p> <p><u>Epické žánry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - historická povídka a román - divadelní drama <p><u>Humanismus</u> – G. Boccaccio</p> <p><u>Světové drama</u> (W. Shakespeare, Moliere)</p> <p><u>Romantismus v české a světové literatuře</u> (Mácha, Puškin)</p> <p><u>Čeští autoři 1. poloviny 19. století</u> (B. Němcová, K. J. Erben, J. K. Tyl)</p>	OSV – seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia)
2. pololetí	- vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	<u>Spisovatelé 2. pol. 19. stol.</u> (J. Vrchlický, A. Jirásek)	

	<ul style="list-style-type: none"> - porovná různá ztvárnění téhož námětu (kniha, film) - uceleně reprodukuje přečtený text 	<p><u>Příběhy z historie Ameriky</u> (M. Mitchell, M. Blake)</p> <p><u>Zpracování 1. světové války v literatuře</u> (E. M. Remarque, J. Hašek)</p> <p><u>Cestopisy ve 20. století</u> (J. Hanzelka, M. Zikmund)</p> <p><u>Příběhy ze života mládeže</u> (J. Žáček, L. Lanczová, Z. Šmíd, P. Braunová)</p>	<p>MKV – multikulturalita (význam užívání cizích jazyků jako nástroj dorozumění)</p> <p>MKV – etnický původ</p> <p>OSV – morální rozvoj (hodnoty, postoje)</p>
Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních i jiných prostředků řeči - využívání základů studijního čtení, porovnává fakta z dostupných informačními zdroji - formulování hlavních myšlenek textu 	<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvní cvičení, vytváření modelových situací - rozlišování slovní zásoby - technika mluveného projevu - zásady kultivovaného projevu (průběžně) <p><u>Připravené i nepřipravené mluvní projevy (mluvní cvičení, úvahy, hodnocení práce spolužáků, diskuse)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tempo řeči - <p><u>Úvod do učiva slohu</u></p> <p><u>Výtah</u> (osnova, výpisky, procvičení, souvislý výtah z odborného textu)</p> <p><u>Výklad</u> (zpracování výkladu)</p> <p><u>Charakteristika literární postavy</u> (samostatné zpracování charakteristiky lit. či filmové postavy)</p>	<p>MV – tvorba mediálních sdělení</p> <p>OSV – sociální rozvoj (dobrá komunikace) Morální rozvoj – hodnoty a postoje</p>
2. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - využívání poznatků o jazyce k tvořivé práci - rozlišení subjektivního a objektivního sdělení 	<p><u>Líčení</u> (subjektivně zbarvený popis)</p>	

	- pokouší se vyjádřit vlastní postoj ke sdělovanému obsahu	<u>Úvaha</u> <u>Souhrnné poučení o slohu</u>	ENV – globální problémy lidstva
--	--	---	---------------------------------

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: IX.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Jazyková výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně pracuje s PČP, SSČ a dalšími slovníky a příručkami - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a jednoduché příklady syntaktického pravopisu ve větě jednoduché a souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní její využití - znalosti o jazykové normě využívá při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - umí zásady tvoření českých slov - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - průběžně <p><u>Pravopis – souhrnné shrnutí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pravopisné jevy - vlastní jména - interpunkce ve větě jednoduché a souvětí <p><u>Obecné výklady o jazyce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - projev mluvený a psaný, řeč, jazyk - rozdělení slovanských jazyků, vývoj českého jazyka, jeho útvary - neologismy - archaismy - historismy - jazyková kultura, jazykověda <p><u>Zvuková stránka jazyka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hlásky a hláskové skupiny - slova neslabičná - větný přízvuk - větná melodie - hlavní zásady spisovné výslovnosti - modelové situace <p><u>Slovní zásoba a význam slova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj slovní zásoby, jádro, obohacování - odborné názvy - slova domácí a mezinárodní - druhotný význam slova <p><u>Nauka o tvoření slov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stavby slova (morfémy – stavební části slova) - odvozování 	<p>VMEGS – objevujeme svět a Evropu OSV – komunikace</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - skládání - zkracování <p><u>Tvarosloví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - slova ohebná a jejich mluvnické kategorie (slovesa – přechodníky, slovesné třídy a vzory) - neohebná slova (druhy příslovčí, stupňování, příslovečné spřežky, druhy předložek, spojky podřadné a souřadné) 	OSV – řešení problémů – čísla tíšňového volání
2. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický 	<p><u>Skladba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - věty podle postoje mluvčího - mluvnický zápor - skladebné dvojice - shoda, řízenost, přimykání - větné členy – přívlastek těsný a volný - doplněk a jeho zvláštnosti - složité souvětí souřadné a podřadné - druhy významového poměru mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami - řeč přímá a nepřímá - interpunkce ve větě jednoduché (oslovení, vsuvka, přístavek, samostatný větný člen) - věta neúplná - pořádek slov v české větě 	
Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Literární výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - samostatně (ústně i písemně) formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, vyjadřuje kritické názory na jejich obsah 	<p><u>Referáty individuální četby žáků</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - besedy o individuální četbě a kulturních programech (školních i individuálních) - (průběžně) <p><u>Prezentace o autorech- žáci individuálně</u> (průběžně)</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie - pracuje s informacemi získanými z různých informačních zdrojů, samostatně je umí zpracovat do referátů - výrazně čte - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu některých autorů - uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovná různá ztvárnění téhož námětu (kniha, film, divadlo) - uceleně reprodukuje přečtený text 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Návštěvy knihovny</u>, místní i okresní - knihovnické lekce - práce s internetem (prezentace o autorech, seznámení s obsahy knih) - práce s tiskem <p><u>Prožitkové čtení</u></p> <p><u>Básnické směry 20. století v české literatuře</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - poetismus - surrealismus - vitalismus, civilismus - anarchismus, buřičské verše <p>(J. Seifert, V. Nezval, F. Gellner)</p> <p><u>Válečná léta, téma holokaustu</u> (W. Styron, G. Orwell, K. Čapek, A. Lustig, J. Škvorecký, A. Spielgeman, Z. Jirotko)</p>	<p>MV – práce v realizačním týmu</p> <p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády</p>
<p>2. pololetí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s ukázkami děl významných českých spisovatelů - výrazné čtení, porozumění textu <p>- seznamuje se s dalšími významnými představiteli českého dramatu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozlišuje literární žánry 	<p><u>Autoři 2. polovina 20. století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - česká literatura (P. Šabach, M. Kundera, B. Hrabal, M. Viewegh) - Beat generation (J. Kerouac, K. Kesey) <p><u>Divadlo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dramatizace textu - Osvobozené divadlo V + W, J. Ježek - Divadlo Semafor - J. Suchý, J. Šlitr - Písňové texty -K. Kryl, J. Hutka - Absurdní drama - V. Havel <p><u>Přednes vhodných literárních textů, jazyk básně, volný verš</u></p> <p><u>Žánry věcné literatury</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - literatura faktu - biografie - autobiografie <p><u>Jesenicko v české literatuře</u></p>	<p>MKV – etnický původ, lidské vztahy</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p>

	- seznamuje se s knihami o našem regionu		EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo Komunikační a slohová výchova	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních i jiných prostředků řeči - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - procvičuje si studijní čtení, vytvoří otázky a stručné poznámky - umí vyhledat informace vhodné k řešení problémů, uspořádat je s ohledem na jejich účel - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - využívá pravidel dialogu, řídí diskusi, zapojuje se do ní 	<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvní cvičení, vytváření modelových situací, rozlišování slovní zásoby - připravené i nepřipravené mluvní projevy (úvahy, hodnocení práce spolužáků, referáty, diskuse) - tempo řeči, mimika <p><u>Funkční styly</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prostě sdělovací - odborný - administrativní - publicistický - umělecký - řečnický <p><u>Výklad</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - složitější formy výkladu - použití cizích slov <p><u>Referát</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s textem - výpisky, studijní čtení <p><u>Diskuse</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - řízení diskuse <p><u>Popis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - popis pracovního postupu (využití odborných názvů, složitější pracovní postup) - popis děje - popis uměleckého díla - subjektivně zabarvený popis - líčení 	<p>MV – tvorba mediálních sdělení</p> <p>OSV – sociální rozvoj (komunikace) - morální rozvoj (hodnoty a postoje)</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení EV – základní podmínky života – důvody a způsoby ochrany jednotlivých živočišných druhů, řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí OSV – komunikace, mezilidské vztahy, seberegulace a sebeorganizace VDO – občan, občanská společnost a stát MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílů mezi informativním a reklamním sdělením)</p>

<p>2. pololetí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - promyšleně vybírá vhodné jazykové prostředky na základě svých pozorovacích a vyjadřovacích schopností - vyjadřuje se srozumitelně a výstižně, používá spisovný jazyk, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - dokáže výstižně vyjadřovat své vlastní postoje a pocity - seznámení se s publicistickým útvarem na dané téma 	<p><u>Vypravování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykové prostředky vypravování - retrospektiva - reprodukováný děj <p><u>Úvaha</u></p> <p><u>Fejeton</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - historie vzniku fejetonu, jeho cíl <p><u>Proslov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava proslovu <p><u>Otevřený dopis - cíl</u></p>	<p>EV – utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí OSV – sociální rozvoj (poznávání lidí) EV – vztah člověka k prostředí OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
--------------------	---	--	--

5.1.2. Anglický jazyk

1. období

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny týdně ve 3., 4. a 5. ročníku. Od počtu 25 žáků zpravidla dochází k dělení třídy na 2 skupiny.

Důraz je kladen na řečové dovednosti žáků v rámci odlišností cizího jazyka a na jejich komunikační schopnosti. Tomu je podřízena i veškerá výuka gramatiky, výběr učebnic i metod v rámci vyučovacích hodin. Zejména v prvním, druhém a třetím ročníku je kladen důraz na hravou a zábavnou formu osvojování nového jazyka. Cílem předmětu je připravit žáky na setkání s cizím jazykem tak, aby byli schopni porozumět se v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech. Vzdělávací strategie jsou zaměřeny na poslech a porozumění anglickému jazyku, mluvení je založeno na reprodukci slyšeného. Žák se seznamuje s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými každodenními frázemi na příbězích, rozvíjí svou výslovnost a intonaci pomocí písni, říkanek, mluveného slova v příbězích. Za pomoci obrázků a zvukových efektů žák porozumí jejich obsahu, posiluje vědomí ve své schopnosti rozumět anglickému jazyku.

Výuka anglického jazyka probíhá v mateřských učebnách, v učebně EVVO nebo v počítačové učebně. K nejčastěji používaným metodám a formám práce patří dialog, poslech, zpěv, dramatizace, hry, kreslení, stříhání a nalepování.

Součástí výuky je i porozumění čtenému textu, který slovní zásobou odpovídá jazykové úrovni žáků. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny.

V rámci předmětu se žáci postupně seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí, jsou vedeni k pochopení cizojazyčných kultur a toleranci k nim.

Výuka anglického jazyka probíhá v jazykové učebně a na 1. stupni také v mateřských učebnách některých tříd a v počítačové učebně.

Při výuce realizujeme částečně i obsah dalších vyučovacích předmětů, např. český jazyk, matematika, prvouka, hudební a výtvarná výchova, pracovní vyučování.

K nejčastěji používaným metodám a formám práce patří: projekt, dialog, poslech, činnostní učení, hry.

Dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky usilujeme o dosažení úrovně A1 tak, aby všichni žáci uměli:

1. pro rozhovor v angličtině

- pozdravit dospělého i kamaráda v různou denní dobu a rozloučit se
- zeptat se, jak se někomu daří a na takovou otázku odpovědět
- požádat o něco a poděkovat za to
- představit sebe, členy své rodiny a svého kamaráda/kamarádku
- zeptat se, jak se nový kamarád jmenuje a kde bydlí, na podobné otázky odpovědět
- domluvit se v obchodě s tím, že si pomáháme ukazováním
- jednoduše popovídat o své rodině a o tom, co máme rádi
- připravit si s kamarádem krátký rozhovor nebo scénku
- používat čísla a říct, kolik je hodin
- říct si o věci v obchodě
- ptát se, kde lidé žijí, koho znají a co mají
- mluvit jednoduchými větami o svém domově, rodině, kamarádech

2. při poslechu angličtiny

- rozumět jednoduchým pokynům při vyučování
- rozumět číslům
- rozumět nahrávkám na CD k učebnici
- rozumět názvům nejdůležitějších věcí ve třídě
- rozumět jednoduchým otázkám
- rozumět jednoduchým větám o sobě a své rodině

3. čtení

- v jednoduchém vyprávění poznat známá slova a věty
- pochopit, o čem je jednoduchý příběh s obrázky
- pochopit, o čem jsou krátké články
- najít základní informace, např. kde a v kolik hodin
- rozumět krátkým zprávám na pohlednicích, SMS

4. psaní

- vyplnit ve formuláři jméno, bydliště a věk
- napsat jednoduché blahopřání k narozeninám, Vánocům, napsat jednoduchý pozdrav
- napsat jednoduchými větami, kde žiji a kdo jsem

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> - odhaduje cíl hodiny pomocí karet s obrázky nebo plakátu - vytváří svůj vlastní slovník pomocí obrázků - upevňuje získané znalosti prostřednictvím jednoduchých písniček a říkanek - samostatně pracuje na různých typech hádanek, skládaček, hlavolamech, ... 	<ul style="list-style-type: none"> - do výuky zařazuje miniprojekty, hraní, dramatizaci, kreslení, nalepování, vybarvování - využívá hudbu, písničky a říkanky k prezentaci nové látky, k zadávání instrukcí a při učení se každodenním činnostem - opakuje učivo za pomoci her a cvičení
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - je konfrontován s běžnými pokyny a činnostmi každodenního života prostřednictvím příběhů - odvozuje význam slov pomocí obrázků a zvukových efektů příběhů - řeší různé hádanky, hlavolamy a skládačky samostatně nebo ve skupině - řeší úkoly v rámci jednoduchých projektů a divadelních scének 	<ul style="list-style-type: none"> - zapojuje žáky pomocí aktivit, které posilují dovednosti v oblasti motoriky a koordinace oka - nabízí činnosti, které poskytnou seberealizaci a pocit individuálního či skupinového úspěchu - povzbuzuje k účasti na aktivitách vhodnými motivačními způsoby - podporuje individuální učení a tvořivost
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje pomocí pantomimy a postupně pomocí nejpoužívanějších slov a výrazů - komunikuje pomocí říkanek a písniček, vede rozhovor se spolužáky v hrách a scénkách - učí se vyjadřovat - učí se spolupracovat se spolužáky v daném čase - učí se obhajovat svůj názor a respektovat názor jiných 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje s žákem pomocí příběhů, písniček, říkanek, frázemi, dramatizací a hrou - využívá zvukových nahrávek písniček, říkanek a příběhů k prezentaci správné výslovnosti - vytváří situace, kdy žák bude chtít komunikovat v Aj - pomocí říkanek, písniček a příběhů využívá vrozené schopnosti žáků napodobit mluvený jazyk - kombinuje činnosti a jazyk tak aby instrukce byly jasné a zapamatovatelné - vypráví příběh a doprovází ho obrázky
Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> - přijímá role v krátkých scénkách - prožívá příběhy různých lidí, zvířátek, učí se vcítit do jejich rolí - prezentuje svou samostatnou práci před ostatními - plní některé úkoly ve dvojicích, skupinách a učí se spolupracovat s ostatními - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu 	<ul style="list-style-type: none"> - používá cvičení a činnosti s celou třídou, ve dvojicích, ve skupinách a dává prostor pro rozvoj sociálních dovedností v různých vzájemných vztazích - využívá třídních rutinních postupů k posílení autonomie žáků - připomíná narozeniny dětí všem dětem
Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> - používá osvojené učivo, aby vyjádřil něco o sobě - respektuje pravidla společné hry - vnímá kulturní tradice jiných zemí prostřednictvím písní a her na příbězích postaviček v příbězích je veden ke zdravému životnímu stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá rutinních činností k vedení hodiny v Aj - domlouvá s žáky společná pravidla pro společné aktivity - povzbuzuje a aktivizuje žáky motivačními způsoby - seznamuje žáky s tradicemi v anglicky mluvících zemích
Kompetence pracovní	

- akceptuje pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem - plní své povinnosti, pracuje na zadaných úkolech - adaptuje se na různé formy činností a způsoby práce - pracuje systematicky a v daném čase	- využívá signálů a symbolů ke změně činnosti - končí hodinu stejným způsobem a stejným pozdravem- dává žákům dostatek času pro samostatnou, skupinovou i práci ve dvojicích
Kompetence digitální	
- ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá digitální technologie pro usnadnění práce - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	- umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií - vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí - upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Anglický jazyk

2. období

Charakteristika předmětu:

Vyučuje se jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávání přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a poskytuje předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování jazyka:

- pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců (cestování, studium, pracovní příležitosti)
- umožňuje poznávání způsobu života a kulturních tradic jiných zemí
- prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění

Dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky usilujeme o dosažení úrovně A2 tak, aby všichni žáci uměli:

1. pro rozhovor v angličtině

- zdvořile lidi oslovit
- někoho někam pozvat a reagovat na pozvání
- omluvit se a přijmout omluvu
- s kamarády se domluvit na tom, co budeme dělat, kam půjdeme a kdy a kde se sejdem
- objednat si jídlo nebo pití
- říct, co chci a zeptat se na cenu, např. v obchodě
- zeptat se na základní informace o veřejné dopravě a koupit si jízdenky
- s pomocí mapy se dokázat zeptat na cestu nebo poradit někomu jinému
- zeptat se na to, co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase, umět na takové otázky odpovídat
- jednoduše vyjádřit, jak se cítím
- účastnit se krátké konverzace o tom, co mě zajímá
- vyjádřit souhlas a nesouhlas s jinými lidmi
- ptát se na záliby a umět na takové otázky odpovídat
- ptát se na to, co lidé dělají a odpovídat na ně
- když něčemu nerozumím, člověka, se kterým mluvím, velice jednoduše požádat, aby zopakoval, co řekl

2. pro samostatný projev

- popsat sebe, svou rodinu a další lidi
- jednoduše popsat místa a předměty
- mluvit o své škole a o své práci ve škole
- vyjádřit, co mám a nemám rád(a)
- popsat, co pravidelně dělám
- popsat, co jsem dělal (a) v minulosti
- popsat jaké mám plány

3. při poslechu angličtiny

- rozumět základním informacím o lidech, jejich rodině, bydlišti, práci a koníčcích
- když lidé hovoří pomalu a zřetelně, poznat, o čem hovoří
- v krátkých nahrávkách o běžných věcech rozumět důležitým informacím
- porozumět jednoduchému popisu cesty

4. čtení

- rozumět krátkým jednoduchým textům
- rozumět krátkým jednoduchým osobním dopisům
- rozumět běžným nápisům (na ulicích, na nádraží apod.)
- najít informace v jídelních lístcích, na letácích
- rozumět jednoduchému návodu, např. použít mobil

5. psaní

- napsat o své rodině, škole a koníčcích
  - napsat stručný osobní dopis – pozvání, poděkování, omluvu
  - napsat stručný popis nějaké události
- spojovat věty výrazy jako „a“, „ale“, „protože“

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
vybírání a využívání pro efektivní učení vhodné způsoby, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu	vede žáky k ověřování výsledků
poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení	
Kompetence k řešení problémů	
- vnímá problémové situace, přemýšlí o příčinách a promyslí způsob řešení	- umožňuje přístup k informačním zdrojům - vede žáky k tvořivosti, systematickosti, samostatnosti
Kompetence komunikativní	
- vyjadřuje své myšlenky v písemném a ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje	- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
Kompetence sociální a personální	
- spolupracuje ve skupině se podílí na utváření příjemné atmosféry s druhými chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými	- vede žáky k hodnocení činností na základě stanovených kritérií
Kompetence občanské	
- respektuje názory ostatních - umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace	vede žáky k prezentaci a vzájemnému naslouchání si
Kompetence pracovní	
- je schopen efektivně organizovat svou práci	- zohledňuje pracovní tempo žáků
Kompetence digitální	
- ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá digitální technologie pro usnadnění práce - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	- umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií - vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí - upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: I.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo:	Průřezová témata, projekty, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - rozumí základním pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje - pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s cizím jazykem - zvuková stránka angličtiny - pokyny - jména - anglické pozdravy - „probuzení“ ucha - zvířata - barvy - čísla - oblečení <p>Jazykolamy, říkanky, rozpočítadla, písničky</p> <p>HH 1:</p> <p>Slovní zásoba na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina a domov - školní pomůcky - hračky - oblečení - narozeniny - koupání - zvířata - Vánoce <p>Komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - představování - poděkování - Co se děje? - přání k narozeninám - pokyny při výuce a hře <p>Jazykové struktury a gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá - otázka a odpověď - osobní jména 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání (havlolamy, hádanky, vybarvování obr., vystřihování a správné zařazování obr., tvorba obrázkového slovníčku) - Komunikace (řeč předmětů – tvorba přání k narozeninám, k Vánocům, k Velikonocům) <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diferenciacie (povídání si o jedinečnosti každého člověka a jeho individuálních zvláštnostech na příkladě postaviček myší bydlících v domě s rodinou) - Lidské vztahy (povídání si o právu všech žít společně a vzájemně se tolerovat na příkladu rodiny lidí a rodiny myšiček žijících v Happy House) <p>Hv, Vv, Drv</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“ - číslovky do 10 - přivlastňovací zájmena můj a tvůj - rozkazovací způsob <p>jednoduché užití pokynů při hře a výuce</p> <p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vánoce v Anglii - Velikonoce v Anglii	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: II.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty, mezipředmětové vztahy
<p>- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</p> <p>- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje</p> <p>- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova</p> <p>- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění</p> <p>- používá abecední slovník učebnice</p>	<p>- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování Hello, I'm..., členové rodiny It's a ... <u>Abeceda</u> - hláskování, písemná a zvuková podoba hlásek <u>Číslo</u> - čtení čísel - vyjádření počtu Tematické okruhy: <u>Safari v herně</u> a tiger, a money, a zebra, a snake, a crocodile, a lion I can/can't see ... Can you see ...? <u>Škola</u> - pomůcky, zařízení třídy - barvy - What is this/it? - It /This is my ... - How many ...? <u>Christmas</u> <u>Mám hlad</u> - běžné potraviny Are you hungry? I am hungry. Do you like ...? I like/don't like ... <u>Lidské tělo, oblečení</u> - hlavní části těla a obličej - I have got, you have got <u>Easter</u> <u>Můj dům</u> - místnosti v domě a jejich nejběžnější zařízení</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Cvičení pozornosti a soustředění - Komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozitivní vztah k jinakosti - Seznamování s jinými kulturami - Ekvivalenty jmen z angličtiny do češtiny - Kulturní zvyklosti v anglicky mluvících zemích – Halloween, Vánoce a Velikonoce ve Velké Británii, pozdravy k těmto svátkům <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace

	<p>I'm in the ... Is it a ...? It's a ... Where is my ...? <u>Léto</u> - oblečení - zájmena my, your - I am wearing What are you wearing?</p>	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: III.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a jednoduchým větám - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci - používá dvojjazyčný slovník - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení - obměňuje krátké texty s zachováním smyslu textu 	<u>Pozdravy</u> Seznámení se, představení rozloučení	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Komunikace
	<u>Slovní zásoba a tvoření slov</u> <ul style="list-style-type: none"> - otázka What's this? - odpověď This is...It is... - Otázka Is it...? - odpověď Yes, it is. No, it isn't. - člen neurčitý a/an, - člen určitý the 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět
	<ul style="list-style-type: none"> - otázka What's your name? - otázka How old are you? How are you? - otázka Where are you from? - otázka What's your favourite colour? - množné číslo pravidelných podstatných jmen a některých nepravidelných - píše a počítá barvy, čísla - počítá a píše slovem do 100 - zeptá se na věk a umí odpovědět - přivlastňování 	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> - Multikulturalita, - Etnický původ
	<ul style="list-style-type: none"> - sloveso „have got“ (kladné a záporné věty oznamovací) - existenční vazba – There's/there are 	
	<u>Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního pravopisu slov</u> Základní znalost slovosledu v anglické větě. Znalost kladné, záporné věty a otázky a jejich vytvoření podle anglického pravopisu.	

	<u>Tematické okruhy</u> <ul style="list-style-type: none"> - části obličeje - věci ve třídě - rodina - části domu Christmas	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: IV.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí známým slovům a jednoduchým větám - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci - používá dvojjazyčný slovník - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení - obměňuje krátké texty s zachováním smyslu textu 	<u>Pozdravy</u> <ul style="list-style-type: none"> - Hello, Hi, Good morning, Good afternoon, Good night, Goodbye, Bye-bye - rozkazy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multikulturalita, - Etnický původ
	<u>Slovní zásoba a tvoření slov</u> <ul style="list-style-type: none"> - otázka What time is it? - sloveso „be“ a „have got“ - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový (kladné a záporné věty, otázka) 	
	<u>Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního pravopisu slov</u> <ul style="list-style-type: none"> - zápor ve větě, stavba anglické věty, - zájmena osobní - zájmena přivlatňovací - sloveso „can/can ‘t“ - sloveso „like“ 	
	<ul style="list-style-type: none"> - prepositions – IN, ON 	
	<ul style="list-style-type: none"> - vazba There is/There are (kladná, záporná věty, otázka) 	
	<u>Tematické okruhy</u> – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, sporty, jídlo, čas, povolání Měsíce a dny v týdnu Halloween Easter	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: V.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, kurzy, projekty, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Seberegulace a sebeorganizace - Komunikace <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multikulturalita, - Etnický původ <p>Jsme Evropané</p>
<p>Mluvení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem 	

<p>- zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Psaní</p> <p>- napíše krátký text, s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnické – základní gramatické struktury a typy vět - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - „I would like“ – rád bych - řadové číslovky - minulost sloves: „be, have, can, like, love, hate, play, see, go, buy“ (záporná a kladná věta, otázky) - vyjádření budoucího času – going to - určování smětu</p> <p>Reálie: Evropa, Velká Británie, USA, Kanada, Austrálie</p>	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: VI.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace vlastního času - psychohygiena – dobrá organizace času ENV – vztah člověka k prostředí</p>
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy: 1. pololetí: představování, škola, rodina, domácí mazlíčci, dům a byt, čas a datum, oslava narozenin, jídlo a pití, volný čas kultura, sport, péče o zdraví, Česká republika, Praha 2. pololetí: naše škola, britská škola, oblečení, nakupování, zvířata, víkend, počasí, orientace ve městě, 	
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	

<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - gramatické struktury a typy vět: člen určitý a neurčitý, množné číslo podstatných jmen, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, zájmena osobní, ukazovací, přivlastňovací, číslovky základní 1 – 100 a řadové, přítomný čas prostý a průběhový, sloveso have got, modální sloveso can, rozkazovací způsob, podmiňovací způsob, vazba there is/are, předložky časové a místní	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: VII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace vlastního času - psychohygienu – dobrá organizace času ENV – vztah člověka k prostředí</p>
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy: 1. pololetí: prázdniny, cestování, volný čas kultura trávení volného času, svátky a oslavy, jídlo a pití, bezpečnost na silnici 2. pololetí: první pomoc, oblíbené činnosti, sport, životní prostředí, život v budoucnosti, realie Velká Británie 	
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	

<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - gramatické struktury a typy vět: počítatelná a nepočítatelná podstatná jména (vyjádření množství), osobní zájmena (předmětový tvar), přítomný čas průběhový a srovnání s prostým, vyjádření budoucnosti přítomným časem průběhovým a vazbou going to, minulý čas prostý, modální slovesa can, must, may, minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves (úvod), číslovky nad 100, slovosled anglické věty	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy: - volný čas a zájmová činnost, příroda a počasí, nákupy, život v budoucnosti - sport , stravování, cestování, tel. rozhovor, dopis, Austrálie, Nový Zéland 	
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace volného času - psychohygiena – dobrá organizace času</p>

<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - gramatické struktury a typy vět: počitatelná a nepočitatelná podstatná jména (shrnutí), přídavná jména (stupňování), přítomné časy (shrnutí), modální sloveso have to, budoucí časy (shrnutí), minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves, minulý čas průběhový, podmiňovací způsob (should), předložky (místní)	<p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
--	---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: IX.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace volného času - psychohygiena – dobrá organizace času ENV – vztah člověka k prostředí VMEGS – objevujeme Evropu a svět – životní styl a vzdělávání mladých Evropanů</p>
<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy: – člověk, společnost a její problémy, péče o zdraví, volný čas a zájmová činnost, volba povolání - cestování, sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a ČR 	
<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	

<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - gramatické struktury a typy vět: zájmena (přivlastňovací samostatná, zvratná), budoucí časy (užití <i>going to</i> a <i>will</i>), předpřítomný čas a srovnání s minulým modální sloveso <i>must</i> a <i>have to</i> (užití), trpné rody, tázací dovětky, podmínková souvětí, <u>shrnutí gramatického učiva</u>	
--	--	--

5.1.3. Další cizí jazyk

5.1.3.1. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Německý jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka.

Vyučovací předmět německý jazyk je realizován v 7., 8. a 9. postupném ročníku a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Je vyučován jako Další cizí jazyk.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, pokládá konkrétní návody k efektivnímu učení
plánuje vlastní učení	zadáva dlouhodobé práce žákům
pracuje samostatně a tvořivě	motivuje k zájmu o učení
vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu...	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
učí se nové formy práce	nabízí aktivační metody, které povedou k samostatné práci s dvojjazycznými texty, výkladovými slovníky...
využívá slovníky, texty, další materiály pro prohloubení a fixování získaných znalostí	zkouší s žáky pracovat různými metodami a formami práce
Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízejí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vedou je k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporují kreativitu a originalnost u žáků
porovnává odlišnost stavby německého a českého jazyka, vyhledává shody a odlišnosti	vedou žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vedou k objevování nových řešení
aplikuje jazykové dovednosti do konkrétních situací	
Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	učí žáky prezentovat své názory, myšlenky, vyjadřovat se k problémům
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
učí se řízené diskuzi dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentovat	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat
dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem ...	předkládá dostatek možností ke komunikativnímu zvládnutí základů cizího jazyka
dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce, projektové výuky...	odbourává obavy z chybného užití cizího jazyka v každodenní komunikaci
Kompetence sociální a personální	

umí respektovat lidi s odlišným jazykem, kulturou	pomáhá žákům poznávat sama sebe
dodržuje předem navrhnutá pravidla soužití ve třídě	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování
oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry ve třídě
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
rozvíjí empatie prostřednictvím hraní rolí	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
	rozvíjí empatie prostřednictvím hraní rolí, společných diskusí, individuálních myšlenek
Kompetence občanské	
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost ke skupinám, ve kterých žije (k rodině, škole, obci, státu, životnímu prostředí)	vede žáky k poznávání života v německy mluvících zemích
dokáže aplikovat poznatky na země mluvící cizím jazykem	umožňuje jim zúčastnit se společných akcí, navštěvuje s nimi kulturní instituce
získává poznatky o životě v německy mluvících zemích	vede žáky ke srovnávání života u nás a v jiných zemích
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla	vede žáky k dodržování hygienických pravidel
pracuje samostatně i ve skupinách	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky
	vede žáky k uvědomělému a správnému využívání studijních materiálů a jazykových příruček, práci s internetem jako zdrojem informací
Kompetence digitální	
- ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá digitální technologie pro usnadnění práce - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	- umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií - vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí - upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: VII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky – pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou</u></p> <p><u>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</u></p> <p><u>Tematické okruhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - rodina - domácí zvířata - kamarádi a mé okolí - škola - kalendářní rok - volný čas <p><u>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</u></p>	<p>VMEGS – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>OSV – mezilidské vztahy, tolerance, porozumění</p> <p>ENV – vnímavý a citlivý přístup k přírodě a ke zvířatům</p> <p>MKV – tolerance odlišných etnických skupin, odlišných názorů, zájmů OSV – využití volného času</p> <p>MV – komunikace v menších skupinách, dvojicích, formulace otázek a odpovědí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		<p>OSV – koníček – správný krok ke zdravému formování osobnosti</p> <p>MV – počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka</p> <p>ENV – zvířata jako součást přírody, vztah k okolí</p> <p>VMEGS - cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU</p>
--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky – pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou</u></p> <p><u>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</u></p> <p><u>Tematické okruhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stravování - čas - bydlení - zvířata - oblečení - můj den <p><u>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</u></p>	<p>VMEGS – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>VMEGS – cestování, vzájemná propojenost států EU OSV – mezilidské vztahy, pracovní příležitosti v jiných státech</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		<p>MV – počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka</p> <p>OSV – organizace vlastního času, zdravý životní styl</p> <p>OSV – zvládnutí vlastního chování, řešení různých situací</p> <p>VMEGS - cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU</p>
--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: IX.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky – pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou</u></p> <p><u>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</u></p> <p><u>Tematické okruhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - město a příroda - počasí - nákupy a móda - cestování - realie zemí - doprava - lidské tělo <p><u>Mluvnice základní gramatické typy a struktury vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</u></p>	<p>VMEGS – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy OSV – cizí jazyk – při volbě povolání a uplatnění v praxi</p> <p>ENV – vztah člověka k ochraně a tvorbě ŽP MV – rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		<p>MV – počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MKV – specifika oblékání ve světě</p> <p>VMEGS - cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU</p> <p>VDO – porozumění demokratickému uspořádání společnosti</p>
--	--	---

5.1.3.2. Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět francouzský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Francouzský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka.

Vyučovací předmět francouzský jazyk je realizován v 7., 8. a 9. postupném ročníku a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Je vyučován jako Další cizí jazyk.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, pokládá konkrétní návody k efektivnímu učení
plánuje vlastní učení	žadává dlouhodobé práce žákům
pracuje samostatně a tvořivě	motivuje k zájmu o učení
vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu...	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
učí se nové formy práce	nabízí aktivační metody, které povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými texty, výkladovými slovníky...
využívá slovníky, texty, další materiály pro prohloubení a fixování získaných znalostí	zkouší s žáky pracovat různými metodami a formami práce
Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízejí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vedou je k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporují kreativitu a originalitu u žáků
porovnává odlišnost stavby francouzského a českého jazyka, vyhledává shody a odlišnosti	vedou žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vedou k objevování nových řešení
aplikuje jazykové dovednosti do konkrétních situací	
Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	učí žáky prezentovat své názory, myšlenky, vyjadřovat se k problémům
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
učí se řízené diskuzi, dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentovat	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat
dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem	předkládá dostatek možností ke komunikativnímu zvládnutí základů cizího jazyka
dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce, projektové výuky	odbourává obavy z chybného užití cizího jazyka v každodenní komunikaci
Kompetence sociální a personální	
umí respektovat lidi s odlišným jazykem, kulturou	pomáhá žákům poznávat sama sebe

dodržuje předem navrhnutá pravidla soužití ve třídě	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování
oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry ve třídě
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
rozvíjí empatie prostřednictvím hraní rolí	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
	rozvíjí empatie prostřednictvím hraní rolí, společných diskusí, individuálních myšlenek
Kompetence občanské	
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost ke skupinám, ve kterých žije (k rodině, škole, obci, státu, životnímu prostředí)	vede žáky k poznávání života ve frankofonních zemích
dokáže aplikovat poznatky na země mluvící cizím jazykem	umožňuje jim zúčastnit se společných akcí, navštěvuje s nimi kulturní instituce
získává poznatky o životě ve frankofonních zemích	vede žáky ke srovnávání života u nás a v jiných zemích
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla	vede žáky k dodržování hygienických pravidel
pracuje samostatně i ve skupinách	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky
	vede žáky k uvědomělému a správnému využívání studijních materiálů a jazykových příruček, práci s internetem jako zdrojem informací
Kompetence digitální	
- ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá digitální technologie pro usnadnění práce - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	- umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií - vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí - upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Francouzský jazyk
Ročník: VII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p><u>Poslech s porozuměním</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p><u>Mluvení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u></p> <p>fonetické znaky – pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou</p> <p><u>Slovní zásoba</u></p> <p>– žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p><u>Tematické okruhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - domov - škola - volný čas - sport - domácí zvířata - barvy - kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu) - realie - Paříž <p><u>Mluvnice</u></p>	<p>VMEGS – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>OSV – mezilidské vztahy, tolerance, porozumění</p> <p>ENV – vnímavý a citlivý přístup k přírodě a ke zvířatům</p> <p>MKV – tolerance odlišných etnických skupin, odlišných názorů, zájmů</p> <p>OSV – využití volného času</p> <p>MV – komunikace v menších skupinách, dvojicích, formulace otázek a odpovědí</p> <p>OSV – koníček – správný krok ke zdravému formování osobnosti</p>

<p><u>Čtení s porozuměním</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledává v něm požadovanou informaci <p><u>Psaní</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <ul style="list-style-type: none"> - určitý a neurčitý člen - nepravidelná slovesa être, avoir - časování sloves 1. slovesné třídy - zájmena - číslovky 0 -20 	<p>MV – počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka</p> <p>ENV – zvířata jako součást přírody, vztah k okolí</p> <p>VMEGS – cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU</p>
---	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Francouzský jazyk
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p><u>Poslech s porozuměním</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p><u>Mluvení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u></p> <p>fonetické znaky – pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou</p> <p><u>Slovní zásoba</u></p> <p>– žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p><u>Tematické okruhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - jídlo - povolání - bydlení - město a příroda - orientace ve městě - dopravní prostředky - můj den - kalendářní rok (hodiny, datum) - reálie Francie 	<p>VMEGS – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>VMEGS – cestování, vzájemná propojenost států EU</p> <p>OSV – organizace vlastního času, zdravý životní styl</p> <p>MV – počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka</p>

<p><u>Čtení s porozuměním</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledává v něm požadovanou informaci <p><u>Psaní</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<p><u>Mluvnice</u></p> <p>základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <ul style="list-style-type: none"> - člen dělivý - zájmena - nepravidelná slovesa faire, aller, - budoucí čas - číslovky 21-100	<p>OSV – zvládnutí vlastního chování, řešení různých situací</p> <p>ENV – vztah člověka k ochraně a tvorbě ŽP</p> <p>VMEGS – cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU</p>
---	---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Francouzský jazyk
Ročník: IX.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p><u>Poslech s porozuměním</u></p> <p>- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p><u>Mluvení</u></p> <p>- zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p><u>Čtení s porozuměním</u></p>	<p><u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u></p> <p>fonetické znaky – pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou</p> <p><u>Slovní zásoba</u></p> <p>– žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p><u>Tematické okruhy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - zdraví - oblékání - nákupy - počasí - kalendářní rok (svátky) - reálie frankofonních zemí <p><u>Mluvnice</u></p>	<p>VMEGS – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>OSV – cizí jazyk – při volbě povolání a uplatnění v praxi</p> <p>MV – rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného i psaného textu</p> <p>MKV – specifika oblékání ve světě</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí</p>

<p>- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledává v něm požadovanou informaci</p> <p><u>Psaní</u></p> <p>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zájmena - nepravidelná slovesa prendre, venir, - minulý čas - zvrtná slovesa - číslovky 101-1 000 000 	<p>VMGES – cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU</p> <p>VDO – porozumění demokratickému uspořádání společnosti</p>
--	--	---

5.2. Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika a její aplikace

1. období

Charakteristika předmětu:

Matematika je vyučována jako samostatný předmět, v 1.ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. – 5.ročníku 5 hodin týdně. Zahrnuje učivo matematiky a geometrie, prolíná dalšími předměty – prvoukou, českým jazykem, vlastivědou, přírodovědou, výtvarnou výchovou.

Dobrym prostředkem k rozvoji míry probíraného matematického učiva jsou komentované situace z aktuálního prožitku, při kterých početně vyjadřují své zkušenosti. Rozvíjí se přitom schopnost žáka komentovat své myšlenky, posiluje se sebedůvěra žáka v jeho schopnosti.

Velký význam má aktivita žáků. Činnosti formy učení dávají dostatek možností k jejímu neustálému podněcování, rozvoji smyslu pro odpovědnost, schopnosti sebekontroly a sebehodnocení.

V systému vyučovacích hodin činnosti učení v matematice nové učivo vyplývá z předcházejícího a zároveň je základem a oporou pro učivo následující. Žáci tak nové učivo objevují sami a často jim nepřipadá, že je nové. Je třeba žákům dát dostatečný prostor na objev poznávaného jevu i na jeho zvládnutí a procvičení.

Nové učivo je předkládáno žákům za pomoci individuálních činností se zvolenými konkrétními pomůckami nebo jinými prostředky, umožňuje žákům objevení nového postupu či algoritmu a napomáhá rozvoji správného a reálného uvažování žáků. Cílem řešení úloh je naučit žáky jasně a konkrétně uvažovat.

Při řešení slovních úloh je žák jejich tvůrce, vynálezce i řešitelem. Úsilí, které žáci vynakládají, působí příznivě na jejich rozumový vývoj, rozvíjena je přitom i jejich samostatnost a tvořivost.

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v Matematice realizují části vzdělávacího obsahu průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova**.

Dosažení dobrých výsledků v hodinách matematiky vyžaduje v 1.období

- naučit žáky pozorně vnímat, co říká učitel a co odpovídají spolužáci
- učit žáky soustředit se na své činnosti, reagovat na upozornění učitele, vnímat práci a vyjadřování spolužáků
- pravidelným zařazováním činností do výuky dosáhnout při nich zručnosti žáků
- používat činnosti metod k dosažení aktivity žáků a jejich spoluúčasti při učení
- individuální účast každého na řešení a pozorování předloženého problému
- poskytnout každému žákovi dostatečný prostor k tomu, aby měl možnost vniknout do podstaty problému, o kterém se hovoří ve vyučování
- pestré změny forem práce v průběhu roku, rozmanitost používaných pomůcek a tím dosažení zajímavé výuky
- každodenní činnosti žáků, každodenní zpětnou vazbu mezi učitelem a žáky, to pomáhá učiteli vnímat a pomoci rozvíjet osobnost každého z nich
- aby vyučování matematice mělo nejen vzdělávací, ale i výchovný charakter
- do vyučování zařazovat úlohy, v nich se odráží život obklopující dítě – co vidí, v čem má přímou účast, to pak zařazuje do svých početních úvah a myšlenek
- časté sestavování úloh ze života žáky, tvorba otázek a odpovědí napomáhá dobrému zvládnutí učiva
- propojování výuky matematiky s ostatními předměty, zvláště s prvoukou

Při vyučování matematiky v prvním období základního vzdělání chceme při probírání učiva

- dát žákům první pojetí daného problému a motivovat je
- užitím názorných pomůcek a konkretizací je dovést postupně k pochopení problému, který je dán novou učební látkou
- provádět třídění a srovnávání naučených vědomostí s vědomostmi již osvojenými
- provádět cvičení s praktickým užitím získaných vědomostí
- nechat žáky samostatně vymýšlet slovní úlohy, které vycházejí z jejich zkušeností
- provádět cvičení k zautomatizování určité početní operace
- nechat žáky při praktických činnostech objevovat potřebu nového početního úkonu

V systému individuální práce se slabšími žáky v matematice v prvním období základního vzdělávání má mimořádně velký význam správné a hojné používání názorných pomůcek, kreslených znázorňování, cvičení v sestavování vlastních úloh, řešení úloh z paměti. Při dodržování základních zásad a metod činnostního učení tak dosáhneme uspokojivých výsledků i u žáků s diagnostikovaným opožděným vývojem nebo různými dys problémy.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel
Kompetence k učení	
- osvojuje si základní matematické pojmy a vztahy	- umožňuje žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- vybírá a využívá vhodné způsoby práce	- prezentuje učení různými metodami, zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- učí se posoudit vlastní pokrok, hodnotí výsledky své práce	- poskytuje žákům zpětnou vazbu
- pracuje s textem, s různými informačními zdroji, vyhledává, zpracovává, porovnává, interpretuje informace	- hodnotí individuální pokrok v učení jednotlivých žáků, vybízí je k sebehodnocení
	- vede žáky k aplikací znalostí v mezipředmětových vztazích
Kompetence k řešení problémů	
- postupuje od jednoduchého ke složitějšímu	- vede žáky k hledání různých řešení problému a uč dokazování řešení obhájit
- navrhuje obměny činností a vymýšlí obdobné situace	- učí žáky vyvozovat postupy
- obhajuje své závěry, řešení a rozhodnutí	- vytváří praktické problémové úlohy a situace
- přemýšlí a na základě vlastních zkušeností volí různé varianty řešení	- zařazuje do výuky modelové příklady
- sleduje vlastní pokrok	- pro řešení problémové situace využívá týmovou práci, diskusi
	- důsledně žáky vede k sebekontrolě a sebehodnocení
Kompetence komunikativní	
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, výstižně se vyjadřuje	- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, podporují se, povzbuzují se a hodnotí (úkoly pro dvojice, skupinová práce, kooperativní vyučování)
- naslouchá druhým, zapojuje se do diskuse, učí se obhajovat svůj názor	- učí žáky prezentovat a obhajovat své názory
- tvořivě využívá různé texty a informační a komunikační prostředky	- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu (diskuse, výměna rolí při vysvětlování)
- komunikuje a spolupracuje s ostatními	
Kompetence sociální a personální	
- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu	- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- podílí se utváření příjemné atmosféry v týmu, učí se ohleduplnosti v jednání s druhými	- zařazuje do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- v případě potřeby poskytne účinnou pomoc, popř. o pomoc požádá	- umožňuje žákům prezentovat výsledky práce skupiny, obhájit názor a přijmout názory ostatních

- diskutuje a spolupracuje na řešení daného úkolu	
- ovládá a řídí své chování, pěstuje pocit sebeuspokojení a sebeúcty	
Kompetence občanské	
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí	- umožňuje žákům podílet se na utváření školního řádu, třídních pravidel
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc, chová se zodpovědně v krizových a život ohrožujících situacích	- důsledně dbá na dodržování těchto pravidel a hledá společné řešení problémů
	- umožňuje žákům diskutovat o problémech a vyjádřit svůj názor
	- vede žáky k hodnocení vlastního chování, chování spolužáků i přijetí zodpovědnosti za své chování
Kompetence pracovní	
- využívá bezpečně a účinně materiály a vybavení, dodržuje vymezená pravidla	- provádí pokusy a pozorování, při kterých umožní žákům manipulovat s předměty a využívat vybavení
- přistupuje k výsledkům své činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany kulturních hodnot	- zapojuje žáky při tvorbě pomůcek, souborů a modelů
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje	- zapojuje žáky do přípravy školních projektů
Kompetence digitální	
ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá dig. technologie pro usnadnění práce	umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí
	upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Matematika a její aplikace

2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2.stupeň.:

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 7.ročníku 5 hodin týdně, v 8. – 9.ročníku 4 hodiny týdně. Vzdělávání je zaměřeno na osvojování pojmů a matematických postupů, dále na rozvoj logického myšlení a kritického usuzování. Důležitou součástí je užití matematiky v reálných situacích.

Od září 2014, v návaznosti na způsob vyučování matematiky na 1. stupni, se od 6. ročníku pokračuje s výukou s využitím metody p. prof. Hejného (dle aktuální situace v konkrétní třídě).

Učivo matematiky prolíná mnoha předměty. Nejvíce fyzikou – převody jednotek, rovnice. Dále zeměpisem – měřítko mapy, aktuální slovní úlohy. V chemii se využívá učiva při řešení rovnic.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
osvojuje si základní matematické pojmy a vztahy	zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
využívá prostředků výpočetní techniky	vede žáky k plánování úkolů a postupů
	zadáva úkoly s využitím informačních technologií
	vede žáky k aplikaci znalostí v mezipředmětových vztazích a v reálném životě
Kompetence k řešení problémů	
zjišťuje, že realita je jiná, než matematický model	vede žáky k práci s chybou jako cestou ke správnému řešení
provádí rozbor problémů a plán řešení	vede žáky k sebehodnocení
provádí odhady výsledků	vede žáky k ověřování výsledků
učí se volit správný postup při řešení slovních úloh	vede žáky k hledání různých cest řešení úloh
Kompetence komunikativní	
hovoří o prováděných činnostech	vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
zdůvodňuje matematické postupy	umožní žákům výměnu rolí při vysvětlování problému
vytváří hypotézy	vytváří podmínky pro seberealizaci všech žáků
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje ve skupině	zadáva úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
učí se věcně argumentovat	vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
podílí se na vytváření příjemné pracovní atmosféry	
Kompetence občanské	
respektuje názory ostatních	vede žáky k ohleduplnosti vůči ostatním
formuje si volní a charakterové rysy	umožňuje žákům sebehodnocení na základě jasných kritérií
učí se zodpovědně rozhodovat podle dané situace	
Kompetence pracovní	
zdokonaluje si grafický projev	vede žáky k ověřování výsledků
učí se efektivně organizovat vlastní práci	požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů zadané práce
tvoří vlastní didaktické pomůcky	
Kompetence digitální	
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je k učení	seznamuje žáky s novými digitálními technologiemi
samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	umožňuje žákům pracovat s novými digitálními technologiemi pro zefektivnění jejich práce
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnost, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	vyžaduje dodržování etiky v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: I.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
používá přirozená čísla 0 až 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Číslo a početní operace - obor přirozených čísel 0 až 20 - počítání předmětů v daném souboru - vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- číselná řada 0 až 20 - čtení a zápis čísel v desítkové soustavě - číslice - porovnávání čísel - vztahy menší, větší, rovno - znaménka $>$, $<$, $=$	Pč – práce s drobným materiálem
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose chápe pojmy vpravo, vlevo, před, za	- číselná osa 0 až 20	
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- znaménka $+$, $-$ - součet čísel (bez přechodu přes desítku) - rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku) - sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 10 a v oboru 10 – 20 bez přechodu přes desítku. - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	
řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, ke sčítání a odčítání, k využití vztahů o n-více (méně) v oboru 0 – 20 bez přechodu přes desítku	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - morální rozvoj: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
popisuje jednoduché závislosti z praktického života pozná české mince	Závislosti, vztahy a práce s daty - sčítání a odčítání při řešení praktických situací pomocí ikon, šipek - české mince	

orientuje se v čase	- celé hodiny, týden, věk	
doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	- číselná řada 0 až 20, tabulky - tabulky a posloupnosti čísel	
- staví krychlové stavby podle plánu rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich jednoduchou reprezentaci - porovná velikost útvarů - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Geometrie v rovině a prostoru - krychlové stavby, plán stavby - konkrétní orientace v prostoru - rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - základní útvary v prostoru – tělesa: krychle - užití skládanek z dřívěk a papíru	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání - kreativita

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: II.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
používá přirozená čísla 0 až 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků rozumí slovu polovina, čtvrtina, osmina a třetina	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel 0 až 100 - práce s konkrétními soubory - počítání prvků daného konkrétního souboru do 100 (včetně) - vytváření konkrétních souborů (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) s daným počtem prvků do 100	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti pozná české mince a bankovky	- číselná řada 0 až 100 - čtení a zápis čísel v desítkové soustavě - počítání po desítkách, po jedné (v oboru do 100) - porovnávání čísel do 100 a vztahy mezi nimi zápis pomocí symbolů	Pč – práce s drobným materiálem
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- číselná osa 0 až 100 - orientace se na číselné ose	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 100	- součet a rozdíl čísel - sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 - sčítání a odčítání násobků deseti - závorky - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - násobení přirozených čísel v oboru násobílek do 100 - násobení jako opakované sčítání	
řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, ke sčítání a odčítání, na násobení v oboru násobílek k využití vztahů o n-více (méně), n-krát více v oboru 0 – 100	
orientuje se v čase	Závislosti, vztahy a práce s daty - časové jednotky – hodina, minuta den – 24 hodin; hodina – 60 minut; - časové údaje na různých typech hodin (včetně digitálních)	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- sčítání a odčítání při řešení praktických úloh pomocí ikon, šipek, tabulky	Prv – Lidé a čas

	- nakupování, manipulace s penězi	- Místo, kde žijeme
doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	- číselná řada 0 až 100, tabulky - tabulky a posloupnosti čísel	
rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary pracuje s krychlovými tělesy	Geometrie v rovině a v prostoru - základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník - čtvercová síť, obvod a obsah - krychlové stavby, plány	
porovnává velikost útvarů a měří délku úsečky pozná jednotky délky 1cm, 1 m	- bod - délka úsečky; měření délky úsečky na centimetry - jednotky centimetr, metr	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázků - modelování těles (např. krychle, kvádr)	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: III.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků	Číslo a početní operace - číselný obor 0 – 1 000 - porovnávání a zaokrouhlování - počítání se závorkami - zlomek	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- číselná řada - čtení a psaní čísel - porovnávání čísel	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- číselná osa	
provádí z paměti jednoduché operace s přirozenými čísly písemně násobí	- sčítání a odčítání i s přechodem, násobení a dělení v oboru malé násobilky, určování neúplného podílu a zbytku v jednoduchých případech - násobení a dělení mimo obor násobilky - písemné násobení jednomístným číslem - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	Pč – práce s drobným materiálem
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- slovní úlohy	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání - sebepoznávání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - morální rozvoj: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
orientuje se v čase a provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti, vztahy a práce s daty - hodiny, kalendář, úlohy o věku, ciferník	Prv – Lidé a čas - Místo, kde žijeme
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- pracuje s daty - řešení praktických úloh - nakupování, placení	

doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- diagramy, grafy, tabulky	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině – přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, čtyřúhelník - základní útvary v prostoru	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání - sebepoznávání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita
porovnává velikost útvarů, měří délku úsečky	- délka úsečky s přesností na milimetry - jednotky délky mm, cm, m, km - převádění jednotky cm, mm	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání - kreativita
rozeznává a modeluje jednoduché útvary v rovině	- kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti - rýsování přímky, úsečky, kružnice	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání - kreativita
pozná a pojmenuje tělesa a jejich části	- krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel, koule - vrchol, hrana, stěna	
pracuje s krychlovými stavbami	- krychlové stavby - plány staveb	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: IV.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace		
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel používá římské číslice	- číselný obor 0 -1 000 000 - zápis čísel v desítkové soustavě - číselná osa - písemné algoritmy početních operací (dělení jednociferným dělitelem, násobení dvojciferným činitelem) - římské číslice - hospodaření domácnosti (rozpočet, příjmy a výdaje)	OSV – osobnostní rozvoj: - rozvoj schopností poznávání
čte, zapisuje, porovnává, zaokrouhluje přirozená čísla	- číselná řada, porovnávání - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky	
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - závorky - odhad a kontrola výsledků - práce s kalkulátorem - řešení slovních úloh	
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	- celek, část, zlomek - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	
porovnává zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	- číselník, jmenovatel, zlomková čára	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky	- tabulky	
Geometrie v rovině a prostoru		

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová – lázně
Školní vzdělávací program

narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník), užívá jednoduché konstrukce ve čtvercové síti	základní útvary v rovině přímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý), kruh, čtyřúhelník - vzájemná poloha dvou přímek v rovině rovnoběžky, různoběžky – průsečík, kolmice	
narýsuje kolmice a rovnoběžky, určí jejich průsečík narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem	- kolmice, rovnoběžky, různoběžky - kružnice, kruh (rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem)	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- osa souměrnosti - souměrné útvary ve čtvercové síti (určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích)	
používá jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi	- jednotky délky a jejich převody – mm, cm, m, km	
určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- obvod čtverce a obdélníku	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu mm ² , cm ² , m ²	- obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti - jednotky obsahu mm ² , cm ² , m ² - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů čtverce a obdélníka	
pracuje s krychlovými stavbami	- krychlové stavby, jejich plány	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: V.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace		
využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení čísel	<ul style="list-style-type: none"> - pamětné sčítání a odčítání do 100, násobení s dělení v oboru malé násobilky - komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy, při provádění zkoušky výpočtu - asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s využitím závorek - výhodné využívání sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek 	<p>OSV – osobnostní rozvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro cvičení a studium <p>PČ – práce s drobným materiálem</p>
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 0 - miliarda	<ul style="list-style-type: none"> - písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení (dělení až trojčiferným dělitelem, násobí až čtyřčiferným činitelem) 	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel do milionů s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy - využití rozvinutého zápisu čísla do milionů v desítkové soustavě - porovnávání čísel do milionů - zaokrouhlování čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování - orientace na číselné ose a jejích úsecích - číselný odhad a kontrola výsledků - kalkulátor 	
řeší a tvoří úlohy z praktického života, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> - porozumění textu úlohy (rozlišení důležitých informací pro řešení úlohy) - přiřazování správných matematických početních operací k úloze - formulace odpovědi k získanému výsledku - přiřazování slovní úlohy k zadané matematické operaci - tvorba slovní úlohy 	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> - řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	

sčítá a odčítá zlomy se stejným jmenovatelem pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	- čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa	
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo kruhovém diagramu porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin	- desetinné číslo - porovnávání desetinných čísel	
znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	- číselná osa (kladná i záporná část) - měření teploty, vyjádření dlužné částky	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, sbírá a třídí data	- provádění a zápis jednoduchých pozorování (měření teploty, ...) - vybírání a porovnávání dat podle daného kritéria - posuzování reálnosti vyhledaných údajů	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- doplňování údajů do připravené tabulky nebo diagramu - vytváření tabulky, sloupcový diagram - vyhledávání požadovaných dat a porozumění vztahům (nejmenší, ...) - používání údajů z různých typů diagramů - jednoduché převody jednotek času při práci s daty v jízdních řádech - úspory	VI – Lidé a čas Přv – Člověk a technika
Geometrie v rovině a v prostoru		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	- základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice - využívání k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost - charakteristika zákl. rovinných útvarů, název zákl. rov. útvaru - šipkový a souřadnicový zápis rovinného útvaru - využívání základních pojmů a značek (čáry: křivá, lomená, přímá, bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice)	

	<ul style="list-style-type: none"> - znalost zákl.rov.útvárů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec, koule kužel, jehlan, čtyřstěn), sítě těles - rýsování - kružnice s daným poloměrem <ul style="list-style-type: none"> - trojúhelníku (pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný) i se třemi danými stranami - čtverce a obdélníku s užitím kolmic a rovnoběžek - dodržování zásad rýsování 	
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišování obvodu a obsahu rovinného útvaru - určování obvodu měřením ve čtvercové síti (trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník) - porovnávání obvodů rov.útvárů - grafický součet a rozdíl úseček, porovnávání úseček - určení délky lomené čáry grafickým měřením - převádění jednotek délky (mm, cm, dm, m, km) 	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání dvojic kolmic a rovnoběžek v rovině - náčrt kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti - rýsování kolmic a rovnoběžek daným bodem, k zadané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou 	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu cm^2	<ul style="list-style-type: none"> - určování obsahu rov.útvary pomocí čtvercové sítě (složený ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků) - porovnávání obsahů rov.útvárů pomocí čtvercové sítě - využívání jednotek obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez jejich vzájemného převádění 	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání osově souměrných útvarů - určování osy souměrnosti překládáním papíru - vytvoření souměrného útvaru ve čtvercové síti podle osy v lince mřížky 	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání v textu potřebné údaje a vztahy - volba vhodných postupů pro řešení úlohy - vyhodnocení výsledku úlohy 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace
Ročník: VI.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Užívá des. čísla ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek - část Porovnává des.čísla Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností Provádí početní operace s přirozenými a desetinnými čísly</p> <p>Chápe pojmy prvočíslo a složené číslo Chápe pojmy násobek, dělitel, sudé a liché číslo, společný dělitel, spol. násobek, soudělnost Rozhoduje, zda je dané číslo násobkem určitého čísla a zda je dělitelné určitým číslem na základě znaků dělitelnosti Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel Určí nejmenší společný násobek (NSN) a největšího společného dělitele skupiny čísel (NSD)</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Desetinná čísla Pozice číslic, desítková soustava (rozvinutý zápis), číselná osa Porovnávání des.čísel Zaokrouhlování des. čísel +, - des. čísel *, : des. čísla 10, 100, 1000 *, : des. čísla des. číslem Převádění jednotek délky, obsahu, hmotnosti Slovní úlohy</p> <p>Dělitelnost Prvočíslo a číslo složené Násobek, dělitel</p> <p>Znaky dělitelnosti</p> <p>Největší společný dělitel (NSD) Nejmenší společný násobek (NSN)</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie</p>	<p>OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti - nakupování (peníze), recepty na vaření Vazba na Tv -skok do dálky, do výšky EGZ – Evropa a svět nás zajímá - Z- průměrná denní teplota</p> <p>OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (rozdělení osob do rovnocenných skupin, „šachovnicové dělení“) Formáty A1, A2, A3, A4... VDO - rodná čísla, čárové kódy</p>

<p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice os úhlu a úsečky,</p> <p>Určuje a charakterizuje krychle a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti Načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádr Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádr Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádr (převede obsahové a objemové jednotky)</p>	<p>Lineární a rovinné útvary Bod, úsečka, přímka a polopřímka Vzájemná poloha bodů a přímek v rovině Základní rovinné geometrické útvary</p> <p>Úhel Druhy úhlů Velikost úhlu, měření a konstrukce úhlu Sčítání a odčítání úhlů</p> <p>Trojúhelník Vnitřní úhly a jejich součet v trojúhelníku Trojúhelníková nerovnost, konstrukce trojúhelníku ze tří stran Druhy trojúhelníků Výšky trojúhelníku Těžiště trojúhelníku, těžiště Střední příčky trojúhelníku Obvod a obsah trojúhelníku Kružnice opsaná a vepsaná v trojúhelníku</p> <p>Osová souměrnost Shodnost geometrických útvarů Vzor, obraz, samodružný bod Osová souměrnost Osově souměrné útvary</p> <p>Krychle a kvádr Zobrazení krychle a kvádr Síť krychle a kvádr Povrch krychle a kvádr (jednotky obsahu) Objem krychle a kvádr (jednotky objemu)</p>	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět - Z- světové strany, zeměpisná poloha</p> <p>Hlubkový, výškový úhel – Tv, Z</p> <p>Vv – matematika ve výtvarném umění a architektuře Př- souměrnost v přírodě OSV – kreativita- Origami (skládání papíru, modelování)</p> <p>OSV- kreativita- návrhy a modelování budov</p>
--	---	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace
Ročník: VII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel, čísla opačná Provádí početní operace v oboru celých čísel Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel</p> <p>Užívá zlomky ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek - část Provádí početní operace v oboru racionálních čísel Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel</p> <p>Užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů Vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje data Vyjadřuje funkční vztah tabulkou a grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<p>Celá čísla Kladné a záporné číslo, číselná osa Čísla opačná Operace s celými čísly</p> <p>Zlomky Zlomek, desetinné číslo Úpravy zlomků Smíšené číslo Porovnávání zlomků Převrácené číslo Operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků) Složený zlomek</p> <p>Racionální čísla Záporná desetinná čísla, záporné zlomky Porovnávání racionálních čísel Početní operace s racionálními čísly</p> <p>Poměr Úměra Poměr, úprava poměru Postupný poměr Měřítko plánů a map</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka</p> <p>Pravoúhlá soustava souřadnic Graf přímé a nepřímé úměrnosti</p>	<p>OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dluhy) F, Z – teploty pod bodem mrazu</p> <p>Aplikační úlohy z praxe(dělení dortů, pizzy na stejné díly)</p> <p>F – vztahy pro rychlost, hustotu,.. (jednotky ve tvaru zlomku km/h, g/cm³...)</p> <p>OSV- rozvoj schopností poznávání- vytváření tabulek pro zřehlednění zápisu OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti (orientace v jízdnicích řádech, mapě, plánování, rozdělení práce, finanční rozvaha, ...)</p>

<p>Užívá procenta (promile) ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část</p> <p>Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p> <p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>Užívá k argumentaci, ke konstrukci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti Určí středově souměrný útvar</p> <p>Charakterizuje základní čtyřúhelníky Načrtne a sestrojí základní čtyřúhelníky</p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních čtyřúhelníků Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti čtyřúhelníků</p> <p>Určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti Načrtne obraz základ. hranolů Načrtne a sestrojí síť základních hranolů Odhaduje a vypočítá objem a povrch zákl. hranolů</p>	<p>Procenta Procento, promile Výpočet 1% Základ Procentová část Počet procent Úrok</p> <p>Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků Konstrukce tr. podle vět sss, sus, usu</p> <p>Středová souměrnost Středová souměrnost Středově souměrné útvary</p> <p>Čtyřúhelníky Rovnoběžníky Obvod a obsah rovnoběžníků Konstrukce rovnoběžníků Lichoběžník Obvod a obsah lichoběžníku Konstrukce lichoběžníku</p> <p>Hranoly Kolmý hranol</p> <p>Síť hranolu Objem a povrch hranolu</p>	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání- význam procent v životě (slevy, úroky, koncentrace roztoků)</p> <p>Vo – finanční gramotnost</p> <p>OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti- hledání všech řešení, diskuse řešení OSV- seberegulace a sebeorganizace- přesnost konstrukce</p> <p>F- skládání sil Matematika a umění Př, F – šestiúhelníkový fenomén v přírodě(včelstvo, sněhové vločky, ...) OSV – kreativita- Deltoid – výroba draka</p> <p>OSV- kreativita - návrhy a modelování dárkových krabiček</p>
---	--	---

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Rozumí pojmům druhá mocnina a odmocnina Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Účelně využívá kalkulátor</p> <p>Zdůvodňuje a využívá metrické vlastnosti pravoúhlého trojúhelníku při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>Využívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic</p> <p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p>	<p>Mocniny a odmocniny Druhá mocnina Druhá odmocnina Mocniny s přirozeným mocnitelem, pravidla</p> <p>Pythagorova věta Výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníka Užití Pythagorovy věty v rovině a prostoru</p> <p>Výrazy Číselný výraz a jeho hodnota Proměnná, výrazy s proměnnými Jednočleny Mnohočleny Početní operace s výrazy, algebraické vzorce Rozklad mnohočlenu na součin</p> <p>Lineární rovnice Rovnost Lineární rovnice, ekvivalentní úpravy rovnic</p> <p>Vyjádření neznámé ze vzorce</p> <p>Rovnice ve slovních úlohách</p>	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání- pochopení mat. symboliky pro zjednodušení zápisů F- cm^2, m^3, ...</p> <p>D- význam řecké matematiky pro rozvoj evropské kultury</p> <p>OSV- rozvoj schopností poznávání- přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu</p> <p>F, Ch, geometrie - vzorce a vyjádření neznámé</p> <p>OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti-- volba optimální metody řešení - úlohy o věku, o odměnách, o společné práci F- úlohy o pohybu Ch- úlohy o směsích</p>

<p>Vypočítá obsah a obvod kruhu Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice kruhu (kružnice) Thaletovy kružnice a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>Charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti Načrtne obraz válce v rovině Načrtne a sestrojí síť válce Odhaduje a vypočítá objem a povrch válce Řeší aplikační geometrické úlohy</p> <p>Vyhledává vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat</p> <p>Vypočítá aritmetický průměr</p>	<p>Kruh a kružnice</p> <p>Délka kružnice, obvod a obsah kruhu Vzájemná poloha dvou kružnic Vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova kružnice Množiny bodů daných vlastností a jejich využití při konstrukcích rovinných geometrických útvarů</p> <p>Válec</p> <p>Síť válce Povrch a objem válce</p> <p>Závislosti a data</p> <p>Statistické šetření Příklady závislostí z praktického života Schémata, diagramy, grafy, tabulky Četnost znaku Aritmetický průměr</p>	<p>Z – práce s atlasem (složení obyvatel, průmysl) OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti - vyhodnocování informací</p>
---	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace
Ročník: IX.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Upravuje lomené výrazy, stanovuje podmínky, za kterých má výraz smysl. Krátí a provádí jednoduché početní operace s lomenými výrazy.</p> <p>Převede rovnici s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární.</p> <p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic</p> <p>Chápe funkce jako závislost proměnných Používá soustavu souřadnic k řešení úloh Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>Užívá k argumentaci, ke konstrukci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	<p>Rovnice s neznámou ve jmenovateli Úprava lomených výrazů Podmínky smyslu lomených výrazů Řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli</p> <p>Soustava dvou rovnic se dvěma neznámými Řešení soustavy rovnic Aplikace ve slovních úlohách</p> <p>Funkce Pravoúhlá soustava souřadnic Lineární funkce Soustava dvou rovnic řešená graficky Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost</p> <p>Podobnost Podobnost geometrických útvarů Věty o podobnosti trojúhelníků Užití podobnosti v praxi</p> <p>Tělesa Jehlan, povrch a objem Kužel, povrch a objem Koule, povrch a objem</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – aplikační úlohy (např. o pohybu, doprava, úspora benzínu)</p> <p>Aplikační úlohy (např. o společné práci)</p> <p>Aplikační úlohy z praxe – růst a pokles (cen, zisků, porodnosti, ...)</p> <p>OSV- rozvoj schopností poznávání – výroba modelů těles</p>

<p>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých matematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>Vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Vypočítá jednoduchým úročením úrok placený a přijatý</p>	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy Logické a netradiční geometrické úlohy</p> <p>Finanční matematika Jednoduché úročení, úvěry</p>	<p>- rozvoj přesnosti, trpělivosti a konstrukčního myšlení</p> <p>OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti- plošné, objemové jednotky</p> <p>Vo – finanční gramotnost In – online finanční kalkulátory Finanční svoboda – didaktická hra Počítačové hry – Spořínkov</p>
--	--	--

5.3. Vzdělávací oblast: Informatika

5.3.1. Informatika

1. období

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací předmět Informatika poskytuje všem žákům prvotní a základní úroveň znalostí a dovedností v ovládnutí digitální techniky, prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit si vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat.

Vyučuje se jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací. Podle možností jsou žáci rozděleni na skupiny.

Součástí je i běžné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
organizuje a řídí vlastní práci při zadání úkolu	klade důraz na pozitivní motivaci žáka
vyhledává a třídí informace a využívá je k vlastní tvorbě samostatné práce	nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
učí se pracovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly	vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
učí se posuzovat a hodnotit vlastní práci a pokrok ve své práci, zkouší plánovat způsoby a možnosti jak svou práci zdokonalit a zlepšit	vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných poznatků
Kompetence k řešení problémů	
zkouší volit vhodné způsoby a řešení problémů	motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
ověřuje správnost řešení a snaží se obhájit svá rozhodnutí při řešení problémů	ukáže žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
	zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a z vlastního úsudku
Kompetence komunikativní	
učí se využívat informační a výpočetní technologie pro komunikaci s okolím, ke spolupráci se spolužáky	vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje se členy pracovní skupiny, společně s ostatními členy skupiny vytváří a dodržuje pravidla práce ve skupině	zařazuje práci ve skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
v případě potřeby poskytuje radu a pomoc při řešení problému	uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům se speciálními potřebami
váží si výsledků nejen práce své ale i ostatních	vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
hodnotí svoji práci i práci ostatních, učí se chápat, že každý člověk je různě zručný	posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanské	

snaží se dodržovat zákonnou legislativu a společenské normy při legálním využívání dostupných pracovních pomůcek a nástrojů	respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
je si vědom následků při nedodržení legislativního rámce, zejména při nerespektování autorských práv	podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
Kompetence pracovní	
při práci s informačními technologiemi dbá na bezpečnost a ochranu zdraví nejen svého, ale i druhých ve svém okolí	kontroluje samostatné práce žáka
v rámci ochrany životního prostředí a ekologického zacházení s pracovními nástroji a pomůckami dodržuje pravidla pro likvidaci použitých a již nepoužitelných součástí, komponent a zařízení komunikačních technologií a zařízení	podporuje u žáků pozitivní postoj dodržování legislativy a obecných morálních zákonů
Kompetence digitální	
Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby	
Získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, vytváří a upravuje digitální obsah	Umožňuje žákům volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
Využívá digitální technologie pro usnadnění práce, chápe význam digitálních technologií	Vyžaduje po žácích hodnocení přínosů i rizik využívání digitálních technologií

Informatika

2. období

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Informatika umožňuje všem žákům za pomoci tvoření, experimentování, prověřování hypotéz, aktivního vyhledávání a ověřování řešení prohlubovat a rozvíjet porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodiny týdně v 6. – 9. ročníku.

Výuka probíhá zpravidla v učebně informatiky, občas i v učebnách multimediálních – učebna F, Př a Environmentální výchovy.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel
Kompetence k učení	
organizuje a řídí vlastní práci při zadání úkolu	klade důraz na pozitivní motivaci žáka
vyhledává a třídí informace a využívá jich k vlastní tvorbě samostatné práce	nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
učí se pracovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly	vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
učí se posuzovat a hodnotit vlastní práci a pokrok ve své práci, zkouší plánovat způsoby a možnosti jak svou práci zdokonalit a zlepšit	vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
Kompetence k řešení problémů	
promýšlí a učí se plánovat řešení vyvstalého problému, učí se vybírat z několika variant	motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení

řešení problému, zkouší volit vhodné způsoby a řešení problémů	
ověřuje správnost řešení a snaží se obhájit svá rozhodnutí při řešení problémů	ukáže žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
	žadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a z vlastního úsudku
Kompetence komunikativní	
učí se využívat informační a výpočetní technologie pro komunikaci s okolím, ke spolupráci se spolužáky	vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
při komunikaci dodržuje vžitá konvence a pravidla	vede žáky k dodržování konvencí a pravidel
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje se členy pracovní skupiny, společně s ostatními členy skupiny vytváří a dodržuje pravidla práce ve skupině	zařazuje práci ve skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
v případě potřeby poskytuje radu a pomoc při řešení problému	uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům se speciálními potřebami
váží si výsledků nejen práce své ale i ostatních	vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
hodnotí svoji práci i práci ostatních, učí se chápat, že každý člověk je různě zručný	posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanské	
snaží se dodržovat zákonnou legislativu a společenské normy při legálním využívání dostupných pracovních pomůcek a nástrojů	respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
je si vědom následků při nedodržení legislativního rámce, zejména při nerespektování autorských práv	podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
Kompetence pracovní	
při práci s informačními technologiemi dbá na bezpečnost a ochranu zdraví nejen svého, ale i druhých ve svém okolí	kontroluje samostatné práce žáka
v rámci ochrany životního prostředí a ekologického zacházení s pracovními nástroji a pomůckami dodržuje pravidla pro likvidaci použitých a již nepoužitelných součástí, komponent a zařízení komunikačních technologií a zařízení	podporuje u žáků pozitivní postoj dodržování legislativy a obecných morálních zákonů
Kompetence digitální	
Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby	Umožňuje žákům samostatně se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použijí
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, vytváří a upravuje digitální obsah	Umožňuje žákům volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
Využívá digitální technologie pro usnadnění práce, chápe význam digitálních technologií	Vyžaduje po žácích hodnocení přínosů i rizik využívání digitálních technologií
Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	Vyžaduje po žácích etické chování při spolupráci, komunikaci a sdílení dat v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: IV.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
1.pololetí	<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží edituje digitální text, vytvoří obrázek uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>Digitální zařízení</p> <p>Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace</p> <p>Ovládání myši</p> <p>Kreslení čar, vybarvování</p> <p>Používání ovladačů</p> <p>Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)</p> <p>Kreslení bitmapových obrázků</p> <p>Psaní slov na klávesnici</p> <p>Editace textu</p> <p>Ukládání práce do souboru</p> <p>Otevírání souborů</p> <p>Využití digitálních technologií v různých oborech</p> <p>Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele</p> <p>Práce se soubory</p> <p>Propojení technologií, internet</p> <p>Sdílení dat, cloud</p> <p>Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p>	<p>VMEGS</p> <p>MKV</p> <p>EV</p> <p>MV</p>
2.pololetí	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje předpovědi na základě dat sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky 	<p>Piktogramy, emodži</p> <p>Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra</p> <p>Pixel, rastr, rozlišení</p> <p>Tvary, skládání obrazce</p>	

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: V.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
1.pololetí	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s texty, obrázky a tabulkami • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí 	<p>Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Systém, struktura, prvky, vztahy</p>	
	<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví jednoduchý program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv 	<p>Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p>	
2.pololetí	<p>Data informace, modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu 	<p>Modelování – zjednodušené znázornění skutečnosti</p>	

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: VI.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
1.pololetí	Data, informace a modelování <ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku 	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu	
	Informační systémy <ul style="list-style-type: none"> najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
2.pololetí	Digitální technologie <ul style="list-style-type: none"> uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<ul style="list-style-type: none"> Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	VMEGS MKV EV MV

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: VII.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Algoritmizace a programování Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému <p>vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní</p>	<p>Vytvoření programu Opakování Podprogramy</p>	
<p>Data, informace a modelování Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému • vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	<p>Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	
<p>Algoritmizace a programování Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm 	<p>Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p>	

<p>chyby</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Algoritmizace a programování Žákyně/žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	
<p>Informační systémy Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připiše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Učivo Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: IX.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Algoritmizace a programování Žákyně/žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému <p>zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</p>	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	
<p>Digitální technologie Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu 	<p>Učivo Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p>Sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL 	<p>VMEGS MKV EV MV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	<ul style="list-style-type: none"> • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
---	--	--

5.4. Název vzdělávací oblasti: **Člověk a jeho svět**

5.4.1. Prvouka

Charakteristika předmětu:

Předmět Prvouka je vyučován v 1. a 2. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně, ve třetím ročníku 3 hodiny týdně.

Při výuce realizujeme částečně i obsah dalších vyučovacích předmětů (český jazyk, matematika, výtvarná výchova, pracovní vyučování, hudební výchova a tělesná výchova).

Na Prvouku navazuje ve 4. a 5. ročníku Vlastivěda a Přírodověda.

Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života a pomáhá jim překlenout náročné období, kterým je pro ně zahájení pravidelné školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat denní režim podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných. Předmět žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích, o nejdůležitějších podmínkách života a otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života mimo školu (rodina, předškolní výchova).

Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí, pomáhá formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných.

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů, za svěřené a společné předměty, rostliny a zvířata. Pěstuje tak u nich základy uvědomování si vlastní individuality i vědomí sounáležitosti s lidmi i přírodou a ději kolem nich.

Mezi převládající klíčové kompetence patří nacházet cesty k řešení problémů, umění komunikovat, vyslechnout názor jiného, získávat schopnost učit se a spolupracovat s ostatními.

V Prvouce se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.**

K nejčastěji používaným metodám a formám práce patří principy činnostního učení – skupinové vyučování, projektová výuka, pozorování, vše s důrazem na žákovu autoevaluaci, vyhledávání a práci s informacemi. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují exkurze, vycházky a besedy. Pro výuku může být použito vybavení environmentální učebny, časem i učebny v přírodě, počítačové učebny.

Nadaní žáci vyhledávají nadstavbové informace, žákům se SPU zadáváme úkoly přiměřené jejich schopnostem

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy	- vytváří dostatečný prostor pro práci s encyklopediemi a odbornou literaturou - zadává žákům samostatné práce, ve kterých mohou aplikovat teoretické poznatky - zadává dobrovolné (motivační) domácí úkoly - umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce (nástěnky, časopis, výstavky) - zařazuje do výuky problémové vyučování a projektové vyučování - využívá exkurze, besedy, výukové programy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získání výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti	- zařazuje do vyučování pozorování, pokusy a další postupy a učíme žáky vyvozovat závěry - zařazuje projektové dny
Kompetence k řešení problémů	
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností - vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané dovednosti a vědomosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému - ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení podobných situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	- umožňuje žákům pozorovat jevy a konat pokusy pro ověřování si výsledků - vytváří praktické problémové úlohy a situace - zařazuje do výuky modelové příklady - pro řešení problémové situace využívá týmovou práci, diskusi - umožňuje žákům realizovat vlastní náměty a nápady - důsledně žáky vede k sebekontrolě a sebehodnocení - využívá kvízy, soutěže, experimenty, testy - zařazuje projektové dny
Kompetence komunikativní	
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim a snaží se na ně reagovat, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor - využívá získané vědomosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci	- klade důraz na týmovou práci - umožní žákům prezentovat vlastní názory a učí je obhajovat - využívá možnosti prezentace výsledků práce žáků (časopis, výstava..) - klade důraz na prožitkové vyučování a „dílň“ ve výuce simulace a hraní rolí - umožní žákům podílet se na přípravě akcí pro veřejnost
Kompetence sociální a personální	
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje různá hlediska - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	- umožňuje žákům podílet se na utváření pravidel školy, třídy - důsledně vede žáky k dodržování dohodnutých pravidel - zařazuje do výuky týmovou práci - umožňuje žákům vést diskusi a vyjadřovat své názory a náměty - zařazuje projektové vyučování a projektové dny - umožňuje žákům formovat a ověřovat si své postoje při modelových situacích a hraní rolí - klade důraz na prožitkové vyučování - využívá her - zapojuje žáky do pořádání akcí pro veřejnost
Kompetence občanské	
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka	- umožňuje žákům podílet se na utváření školního řádu, třídních pravidel - důsledně dbá na dodržování těchto pravidel a hledá společné řešení problémů - vede žáky k hodnocení vlastního chování, chování spolužáků i přijetí zodpovědnosti za své chování - umožňuje žákům diskutovat o problémech a vyjádřit svůj názor - zařazuje do výuky modelové situace chování (pozitivní i negativní) - organizuje projektové dny, dílny a soutěže

<ul style="list-style-type: none"> - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní dědictví - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům poznávat lidové tradice a prezentuje práce na výstavkách i akcích pro veřejnost - zařazuje projekty jejich výsledkem je pomoc potřebným (Sluníčkový den, Výstava betlémů) - do výuky zařazuje besedy a exkurze - vede žáky k třídění odpadů ve třídách a sběru starého papíru (výtěžek na adopci zvířete v zoo) - při projektovém vyučování využívá ve školní jídelny
Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení - dodržuje vymezená pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - provádí pokusy a pozorování, při kterých umožní žákům manipulovat s předměty a využívat vybavení - umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce - zapojuje žáky při tvorbě pomůcek, souborů (přírodniny) a modelů - vede žáky k tomu, aby se zapojovali do přípravy projektů - zařazuje do výuky přednášky a exkurze (povolání)
Kompetence digitální	
<p>ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá dig. technologie pro usnadnění práce</p>	<p>umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií</p>
<p>předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky</p>	<p>vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí</p>
	<p>upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: I.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme		
orientuje se ve třídě a v budově školy a okolí školy	<u>Škola</u> - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace	OSV – poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
dbá na bezpečnost při cestě do školy	- BESIP – chůze po chodníku, stezka pro cyklisty, bezpečné přecházení vozovky na rovném a přehledném úseku vozovky, po přechodu pro chodce, význam světelných signálů pro chodce, schopnost rozeznat nebezpečná místa – nebezpečná místa pro přecházení vozovky, vidět a být viděn, základní dovednosti na kole, jízda na chodníku s rodiči (přilba), bezpečné chování v automobilu (autosedačky a bezp. pásy), zásady bezpečného chování v hromadné dopravě (nastupování, vystupování, chování při jízdě, chování na zastávce), bezpečná místa pro hry dětí	ENV – vztah člověka k prostředí - náš životní styl - prostředí a zdraví
pojmenuje obec, ve které bydlí	<u>Domov</u> - místo, kde bydlím - prostředí domova - bydliště – adresa, telefon - orientace v místě bydliště <u>Obec</u> - její části	OSV – mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy - pomoc
Lidé kolem nás		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role jednotlivých rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	<u>Rodina</u> - postavení jedince v rodině - role členů - mezigenerační vztahy	Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy Komunikace
dokáže přiřadit k malému obnosu peněz zboží, které lze za něj koupit	- hospodaření, kapesné	

projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům	<u>Soužití lidí</u> - mezilidské vztahy - komunikace	Osobnostní a sociální výchova řešení problémů a rozhodovací dovednosti
rozlišuje správné a nesprávné chování jiných i sebe	<u>Chování lidí</u> - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování	
Lidé a čas		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<u>Orientace v čase a časový řád</u> - určování času, časový sled událostí, kalendáře, režim dne, roční období	
Rozmanitost přírody		
- pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<u>Proměny přírody v rámci ročních období</u>	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
Člověk a jeho zdraví		
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<u>Lidské tělo</u> <u>Péče o zdraví, zdravá výživa</u>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: II.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme		
orientuje se v místě svého bydliště pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	<u>Škola</u> - prostředí školy - činnosti ve škole, okolí školy - bezpečná cesta do školy – chůze po chodníku, stezka pro cyklisty, bezpečné přecházení vozovky na rovném a přehledném úseku vozovky, po přechodu pro chodce, význam světelných signálů pro chodce, schopnost rozeznat nebezpečná místa – nebezpečná místa pro přecházení vozovky, vidět a být viděn, základní dovednosti na kole, jízda na chodníku s rodiči (přilba), bezpečné chování v automobilu (autosedačky a bezp. pásy), zásady bezpečného chování v hromadné dopravě (nastupování, vystupování, chování při jízdě, chování na zastávce), bezpečná místa pro hry dětí, chůze po silnici (krajnice - vozovka), druhy hromadné dopravy, vidět a být viděn (reflexní materiály), schopnost rozeznat nebezpečná místa pro přecházení vozovky, bezpečné chování v automobilu (autosedačky, bezpečnostní pásy), pomoc starým a nemocným lidem v prostředcích hromadné dopravy <u>Domov</u> - prostředí domova - orientace v místě bydliště, adresa <u>Obec</u> - její části - poloha v krajině - význačné budovy - doprava v obci	ENV – vztah člověka k prostředí – naše obec
rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu		
Lidé kolem nás		
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role jednotlivých rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	<u>Rodina</u> - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské a mezigenerační vztahy	

	- život a funkce rodiny	
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- zaměstnání	
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	<u>Soužití lidí</u> - mezilidské vztahy - komunikace <u>Chování lidí</u> - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - práva a povinnosti žáka školy	
- uvědomuje si hodnotu (i finanční) zboží a různých přírodních zdrojů	- hospodaření s vodou	
Lidé a čas		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase a časový řád - určování času - časový sled událostí - kalendář, letopočet - režim dne - roční období <u>Současnost a minulost v našem životě</u> - proměny způsobu života	
Rozmanitost přírody		
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<u>Živá a neživá příroda</u> - živočich, rostlina, houby	
pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- proměny přírody v rámci ročních období <u>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u> - odpovědnost lidí - ochrana životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - odpady	

Člověk a jeho zdraví		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<u>Lidské tělo</u> - životní potřeby a projevy - základní stavba a funkce - pohlavní rozdíly mezi dívkou a chlapcem - vývoj jedince <u>Péče o zdraví a výživa</u> - denní režim - pitný režim - pohybový režim - zdravá strava - nemoc - drobné úrazy a poranění - první pomoc - osobní hygiena	
	- bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (dopravní značky, bezpečnostní prvky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích)	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	<u>Návykové látky a zdraví</u> <u>Osobní bezpečí</u> - bezpečné chování v rizikovém prostředí - krizové situace - služby odborné pomoci - tísňové linky	
ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>Situace hromadného ohrožení</u>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: III.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<u>Domov</u> - orientace v místě bydliště <u>Škola</u> - okolí školy, bezpečná cesta do školy – chůze po chodníku, stezka pro cyklisty, bezpečné přecházení vozovky na rovném a přehledném úseku vozovky, po přechodu pro chodce, význam světelných signálů pro chodce, schopnost rozeznat nebezpečná místa – nebezpečná místa pro přecházení vozovky, vidět a být viděn, základní dovednosti na kole, jízda na chodníku s rodiči (přilba), bezpečné chování v automobilu (autosedačky a bezp. pásy), zásady bezpečného chování v hromadné dopravě (nastupování, vystupování, chování při jízdě, chování na zastávce), bezpečná místa pro hry dětí chůze přes železniční přejezd, nebezpečí, která hrozí chodcům za snížené viditelnosti, vidět a být viděn, světelné signály a pokyny policistů v silničním provozu, základní dovednosti na kole (jízda na chodníku s rodiči, užívání cyklistické přilby), zásady kázně a ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu, pravidla pro bezpečnou jízdu na koloběžce, in-line <u>Obec</u> její části, poloha v krajině, dopravní síť, minulost a současnost obce, význačné budovy <u>Okolní krajina (místní oblast, region)</u> zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření rostlin a živočichů a v místní krajině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	Výchova demokratického občana- principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování principy demokracie Environmentální výchova – základní podmínky života - voda, ovzduší
začlení obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí a obci		
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost		
Lidé kolem nás		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	<u>Rodina</u>	

	<ul style="list-style-type: none"> - příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny 	<p>OSV – komunikace - pravdy, lež a předstírání</p>
<p>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>		
<p>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - práce fyzická a duševní, zaměstnání <p><u>Soužití lidí</u> - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným a sociálně slabým, zájmové spolky a skupiny</p> <p><u>Chování lidí</u> - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie, rizikové situace a chování, předcházení konfliktům</p> <p><u>Právo a spravedlnost</u> - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání</p> <p><u>Kultura</u> - podoby a projevy kultury, kulturní instituce</p>	
<p>rozlišuje na příkladech, co je přání a co potřeba</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hospodaření, rozhodování - zboží, nakupování - vliv reklamy - nárok na reklamaci 	
Lidé a čas		
<p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti</p> <p>- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p><u>Orientace v čase a časový řád</u> - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny, jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období (sledování významných dat – rodina, škola, stát)</p> <p><u>Současnost a minulost v našem životě</u> - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, významné dny</p>	<p>MKV – lidské vztahy - udržovat tolerantní vztahy</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky, tradice - život dětí v jiných zemích</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti při řešení problémů a rozhodování</p>

<p>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spojené s místem, v němž žije</p>	<p><u>Regionální památky</u> - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost <u>Pověsti</u> - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>	<p>OSV – psychohygienu - hledání pomoci při obtížích</p>
<p>Rozmanitost přírody</p>		
<p>roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p><u>Látky a jejich vlastnosti</u> - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p>	
<p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p><u>Voda a vzduch</u> - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, složení, proudění vzduchu, význam pro život <u>Vesmír a Země</u> - sluneční soustava, den, noc, roční období <u>Rostliny, houby, živočichové</u> - znaky života, životní projevy, stavba těla nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka <u>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</u> - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů</p>	
<p>Člověk a jeho zdraví</p>		
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p><u>Lidské tělo</u> - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince, základy lidské reprodukce <u>Péče o zdraví a zdravý životní styl</u> - správná strava, výběr a uchování potravin, pitný režim, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana, duševní hygiena, reklamní vlivy <u>Návykové látky a zdraví</u> - odmítání návykových látek, počítače</p>	<p>Čj – komunikační a slohová výchova, literární výchova Vv – rozvíjení smyslové citlivosti - ověřování komunikačních účinků - rozvíjení smyslového citění - Hv – poslechové činnosti Pč – práce s drobným materiálem Tv – pohybové hry</p>
<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě</p>	<p><u>Osobní bezpečí</u> - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, (dopravní značky, bezpečnostní prvky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích)</p>	
<p>uplatňuje základní pravidla silničního provozu rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času,</p>		

<p>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>krizové situace (šikana, týrání..), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci</p> <p><u>Situace hromadného ohrožení</u> - požáry (příčiny, prevence, ochrana) - IZS</p>	
---	---	--

5.4.2. Přírodověda

Charakteristika předmětu:

Předmět Přírodověda je vyučován ve 4.a 5. ročníku. Ve 4.ročníku se v pololetí střídá hodinová dotace – 2 hodiny přírodovědy a 1 hodina vlastivědy za 2 hodiny vlastivědy a 1 hodinu přírodovědy. Přírodověda v 5.ročníku má dvouhodinovou týdenní dotaci.

Obsah předmětu staví na elementárních znalostech, které žáci získali v Prvouce i dalších předmětech (český jazyk, matematika) a současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty přírodopis, fyzika, chemie. Je to předmět opírající se o poznatky z různých přírodovědných oborů a žáci v něm získávají takové vědomosti a dovednosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka i prostředí, ve kterém žije a pracuje.

Součástí Přírodovědy je část zabývající se nejobecnějšími pojmy, jejich porozuměním a dovedností správně je aplikovat. Další část je založena na činnostním učení, praktických pokusech a na pozorování. Kromě vlastního vzdělávacího obsahu jsou v přírodovědě realizována průřezová témata **Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.**

Mezi převládající kompetence patří řešení problémů, umění formulovat své názory, kompetence k učení.

K nejčastějším formám a metodám práce patří kooperativní a projektová výuka, vycházky a exkurze spojené s pozorováním a vyvozováním závěrů. Klademe důraz na schopnost popisovat pozorování a vyhledávat informace z dostupných zdrojů. Na výuku v hodinách navazují různé akce např. návštěva institucí a exkurze (hvězdárna, úpravná vody...). Pro výuku může být použito vybavení environmentální učebny, časem i učebny v přírodě, počítačové učebny.

Výstupy z vyučování se stanou nedílnou součástí žákovského portfolia a budou prezentovány na výstavkách i školním časopise.

Dětem umožňujeme prezentovat svoje znalosti v různých soutěžích, snažíme se společně s žáky vytvořit ve škole zdravé prostředí. Se žáky se SPU pracujeme podle IVP.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - vyhledává a třídí informace, uvádí věci do souvislostí - pozoruje a experimentuje, porovnává výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje problémové vyučování, experiment - zadává motivační domácí úkoly - požaduje prezentaci výsledků domácích úkolů - podle možností využívá konkrétního názoru - umožňuje žákům pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a náměty (časopis, projekty, referáty, nástěnky, výstavky) - využívá sebekontrolu a sebehodnocení žáků - zařazuje projektové vyučování - vede žáky k získávání poznatků z různých zdrojů (atlas, encyklopedie, internet,...)
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, objevuje různé varianty řešení - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, obhajuje je 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy - vede žáky k vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem - zařazuje problémové úkoly, kvízy, křížovky, soutěže - využívá práce ve skupinách, diskuse
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - správně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory 	<ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování

- naslouchá promluvám druhých lidí, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor	- umožňuje žákům ústní i písemnou prezentaci výsledků (projekty, referáty, výstavky, nástěnky, práce do školního časopisu) - klade důraz na prožitkové vyučování, využívá „dílny“ - učí žáky naslouchat názorům spolužáků
Kompetence sociální a personální	
- spolupracuje ve skupině - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy	- zařazuje do výuky práci v týmu - zdůrazňuje pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci - učí žáky zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu - zařazuje projektové vyučování - využívá prožitkové vyučování
Kompetence občanské	
- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí	- používáme metody hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení - využíváme prožitkové vyučování - zařazujeme do vyučování besedy, exkurze (třídění odpadů, úprava vody)
Kompetence pracovní	
- používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí	- zařazuje skupinové práce, provádí pokusy, experimenty - zdůrazňuje nutnost udržování pořádku, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví (pokusy) - umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
Kompetence digitální	
ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá dig. technologie pro usnadnění práce	umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí
	upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Název předmětu: Přírodověda
Ročník: IV.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme		
určí světové stany, orientuje se podle nich	Země, světové strany, magnetická síla	
porovnává přírodu v naší vlasti a jiných zemích	Podnebí, podnebné pásy	
vyhledává typické regionální zvláštnosti	Chráněná území ČR	
Lidé kolem nás		
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi	Sociální chování	
Lidé a čas		
Rozeznává současné a minulé	Předchůdci člověka	
Rozmanitost přírody		
objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy v přírodě, nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka	Živá a neživá příroda Rovnováha v přírodě Přírodní společenstva Ekologie. Horniny a minerály Půda Koloběh vody v přírodě	ENV – základní podmínky života.
		ENV – vztah člověka k prostředí.
porovnává základní projevy života na konkrétních organizmech	Rostliny, houby, živočichové: znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	
založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky svého pozorování	- vlastnosti látek - magnetická síla - počasí	
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	ENV – základní podmínky života.

zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.	ENV – ekosystémy. ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí. ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí.
	Člověk a jeho zdraví.	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, seberegulace a sebeorganizace.
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- vývoj jedince – etapy lidského života - orgánové soustavy	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti.
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Situace hromadného ohrožení Osobní bezpečí. Zásady správného chování chodce, zásady bezpečného chování v automobilu – autosedačky a bezp.pásky. Výcvik základních dovedností na kole – přilba, zásady správného chování chodce a cyklisty, výuka a výcvik pravidel silničního provozu (vyjíždění, jízda u pravého okraje, zastavení, vyhýbání, předjíždění, odbočování, jízda přes křižovatku), povinné vybavení jízdního kola, jízda na kole samostatně	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace.
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Péče o zdraví, zdravá výživa Nemoci	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví – první pomoc	OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: V.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody		
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- podmínky pro pěstování rostlin, ovocné dřeviny, polní plodiny, hospodářská zvířata - životní podmínky	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	ENV – vztah člověka k prostředí.
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Rostliny, houby, živočichové	ENV – vztah člověka k prostředí.
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit	- rizika v přírodě, rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
Člověk a jeho zdraví		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Zdravý životní styl	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklisty	Osobní bezpečí – dopravní značky, upevňování zásad správného chování chodce a cyklisty, místa a úseky, kam je chodcům vstup zakázán, vozidla se zvláštními výstražnými znameními a reakce na ně, první pomoc – způsob přivolání pomoci při dopravní nehodě, ošetření drobných poranění,	

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová – lázně
Školní vzdělávací program

	<p>první pomoc v improvizovaných podmínkách, označování nebezpečných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) 	
<p>rozpozná život ohrožující zranění ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - drobné úrazy a poranění - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - přenosné nemoci, nemoci nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) 	
<p>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky - hrací automaty a počítače - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	
<p>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahu a sexuality</p>	

5.4.3. Vlastivěda

Charakteristika o předmětu:

Předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Ve 4. ročníku se v pololetí střídá hodinová dotace – 2 hodiny přírodovědy a 1 hodina vlastivědy za 2 hodiny vlastivědy a 1 hodinu přírodovědy. Vlastivěda v 5. ročníku má dvouhodinovou týdenní dotaci. Součástí předmětu je dějepisná a zeměpisná část.

Při výuce částečně realizujeme i obsah dalších předmětů (český jazyk, matematika, výtvarná výchova, hudební výchova, pracovní vyučování, tělesná výchova)

Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic a zvyklostí. Učí je poznávat místní krajinu a vytvářet si ucelený obraz o České republice a jejím začlenění v rámci Evropy. Ve Vlastivědě se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují i části průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.**

Na Vlastivědu navazuje od 6. ročníku zeměpis, dějepis, výchova k občanství.

Mezi převládající kompetence patří komunikace, řešení problémů, kompetence sociální a personální, občanské a kompetence k učení.

K nejčastěji realizovaným metodám a formám práce ve Vlastivědě patří skupinové vyučování, projektové vyučování, vycházky, práce v terénu a exkurze, s důrazem na žákovu autoevaluaci, vyhledávání a práci s informacemi. Pro výuku může být použito vybavení environmentální učebny, časem i učebny v přírodě, počítačové učebny.

Výstupy z vyučování se stanou nedílnou součástí žákovského portfolia a budou prezentovány na výstavkách i školním časopise.

Péče o nadané žáky spočívá ve vyhledávání nadstavbových informací, žákům se SPU zadáváme úkoly přiměřené jejich schopnostem.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení - uvádí věci do souvislostí 	<ul style="list-style-type: none"> - zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků - zařazuje motivační domácí úkoly - požadujeme prezentaci domácích úkolů - umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a náměty (referáty, nástěnky, časopis, výstavky) - vede žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály (časopisy, encyklopedie, internet, ...) - zařazuje exkurze, besedy, projektové dny - využívá sebekontrolu a sebehodnocení žáků
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje do výuky modelové příklady - umožňuje žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - správně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory - naslouchá promluvám druhých lidí, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor - využívá komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování - umožňuje žákům prezentaci výsledků práce (ústní i písemnou – samostatná práce, projekty, referáty, diskuse) - učí žáky naslouchat názorům spolužáků, respektovat se navzájem
Kompetence sociální a personální	

<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá - spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu 	<ul style="list-style-type: none"> - vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování ve třídě i mimo třídu - zařazuje do výuky práci ve skupinách, zdůrazňuje pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci - učí žáky vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu - zařazuje do výuky konkrétní příklady ze života (simulace, hraní rolí)
Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje jiné lidi, odmítá útlak a hrubé zacházení - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích - respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> - společně se žáky vytváří pravidla „vlastní“ třídy a dbá na jejich dodržování - vyžaduje od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků - využívá metody hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, prožitkové vyučování - na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí - pořádá akce připomínající lidové tradice (velikonoční den, vánoční den,...)
Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech vzdělávání v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost 	<ul style="list-style-type: none"> - různými formami (beseda, exkurze) seznamuje žáky s různými profesemi, ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia - vyžaduje od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků - zařazuje konkrétní činnosti propojené s praktickým životem – hraní rolí, diskuse, skupinová práce
Kompetence digitální	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá dig. technologie pro usnadnění práce 	<ul style="list-style-type: none"> umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií
<ul style="list-style-type: none"> předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky 	<ul style="list-style-type: none"> vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí
	<ul style="list-style-type: none"> upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: IV.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme		
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury	<u>Poloha ČR v Evropě</u> - typy krajiny, podnebí	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Práce s mapou	
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	- plán a náčrt - mapa - lidská sídla	MKV – etnický původ.
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<u>Evropa a svět</u> EU, cestování, globalizace, významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost, globální problémy přírodního prostředí	VDO – formy participace občanů v politickém životě.
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<u>Naše vlast</u> Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR	
Lidé kolem nás		
vyjádří na základě svých zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	<u>Soužití lidí</u> - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný evropský dům	OSV – mezilidské vztahy.
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popř. připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	<u>Chování lidí</u> vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, etické zásady, ohleduplnost diplomacie	OSV – kooperace a kompetice. MKV – kulturní diference.
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	<u>Právo a spravedlnost</u> - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	<u>Vlastnictví</u> - vlastnické vztahy	
Lidé a čas		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy	- orientace v čase a časový řád - určování času - čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí - letopočet - generace	
<p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>- proměny způsobů života - báje, mýty, pověsti - státní svátky a významné dny</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: V.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme		
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místní krajina, okolní krajina, administrativní členění ČR	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	<u>Kraje ČR</u> surovinové zdroje, výroba, služby a obchodní podmínky	
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	<u>Evropa a svět</u> - kontinenty, evropské státy, EU - přírodní podmínky ČR - globální problémy	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá.
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<u>Evropa a svět</u> - cestování	VMEGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá.
Lidé kolem nás		
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	<u>Soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost</u> - Rozšiřující učivo: principy demokracie	VDO – občan, občanská společnost a stát.
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	<u>Vlastnictví</u> - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory a půjčky (rizika půjčování peněz)	
Lidé a čas		
využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	<u>Regionální památky</u>	
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<u>Orientace v čase a časový řád</u>	
Rozšiřující výstupy: objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<u>Současnost a minulost v našem životě</u> - Rozšiřující učivo: státní svátky a významné dny	

5.5. Název vzdělávací oblasti: **Člověk a společnost**

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství.

5.5.1. Dějepis

Charakteristika předmětu:

Vyučuje se jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti.

Jeho hlavním posláním je:

- získávání vlastního historického vědomí na základě uchování kontinuity historické paměti
- poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a zároveň pochopení souvislostí dějinných událostí
- vědomí, že prostřednictvím minulosti se ptáme na současnost i budoucnost
- konkretizace obecných historických problémů prostřednictvím dějin regionu
- získávání kladného vztahu k hodnotám světové civilizace

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel
Kompetence k učení	
vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá	zadáva úkoly, při kterých žák vyhledává informace z různých zdrojů
operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislosti	
Kompetence k řešení problémů	
vnímá problémové situace, přemýšlí o příčinách a promyslí způsob řešení	zařazuje rozmanité aktivity a metody, které vedou ke kritickému myšlení
Kompetence komunikativní	
formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory	vede žáka k výstižnému vyjadřování a věcnému argumentování
rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů	
Kompetence sociální a personální	
účinně spolupracuje ve skupině	vytváří příznivé klima třídy a dodává žákům sebedůvěru
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu	
přispívá k diskusi v malé skupině	
Kompetence občanské	
respektuje přesvědčení druhých lidí	pěstuje vztah k tradicím a historickému dědictví, vede žáka k tomu, aby se zamýšlel nad názory ostatních
chápe základní principy, na nichž spočívají zákony	
respektuje, chrání a ocení kulturní a historické dědictví	
Kompetence pracovní	
dodržuje stanovená pravidla a plní povinnosti	požaduje dodržování dohodnutých pravidel práce, vede žáka k využívání znalostí v praxi
využívá znalostí v praxi	
Kompetence digitální	
ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá dig. technologie pro usnadnění práce	umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí
	upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: VI.

Očekávané a dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků ➤ uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány ➤ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu <ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní důležitost historického poznání</i> • <i>popíše, čím se zabývá archeolog, archeologie a co je úkolem archivů</i> • <i>uvede příklady hmotných pramenů</i> • <i>vyjmenuje instituce, které slouží k ukládání písemností</i> • <i>shrne, odkud pocházejí informace o historii</i> • <i>používá časovou přímku</i> • <i>uspořádá hlavní historické epochy</i> 	<p style="text-align: center;">Člověk v dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny ➤ historický čas a prostor 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost <ul style="list-style-type: none"> • <i>najde rozdíly a shody mezi pravěkým a dnešním člověkem</i> • <i>uvede důkazy o životě lidí na našem území</i> • <i>vysvětlí, jak přechod k zemědělství změnil život lidí</i> • <i>popíše život zemědělců</i> • <i>zdůvodní rozvoj řemesel</i> • <i>vysvětlí, proč byl kov výhodnější k výrobě nástrojů</i> • <i>uvede příklady kovových předmětů a nástrojů</i> • <i>popíše podle obrázků život lidí na našem území</i> 	<p style="text-align: center;">Počátky lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ člověk a lidská společnost v pravěku (doba kamenná, bronzová, měděná, železná, Keltové, Slované) 	<p>ENV – ekosystémy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<p style="text-align: center;">Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ➤ Starověká Indie – hledání pravlasti Romů, počátky romské historie 	<p>VMEGS – jsme Evropané</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství ➤ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie<ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní, jak Nil ovlivňoval život Egyptanů</i> • <i>uvede nejvýznamnější památky Egypta</i> • <i>popíše za pomoci obrázků jednotlivé vrstvy egyptské společnosti ve starověku</i> • <i>zdůvodní vliv písma a používání číslic na rozvoj společnosti</i> • <i>popíše přeměnu krajiny v Mezopotámii</i> • <i>seznámí se s kulturou a jazykem romského etnika</i> • <i>popíše s pomocí učebnice rozdělení indické společnosti do kast</i> • <i>zaujme stanovisko k vybraným myšlenkám hinduismu, buddhismu</i> • <i>porovná, čím se lišila víra Židů od víry ostatních národů</i> • <i>vyjmenuje odlišnost starověkého a současného Řecka</i> • <i>rozhodne, které události vedly k oslabení starověkého Řecka</i> • <i>vyhledá rozdíly mezi Athénami a Spartou</i> • <i>posoudí, jak řecká kultura ovlivnila kulturu římskou</i> • <i>zdůvodní, proč nacházíme římské památky i v Evropě</i> • <i>diskutuje nad myšlenkami římských císařů</i> • <i>popíše příčiny, které urychlily zánik římské říše</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ antické Řecko a Řím ➤ střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: VII.

Očekávané a <i>dílčí výstupy</i> Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ➤ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ➤ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí důsledky rozpadu římské říše • vyjmenuje nová etnika • seznámí se s kulturou a jazykem romského etnika • vysvětlí na mapě pohyb nových obyvatel • zhodnotí podíl církve na utváření Francké říše, přínos karolinské kultury • shrne etapy vývoje Byzantské říše, její kulturu a její vliv na okolní země • porovná rysy islámu a křesťanství • vyjmenuje slovanské národy • zhodnotí význam Sámovy říše • vysvětlí důležitost příchodu Cyrila a Metoděje • rozliší legendy a fakta • reprodukuje nejznámější pověsti a báje • rozpozná znaky románského a gotického slohu 	<p style="text-align: center;">Křesťanství a středověká Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nový etnický obraz Evropy ➤ utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj ➤ Romové v Byzanci v 15. století ➤ islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) ➤ Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj ➤ kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost 	<p>EGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie)</p> <p>MKV – Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět – mírová poselství Jiřího z Poděbrad</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ➤ vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy ➤ struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev ➤ nejstarší dějiny Romů v Uhrách a českých zemích <p style="text-align: center;">Objevy a dobývání, počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ➤ popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ➤ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie ➤ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek <ul style="list-style-type: none"> • <i>posoudí vliv církve na život lidí</i> • <i>zhodnotí důvody a důsledky křížových výprav do Svaté země</i> • <i>popíše události stoleté války</i> • <i>popíše život ve středověkém městě, vesnici</i> • <i>zhodnotí přínos vlády Karla IV.</i> • <i>zhodnotí vliv Jana Husa na počátky reformace</i> • <i>uvede příklady reformních hnutí</i> • <i>popíše vliv panovníků a velitelů na výsledky husitských válek</i> • <i>vysvětlí způsob boje husitů</i> • <i>uvede důvody a význam zámořských plaveb</i> • <i>popíše stát v poděbradském a jagellonském období</i> • <i>objasní pojem absolutní monarchie</i> • <i>seznámí se s kulturou a jazykem romského etnika</i> • <i>vysvětlí úlohu českých stavů a průběh povstání</i> • <i>zhodnotí význam osobnosti J.A. Komenského</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zámořské objevy a počátek dobývání světa ➤ český stát a velmoci 15. – 18. století ➤ život Romů v 18. století v habsburské monarchii ➤ baroko 	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády (Magna charta – vznik parlamentu)</p>
--	---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: VIII.

Očekávané a <i>dílčí výstupy</i> Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich jednotlivé představitele a příklady významných kulturních památek ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé ➤ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů <ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede významné památky, myšlenky, osobnosti baroka</i> • <i>vysvětlí pojmy absolut. monarchie, parlament.</i> • <i>popíše vliv osvícenství na vzdělanost, vědu, techniku a umění</i> • <i>seznámí se s jazykem a kulturou romského etnika</i> • <i>vyhledá příčiny vzniku francouzské revoluce</i> • <i>popíše průběh fr. revoluce</i> • <i>zhodnotí význam a důsledky revoluce a válek</i> • <i>porovná hospodářskou vyspělost států</i> • <i>popíše vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti</i> • <i>vysvětlí příčiny a průběh národního obrození</i> • <i>rozliší politické programy a cíle</i> • <i>určí příčiny neúspěchu snah o sjednocení Německa a Itálie v r. 1848</i> 	<p style="text-align: center;">Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Evropa a české země po třicetileté válce, baroko a životní styl, osvícenství ➤ Asimilační politika Marie Terezie a Josefa II. (význam jmen, různá jména a pojmenování Romů) ➤ Velká francouzská revoluce a napoleonské období, vliv na Evropu a svět, vznik USA ➤ industrializace ➤ národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa 	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát MKV – etnický původ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií 	<p style="text-align: center;">Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka ➤ revoluce 19.století jako řešení politických, sociálních a národnostních problémů 	<p>MDV – kulturní diference</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ na příkladech demonstuje zneužití techniky v 1. světové válce a jeho důsledky<ul style="list-style-type: none"> • porovná Havlíčka a Palackého jeho představitele • určí příčiny vzniku občanské války v USA • popíše vztahy mezi velmocemi • uvede příklady sociálních dopadů kolonialismu • jmenuje vědecké a technické vynálezy 19. a 20. století • vysvětlí znaky secese • zdůvodní kulturní různorodost doby	<ul style="list-style-type: none"> ➤ politické proudy, strany, ústava, občanská práva ➤ kulturní rozrůzněnost doby ➤ konflikty mezi velmocemi, kolonialismus ➤ první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: IX.

Očekávané a dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ➤ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ➤ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ➤ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vývoj v Československu ve 20. a 30. letech • seznámí se s jazykem a kulturou romského etnika • porovná vývoj u nás s vývojem v Evropě • vyhledá příčiny nastolení totalitních systémů v politických a ekonomických souvislostech • jmenuje zlomové události let 1945 – 1948 v Československu • popíše na příkladech období totality u nás • posoudí závislost ČSR a SSSR 	<p style="text-align: center;">Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy ➤ usedlí a kočovní Romové v ČSR (1918 – 1939) ➤ mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro svět a Československo ➤ druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské, ekonomické důsledky války ➤ internační tábory na území Protektorátu 	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MKV – lidské vztahy, etnický původ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků ➤ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ prokáže základní orientace v problémech současného světa <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem studená válka • seznámí se s kulturou a jazykem romského etnika • posoudí důvody začlenění ČR do integračního procesu 	<p style="text-align: center;">Rozdělený a integrující se svět</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi ➤ vnitřní situace v zemích východního bloku ➤ vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky ➤ Integrace Romů v českých zemích po 2. světové válce ➤ rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět ➤ problémy současnosti ➤ věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava 	<p>MKV – multikulturalita</p> <p>MKV – multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>VMEGS – jsme Evropané</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede změny související s rozpadem koloniálního systému po světových válkách</i> • <i>popíše globální problémy lidstva</i> • <i>vyhledá příčiny vzniku</i> • <i>navrhne způsoby řešení</i>		
---	--	--

5.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika předmětu:

Předmět výchova k občanství se zaměřuje:

- na vytváření kvalit, které souvisí se začleňováním žáků do různých společenských a rodinných vztahů a vazeb.
- Respektování a uplatňování principů a pravidel soužití a přebírání odpovědnosti
- rozvoj realistického sebepoznání, svého jednání a poznávání a jednání s druhými lidmi
- na osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech
- na orientaci ve světě financí
- na přiblížení úkolů institucí a orgánů včetně armády
- rozvoj občanského a právního vědomí žáka a motivace k aktivní účasti na životě ve společnosti

Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských a prevenci rasistických, xenofobních a extremistických postojů a toleranci.

Vyučovací předmět je realizován v 6., 8., 9. ročníku s jednododinovou dotací týdně.

Klíčové kompetence:

Žák	Učitel
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, pokládá konkrétní návody k efektivnímu učení
plánuje vlastní učení	zadáva dlouhodobé práce žákům
pracuje samostatně a tvořivě	motivuje k zájmu o učení a vzdělávání
vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu...	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
učí se nové formy práce	vede k plánování, postupnému uskutečňování jednotlivých kroků učení
	zkouší s žáky pracovat různými metodami a formami práce
Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vede žáky k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporuje kreativitu a originalnost u žáků
přemýšlí, jak předcházet problémům	vede žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vede k objevování nových řešení
	snaží se navozovat situace, které vedou žáky k zamyšlení, jak problémům předcházet
Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	učí žáky prezentovat své názory, myšlenky, vyjadřovat se k problémům
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
umí se zapojit do řízené diskuze, dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentovat	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat
dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem ...	vede žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich kritickému zvážení

dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce, projektové výuky...	
Kompetence sociální a personální	
objektivně se snaží hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost	pomáhá žákům poznávat sama sebe
dodržuje předem navrhnutá pravidla soužití ve třídě	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování
oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry ve třídě
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
rozvíjí empatie prostřednictvím hraní rolí	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
	rozvíjí empatie prostřednictvím hraní rolí, společných diskusí, individuálních myšlenek
Kompetence občanské	
uvědomuje si vlastní zodpovědnost za sebe, své zdraví a život	vede žáka k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost ke skupinám, ve kterých žije (k rodině, škole, obci, státu, životnímu prostředí)	snaží se zapojit žáky do dění ve škole
učí se chápat nutnost dodržování pravidel ve společnosti	umožňuje jim zúčastnit se společných akcí, navštěvuje s nimi kulturní instituce
seznamuje se aktivně s děním ve škole, v obci, v celé společnosti	rozvíjí nutnost chápání pravidel – norem a zákonů ve společnosti
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla, připravuje si a udržuje svůj pracovní prostor	vede žáky k dodržování hygienických pravidel
pracuje aktivně a samostatně, rozvíjí své zájmy	nabízí žákům poznat nové techniky práce, materiály...
respektuje řád pracoven, dodržuje pracovní postupy	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
v případě potřeby umí přivolat a poskytnout první pomoc	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: VI.

Očekávané a dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ➤ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi ➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám ➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi (pokračování výstupu M 6) ➤ dodržuje zásady hospodárnosti ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumní povinnostem občana při zajišťování obrany státu ➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - manželství <ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní pojmy občan, občanství, národnost</i> • <i>popíše rodinu, její význam a typy rodiny</i> • <i>popíše záměrné a nezáměrné působení</i> • <i>uvědomí si vliv skupiny na její členy</i> 	<p style="text-align: center;"><i>Život mezi lidmi, Rodinný život</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, ➤ lidská setkání – rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, přirozené a sociální rozdíly ve společnosti, rovnost nerovnost ➤ právo v každodenním životě – význam právních vztahů, styk s úřady ➤ kulturní život – rozmanitost kulturních projevů ➤ hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory ➤ peníze – funkce a podoby peněz ➤ zásady lidského soužití – pravidla chování, výhody spolupráce lidí 	<p>OSV – sebezpoznání a sebezpojetí (moje vztahy k druhým lidem) OSV – mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy) VDO – občanská společnost a škola VDO – občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti, občan jako odpovědný člen společnosti) MKV – princip sociálního smíru a solidarity VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>rolišuje co je, co není správné mezi lidmi</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem ➤ Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole ➤ Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek <ul style="list-style-type: none"> • <i>diskutuje o školní docházce a systému vzdělávání</i> • <i>dokáže důležitost pravidel</i> • <i>posoudí způsoby učení</i> 	<p style="text-align: center;"><i>Život mezi lidmi, Život ve škole</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život, význam a činnost žakovské samosprávy ➤ osobní rozvoj – význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji ➤ zásady lidského soužití – pravidla chování, výhody spolupráce lidí 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám ➤ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ➤ zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají <ul style="list-style-type: none"> • <i>rozliší různá náboženství</i> • <i>odhadne vkusné a nevkusné</i> • <i>specifikuje kulturní instituce</i> 	<p style="text-align: center;"><i>Člověk a kultura, Život mezi lidmi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kulturní život – prostředky masové komunikace, masmédiá, rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice, instituce, masová kultura ➤ Zásady lidského soužití – pravidla chování, výhody spolupráce lidí 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem ➤ zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají 	<p style="text-align: center;"><i>Majetek v našem životě, Domov je tam, kde</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ naše obec, region, kraj - důležité instituce, místní tradice, zajímavá a památná místa, významní rodáci, ➤ státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly ➤ principy demokracie – význam voleb do zastupitelstva 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů, států ➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ➤ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech ➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, způsoby jejich ochrany, uvede příklady <ul style="list-style-type: none"> • <i>porovná odlišnost života v regionech</i> • <i>navrhne, jak být ohleduplný k přírodě</i> • <i>uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví</i> • <i>zdůvodní své potřeby</i> • <i>vyjádří vlastními slovy pojmy majetek, vlastnictví</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje ➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu <ul style="list-style-type: none"> • popíše vandalismus • rozlišuje umělecké styly 	<p style="text-align: center;"><i>Přírodní a kulturní bohatství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Naše vlast – zajímavá a památná místa, co nás proslavilo ➤ Naše obec, region, kraj – ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ➤ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí ➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<p style="text-align: center;"><i>Má vlast</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly ➤ kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce ➤ vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace ➤ právní základy státu – složky státní moci, jejich orgány a instituce 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše typy státní moci</i> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ➤ Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ➤ Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ➤ Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu <ul style="list-style-type: none"> • <i>vysvětlí, co je to stát, demokracie</i> 	<p style="text-align: center;"><i>Řízení společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb ➤ právní základy státu - znaky, typy, formy státu, obrana státu ➤ naše škola – význam a činnost žákovské samosprávy 	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: VIII.

Očekávané a dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ➤ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebevěru <ul style="list-style-type: none"> • <i>uvědomí si rozdíly mezi lidmi</i> • <i>rozliší smyslové a rozumové poznávání skutečnosti</i> • <i>popíše city, jejich druhy a vlastnosti</i> 	<p style="text-align: center;"><i>Osobnost, Psychické procesy a stavy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osobní rozvoj – životní cíle a plány, adaptace na životní změny, sebezměna, životní perspektiva, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji, osobní vlastnosti ➤ podobnost a odlišnost – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti; vrozené předpoklady, osobní potenciál, charakter ➤ vnitřní svět člověka – sebehodnocení, vnímání, prožívání, poznávání, posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot; stereotypy v posuzování druhých lidí 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena a kreativita OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 	<p style="text-align: center;"><i>Člověk v sociálních vztazích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podobnost a odlišnost – jednání ➤ zásady lidského soužití – výhody spolupráce lidí ➤ vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny (zbytek výstupu M8) ➤ rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti <ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní výrobní a nevýrobní odvětví</i> 	<p style="text-align: center;"><i>Hospodaření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zásady lidského soužití - dělba práce a činnosti, výhody spolupráce lidí ➤ výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost ➤ principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem ➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ➤ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě státu ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu ➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování <ul style="list-style-type: none"> • <i>posoudí chování z hlediska právních a morálních norem</i> • <i>vysvětlí význam Ústavy ČR</i> • <i>objasní legislativní proces</i> • <i>jmenuje orgány a instituce</i> 	<p><i>Právní minimum</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ právní řád České republiky - význam, funkce právního řádu, právní norma, předpis, publikování právních předpisů, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů ➤ zásady lidského soužití – morálka a mravnost ➤ právo v každodenním životě – význam právních vztahů ➤ právní základy - Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu ➤ principy demokracie - politický pluralismus ➤ lidská práva – základní lidská práva, úprava lidských práv v dokumentech ➤ mezinárodní spolupráce – významné mezinárodní organizace (Rada Evropy) ➤ evropská integrace - Evropská unie a ČR, podstata, význam, výhody 	<p>VDO – občan, občanské společnost a stát</p>
--	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: IX.

Očekávané a dílčí výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů, státu ➤ Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ➤ Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivnit každodenní život občanů ➤ Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ➤ Rozpozná protiprávní jednání ➤ Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání ➤ Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování <ul style="list-style-type: none"> • <i>určí, kam se může obrátit s problémem</i> • <i>vysvětlí právní vztahy</i> 	<p style="text-align: center;"><i>Občan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ právo v každodenním životě - styk s úřady, význam právních vztahů, důležité právní vztahy ➤ státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly ➤ principy demokracie – sociální dialog a jeho význam, znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstev ➤ protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce ➤ právní základy státu – státní občanství ČR, znaky státu ➤ evropská integrace – Evropská unie a ČR, podstata, výhody, význam 	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – občan, občanská společnost a stát VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS – Evropa a svět nás zajímá EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ➤ Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví ➤ provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem 	<p style="text-align: center;"><i>Občan a právo</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ majetek a vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi ➤ právní řád České republiky - právní norma, význam a funkce právního řádu ➤ právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování ➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ➤ rozlišuje a porovná různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ➤ vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít <ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní pojmy smlouva, dědictví, vydržení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, porušování práv k duševnímu vlastnictví, trestní postížitelnost, porušování předpisů v silničním provozu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<p style="text-align: center;"><i>Právní ochrana</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ lidská práva – práva dítěte a jejich ochrana, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace ➤ právní základy státu – orgány a instituce ➤ státní správa a samospráva – orgány a instituce, jejich úkoly ➤ protiprávní jednání – druhy a postihy, trestní postížitelnost ➤ rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – kriminalita mládeže (Vz) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - pracovní poměr ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování <ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede, kde získat informace o práci</i> 	<p style="text-align: center;"><i>V pracovním poměru,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající ➤ osobní rozvoj – životní cíle a plány, význam motivace, aktivity, vůle 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – manželství ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, 	<p style="text-align: center;"><i>Rodina a zákony</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi ➤ vztahy mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti ➤ právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající 	

<p>posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lidská práva – práva dítěte a jejich ochrana 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ➤ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny (zbytek výstupu M7) ➤ rozlišuje, za kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané ➤ rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti ➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy <i>hrubá, čistá mzda</i> • specifikuje <i>peněžní ústavy</i> 	<p style="text-align: center;"><i>Hospodaření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hospodaření – rozpočet státu, význam daní, investice, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, úvěry, splátkový prodej, leasing ➤ principy tržního hospodářství – podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání (tvorba ceny, inflace M7) ➤ banky a jejich služby – pojištění, produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků, aktivní a pasivní operace (úročení M7) ➤ právo v každodenním životě – styk s úřady, sociální dialog a jeho význam ➤ peníze – formy placení 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství ➤ uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ➤ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše hl. příčiny i důsledky pro život lidstva ➤ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady projevů a způsobů řešení na lokální úrovni 	<p style="text-align: center;"><i>Globální svět</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ globalizace - projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení ➤ mezinárodní spolupráce – významné mezinárodní organizace 	

<p>➤ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme postoj ke způsobům potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší důležité a méně důležité problémy • navrhuje řešení problémů 		
<p>➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si své cíle 	<p style="text-align: center;"><i>Životní perspektivy</i></p> <p>➤ osobní rozvoj - životní cíle a plány, perspektiva</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p>

5.6. Název vzdělávací oblasti: **Člověk a příroda**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje předměty Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

5.6.1. Fyzika

Charakteristika předmětu:

Vyučuje se jako samostatný předmět po 2 hodinách týdně v 7. – 9. ročníku v odborné učebně.

Výuka předkládá

- systém výuky pro pochopení veškerých dějů kolem nás i ve vesmíru
- vytváření a ověřování hypotéz o podstatě pozorovaných přírodních jevů
- analyzovat výsledky a vytvářet smysluplné závěry
- pozorovat a ověřovat si, jak fyzika ovlivňuje život člověka a jaký má vliv na životní prostředí a lidské zdraví

Cílem je vést žáka

- ke zkoumání přírodních faktorů a jejich souvislostí s využitím empirických metod poznávání i různých metod racionálního uvažování
- klást si otázky, správně je formulovat a chtít adekvátní odpovědi
- ovlivňovat jeho způsob myšlení a ověřování vyslovených domněnek nezávislými způsoby
- posuzovat důležitost, správnost a spolehlivost získaných dat pro potvrzení či vyvrácení hypotéz
- zapojit do aktivit, které chrání životní prostředí a zdraví člověka
- uvažovat nad alternativními a šetrnými způsoby, jak využívat zdroje energie
- naučit se dovednosti, jak se vhodně chovat při kontaktu s objekty a situacemi potenciálně či aktuálně ohrožující životy, zdraví, majetek a životní prostředí

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, předává konkrétní návody k efektivnímu učení
pracuje samostatně a tvořivě	zadávat odpovídající práce žákům
vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu...	motivuje k zájmu o učení a vzdělávání
užívá symboly, znaky, termíny, smluvené značky	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
učí se nové formy práce	vede k plánování, postupnému uskutečňování jednotlivých kroků učení
samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává	
Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízejí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vedou je k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporují kreativitu a originalnost u žáků
	vedou žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vedou k objevování nových řešení
	snaží se navozovat situace, které vedou žáky k zamyšlení, jak problémům předcházet

Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	učí žáky prezentovat své názory, myšlenky, vyjadřovat se k problémům
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
umí se zapojit do řízené diskuze, dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentovat	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat
dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem ...	vede žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich kritickému zvážení
dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce, projektové výuky, vytvářet prezentace	využívá prezentace vytvořených žáky pro výuku a aplikaci nového učiva
Kompetence sociální a personální	
objektivně se snaží hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost	pomáhá žákům poznávat sama sebe
dodržuje předem navrhnutá pravidla soužití ve třídě	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování
oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry ve třídě
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
reagují na globální problémy	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
Kompetence občanské	
uvědomuje si vlastní zodpovědnost za sebe, své zdraví a život	vede žáka k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost ke skupinám, ve kterých žije (k rodině, škole, obci, státu, životnímu prostředí)	snaží se zapojit žáky do dění ve škole
chápe základní environmentální problémy, jedná v zájmu trvale udržitelného rozvoje	umožňuje jim zúčastnit se společných akcí, navštěvuje s nimi kulturní instituce
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla, připravuje si a udržuje svůj pracovní prostor	vede žáky k dodržování hygienických pravidel
pracuje aktivně a samostatně, rozvíjí své zájmy, respektuje řád pracoven, dodržuje pracovní postupy	nabízí žákům poznat nové techniky práce, materiály...
v případě potřeby umí přivolat a poskytnout první pomoc	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky
	vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
	motivuje k vyhledávání různých zdrojů informací
Kompetence digitální	
ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá digitální technologie pro usnadnění práce	umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí
	upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: VI.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<u>Látky a tělesa</u> <ul style="list-style-type: none"> - měření délky, času, hmotnosti, teploty, objemu, určení hustoty - pohyb částic v látce (konkrétní příklady neustálého pohybu částic, Brownův pohyb, difúze) - skupenství látek 	OSV - rozvoj schopností poznání, sebeorganizace a seberegulace - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
<ul style="list-style-type: none"> - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet 	<u>Magnetismus</u> <ul style="list-style-type: none"> - magnet - magnetické síly - magnetické pole 	
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod rozliší od sebe vodič a izolant 	<u>Elektromagnetické děje</u> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj - elektrický vodič, izolant - elektrický obvod, jeho prvky 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: VII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - Rozšiřující výstupy: a jejich účinky na těleso 	<p><u>Pohyby těles</u> (Pohybové účinky síly na těleso)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb rovnoměrný x nerovnoměrný - pohyb přímočarý x křivočarý (rychlost, dráha, čas u přímočarého pohybu) <p><u>Gravitační pole a síla</u> <u>Tlaková síla, tlak</u> <u>Třecí síla</u> výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznání, sebeorganizace a seberegulace - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<p><u>Tlak v kapalinách</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - Archimédův zákon - Atmosférický tlak <p><u>Světelné jevy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje světla, šíření světla - odraz světla - zrcadla (rovinná, kulová) - rozklad světla - lom světla - čočky 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - Rozšiřující výstupy: určí v jednoduchých případech vykonanou mechanickou práci a z ní vyplývající změnu energie 	<p><u>Energie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - formy a druhy energie - přeměny druhů energie - zdroje energie - mechanická práce a výkon - vnitřní energie <p><u>Přeměny skupenství látek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tání - tuhnutí - vypařování - kapalnění 	<p>rozvoj schopností poznání, sebeorganizace a seberegulace</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - rozliší vodič, izolant podle jejich vlastností - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - změří el. proud a napětí - dodržuje bezpečnostní pravidla a zásady při činnostech s elektrickými zařízeními a spotřebiči 	<p><u>Vlastnosti zvuku</u></p> <p><u>Elektromagnetické děje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrické napětí - zdroje napětí - elektrický proud (kovy, kapaliny) - elektrické obvody (jednoduchý, rozvětvený) - elektrické pole, tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor - bezpečnost 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: IX.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní <ul style="list-style-type: none"> - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 	<p><u>Elektromagnetické jevy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - elektromagnet - elektromagnetická indukce - elektromotor - <p><u>Střídavý proud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik - měření - transformátory - výroba a přenos el. energie <p><u>Polovodiče</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dioda - využití 	<p>rozvoj schopností poznání, sebeorganizace a seberegulace</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<p><u>Jaderná energie</u>, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana před radioaktivním zářením</p> <p><u>Země, vesmír</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava, měsíční fáze 	

5.6.2. Chemie

Charakteristika předmětu:

Vyučuje se jako samostatný předmět v 8. a v 9. ročníku s dvouhodinovou (8.roč.) a jednodinovou (9.roč.) týdenní dotací.

Výuka předkládá

- badatelský a činnostní systém výuky pro pochopení veškerých dějů kolem nás i ve vesmíru
- vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů
- analyzovat výsledky a vytvářet smysluplné závěry
- pozorovat a ověřovat si, jak chemie ovlivňuje život člověka a jaký má vliv na životní prostředí a lidské zdraví

Cílem je vést žáka

- ke zkoumání přírodních faktorů a jejich souvislostí s využitím empirických metod poznávání i různých metod racionálního uvažování
- klást si otázky, správně je formulovat a chtít adekvátní odpovědi
- ovlivňovat jeho způsob myšlení a ověřování vyslovených domněnek nezávislými způsoby
- posuzovat důležitost, správnost a spolehlivost získaných dat pro potvrzení či vyvrácení hypotéz
- zapojit do aktivit, které chrání životní prostředí a zdraví člověka
- uvažovat nad alternativními a šetrnými způsoby, jak využívat zdroje energie
- naučit se dovednosti, jak se vhodně chovat při kontaktu s objekty a situacemi potenciálně či aktuálně ohrožující životy, zdraví, majetek a životní prostředí

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
pro efektivní učení využívá a vybírá vhodné způsoby, metody a strategie	učí žáky vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro jejich efektivní učení, motivuje žáky k dalšímu vzdělávání
plánuje, organizuje a řídí vlastní učení	ukazuje, jak vyhledávat a třídit informace a jak na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a přípravě k praktickému životu
projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu	naučí žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět do souvislostí a následně propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho naučí žáky vytvářet si komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě	učí žáky samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	učí žáky poznávat smysl a cíl učení, motivuje je k pozitivnímu vztahu k učení, ukazuje na překážky či problémy bránící učení zdokonalit, učí kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti	učí žáky vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro jejich efektivní učení, motivuje žáky k dalšímu vzdělávání
poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	ukazuje, jak vyhledávat a třídit informace a jak na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a přípravě k praktickému životu

Kompetence k řešení problémů	
vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností	poukazuje na nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, naučí rozpoznávat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, vede žáky k promyšlení a naplánování způsobu řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a zkušeností
vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	pomáhá vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy	vede žáky k samostatnému řešení problému, učí je volit vhodné způsoby řešení
ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	ukazuje, jak ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje pokrok žáků při zdolávání problémů
kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	učí žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, operuje se schopností je obhájit, učí uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a naučí se výsledky svých činů zhodnotit
Kompetence komunikativní	
formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	ukáže, jak formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, učí žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
naslouchá k promluvám jiných lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje	vede žáky k naslouchání jiných lidí, porozumění jejich promluvám, žák se učí vhodně na rozhovor reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
rozumí různým typům textů z záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění	učí žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním prostředkům, přemýšlet o nich, vhodně na ně reagovat a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění
využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	vytváří podmínky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	vede k využívání získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
Kompetence sociální a personální	
účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel týmu	ukazuje, jak účinně spolupracovat ve skupině, jak se podílet společně s pedagogy na vytváření pravidel týmu
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých lidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	vede žáky na spoluutváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, vede žáky k upevňování dobrých lidských vztahů, v případě potřeby učí, jak poskytnout pomoc nebo o ni umět požádat
přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat	ukazuje, jak přispívat k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy, učí chápat potřebu efektivně

s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, učí oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
vytváří se pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	vede žáky k vytvoření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj žáka, žáka učí ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby každý dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské	
respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situace ostatních lidí, odmítá tlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí	učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, učí schopnosti vcítit se do situace ostatních lidí, odmítat tlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni	naučí žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka	ukazuje, jak se rozhodovat zodpovědně podle dané situace, umět poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka
chápe základní ekologické souvislosti environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	vytváří podmínky k pochopení základních ekologických souvislostí, environmentální problémy, učí žáky respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
Kompetence pracovní	
používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	předvede a naučí žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	naučí žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	vede žáky k využívání znalostí a zkušeností získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a žákovy přípravy na budoucnost, učí je činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
Kompetence digitální	
ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je k učení	seznamuje žáky s novými digitálními technologiemi
samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	umožňuje žákům pracovat s novými digitálními technologiemi pro zefektivnění jejich práce
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnost, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	vyžaduje dodržování etiky v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat zatím nesmí.</p> <p>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Rozlišuje skupenství látek. Rozlišuje směsi a chemické látky. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi. Vypočítá složení roztoků; připraví prakticky roztok daného složení.</p> <p>Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina, iont ve správných souvislostech. Orientuje se v tabulce PSP, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.</p>	<p>Základní pojmy, klasifikace látek</p> <p>Řád učebny a chemické laboratoře, pravidla bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě Klasifikace nebezpečných chemických látek a směsí Zákon o chemických látkách, výstražné symboly, P-, H-věty, piktogramy a jejich význam</p> <p>Chemie, pokus</p> <p>Látky a jejich třídění dle vlastností</p> <p>Směsi, jejich třídění a oddělování jejich složek (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p> <p>Roztoky – výpočet koncentrace a příprava</p> <p>Částice látek, periodická soustava prvků Atomy a jejich složení Ionty</p> <p>Chemické prvky, jejich názvy a značky</p> <p>Periodický zákon a PSP Výskyt a vlastnosti významných prvků (kyslík, vodík, halogeny, kovy, polokovy, ...) Molekuly Chemická vazba Chemické sloučeniny</p>	<p>OSV- seberegulace a sebeorganizace – zodpovědnost za své zdraví a bezpečí pro okolí (při práci s chemikáliemi)</p> <p>F- látky</p> <p>M- procenta, trojčlenka</p> <p>F – stavba částic</p> <p>EV – vztah člověka k životnímu prostředí</p>

<p>Uvědomuje si význam vody a vzduchu pro život na Zemi. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskyt a použití.</p> <p>Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí jejich vliv na životní prostředí. Orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univ. indikátorovým papírkem Sestaví názvy i vzorce základních prakticky významných anorganických látek. Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou či hydroxidem.</p>	<p>Voda Destilovaná, pitná, odpadní voda Výroba pitné vody Čistota vody</p> <p>Vzduch Složení a čistota ovzduší Ozonová vrstva</p> <p>Oxidační číslo</p> <p>Halogenidy</p> <p>Oxidy</p> <p>Kyseliny a hydroxidy pH</p> <p>Soli</p>	<p>EV- základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy (Př) - vztah člověka k prostředí Z- vodstvo, atmosféra</p> <p>EV- vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí (kyselé deště)</p>
---	---	---

Doplňková činnost: laboratorní cvičení

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: IX.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat zatím nesmí.</p> <p>Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání. Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.</p> <p>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů zpracování ropy.</p> <p>Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.</p> <p>Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě.</p>	<p>Řády učebny a chemické laboratoře Klasifikace nebezpečných chemických látek a směsí Zákon o chemických látkách, výstražné symboly, P-, H- věty, piktogramy a jejich význam Pravidla bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě</p> <p>Chemický děj</p> <p>Chemické reakce Chemická rovnice, Zákon zachování hmotnosti (ZZH)</p> <p>Chemické výpočty (molární hmotnost, látkové množství) Faktory ovlivňující průběh chemických reakcí</p> <p>Uhlovodíky Alkany, alkeny, alkyny, areny Fosilní a vyráběná paliva – uhlí, ropa, zemní plyn</p> <p>Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Alkoholy Karbonylové sloučeniny Karboxylové kyseliny Estery</p> <p>Přírodní látky Sacharidy Lipidy Bílkoviny Vitaminy</p>	<p>OSV- seberegulace a sebeorganizace – zodpovědnost za své zdraví a bezpečí pro okolí (při práci s chemikáliemi)</p> <p>M – trojčlenka; vyjádření neznámé ze vzorce; procenta</p> <p>OSV- seberegulace a sebeorganizace – zodpovědnost za své zdraví a bezpečí pro okolí (předcházení nebezpečného průběhu reakce)</p> <p>EV- základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy - vztah člověka k prostředí</p>

<p>Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Orientuje se v přípravě a využívání vybraných látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.</p> <p>Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.</p>	<p>Chemie a společnost Chemický průmysl v ČR</p> <p>Cirkulace a recyklace surovin Koroze</p> <p>Tepelně zpracované materiály (cement, vápno, sádra, keramika) Plasty a syntetická vlákna Detergenty, pesticidy, insekticidy Průmyslová hnojiva Hořlaviny, oheň</p> <p>Léčiva a návykové látky</p>	<p>EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí (kyselé deště, výfukové plyny, těžba dřeva, ...) Z- naleziště ropy, uhlí</p> <p>Z- ozonová vrstva (freony) EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí (freony, DDT,...) OSV- hodnoty, postoje, praktická etika + mezilidské vztahy (alkoholismus)</p> <p>Př- fotosyntéza</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace (zdravá výživa, zdravý životní styl)</p> <p>Z – mapa průmysl ČR EV - ekosystémy - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV- seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, hodnoty, postoje, praktická etika, mezilidské vztahy</p>
--	--	---

Doplňková činnost: laboratorní cvičení

5.6.3. Přírodopis

Charakteristika předmětu:

Předmět Přírodopis navazuje na prvouku a přírodovědu na 1.stupni, zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis, Výchova ke zdraví a z průřezových témat se v Přírodopise realizují témata Environmentální výchovy.

Vyučuje se v 6. – 9.ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Přírodopis se vyučuje v odborné učebně, hodiny se nedělí, pouze v případě laboratorních prací se pracuje obvykle s polovinou třídy. Pro vyučování se také využívá učebna výpočetní techniky. Podle možností se realizují různé typy exkurzí a přednášek.

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje Přírodopis přímo na oblast Člověk a jeho svět. Dále je zapracován do oblasti Člověk a společnost, Člověk a příroda a člověk a zdraví.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, kooperativní techniky, práce s informacemi.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, pokládá konkrétní návody k efektivnímu učení
pracuje samostatně a tvořivě	zadává dlouhodobé práce žákům
vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu...	motivuje k zájmu o učení a vzdělávání
učí se nové formy práce	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
	vede k plánování, postupnému uskutečňování jednotlivých kroků učení
	zkouší s žáky pracovat různými metodami a formami práce
Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízejí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vedou je k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporují kreativitu a originálnost u žáků
	vedou žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vedou k objevování nových řešení
	snaží se navozovat situace, které vedou žáky k zamyšlení, jak problémům předcházet
Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	učí žáky prezentovat své názory, myšlenky, vyjadřovat se k problémům
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
umí se zapojit do řízené diskuze, dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentovat	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat

dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem ...	vede žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich kritickému zvážení
dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce, projektové výuky, vytvářet prezentace	využívá prezentace vytvořených žáky pro výuku a aplikaci nového učiva
Kompetence sociální a personální	
objektivně se snaží hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost	pomáhá žákům poznávat sama sebe
dodržuje předem navrhnutá pravidla soužití ve třídě	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování
oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry ve třídě
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
Kompetence občanské	
uvědomuje si vlastní zodpovědnost za sebe, své zdraví a život	vede žáka k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost ke skupinám, ve kterých žije (k rodině, škole, obci, státu, životnímu prostředí)	snaží se zapojit žáky do dění ve škole
	umožňuje jim zúčastnit se společných akcí, navštěvuje s nimi kulturní instituce
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla, připravuje si a udržuje svůj pracovní prostor	vede žáky k dodržování hygienických pravidel
pracuje aktivně a samostatně, rozvíjí své zájmy, respektuje řád pracoven, dodržuje pracovní postupy	nabízí žákům poznat nové techniky práce, materiály...
v případě potřeby umí přivolat a poskytnout první pomoc	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: VI.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p><u>Základní podmínky života</u> <u>Jednotlivé sféry</u> litosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra <u>Rozmanitost přírody, vztahy mezi organismy</u> vliv podnebí a počasí mimořádné přírodní jevy a události</p>	<p>ENV – základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - porovná buňku rostlin, živočichů, bakterií - seznámí se s funkcí základních organel posoudí význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka poznává a zařazuje běžné druhy řas 	<p><u>Organismy jednobuněčné</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - viry - bakterie - sinice - bičíkovci - rozsivky - jednobuněčné zelené řasy - jednobuněční živočichové prvoci jednobuněčné houby 	<p>OSV – pozorování, experiment, srovnávání – důležité postupy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu – bakterie a viry, ochrana před nemocemi
<ul style="list-style-type: none"> - porovná různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - určuje naše neznámější jedlé a jedovaté houby a porovnává je podle charakteristických znaků, pracuje s určovacími klíči a atlasy - vysvětlí první pomoc při otravě houbami - objasňuje funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníku 	<p><u>Organismy mnohobuněčné (řasy, houby, lišejníky)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - řasy mnohobuněčné - houby mnohobuněčné houby nižší houby vyšší zásady správného houbaření lišejníky 	<p>OSV – psychohygienu - houby, první pomoc při otravě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - porovná a objasní funkce základních orgánů a orgánových soustav daných živočichů - porovnává skupiny živočichů a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - vysvětluje rozdíly a podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - určuje přenašeče nakažlivých chorob 	<p><u>Živočichové mnohobuněční</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - žahavci - ploštěnci - kroužkovci - měkkýši - členovci – korýši, pavoukovci - třídění organismů 	<p>OSV – psychohygienu- hmyz – přenašeči nakažlivých chorob</p>

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová – lázně
Školní vzdělávací program

	<ul style="list-style-type: none"> - hmyz – bezkřídlý hmyz, křídlatý hmyz s proměnou dokonalou a nedokonalou - příčiny a výsledky vývojové úspěšnosti hmyzu - hmyz v ekosystémech - hospodářský význam hmyzu - ochrana proti škodlivému hmyzu 	
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určování podle klíče, atlasu, práce na počítači a internetu) - plní úkoly vyplývající z laboratorních prací 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně 	<p>ENV – botanické ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí – člověk ve vztahu k rostlinám - lidské aktivity a problémy životního prostředí – výchova k ochraně životního prostředí <p>MV – vnímání autora mediálních sdělení – práce s textem (učebnice, pracovní sešit, články v tisku, audiotechnika)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií – reklamy a životní prostředí, referáty, práce s informační technologií <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - chráněné rostliny a živočichové</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: VII.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla - pozoruje a odvozuje uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k orgánům - poznává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kapraďorostů 	<u>Vyšší rostliny</u> <ul style="list-style-type: none"> - mechy, kapradiny, plavuně - rhyniophyta - mechorosty – játrovky, mechy - kapraďorosty – plavuně, přesličky, kapradiny - soustavy pletiv rostlinných těl 	OSV – psychohygienu – vyšší rostliny – rozpoznat jedovaté rostliny
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla skupin obratlovců - na základě pozorování se seznamuje s projevy živočichů v přírodě - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - vysvětlí první pomoc při uštknutí hadem 	<u>Vyšší živočichové</u> <ul style="list-style-type: none"> - strunatci - pláštěnci - bezlebeční - obratlovci: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci (ocasatí, bezocasí), plazi (želvy, krokodýli, šupinatí) - ryby regionu 	
<ul style="list-style-type: none"> - poznává a zařazuje naše jehličnany - dodržuje zásady chování v lesním ekosystému 	<u>Vyšší rostliny</u> <ul style="list-style-type: none"> - nahosemenné rostliny - jehličnany 	
<ul style="list-style-type: none"> - určuje vybrané skupiny ptáků a zařazuje je do ekosystémů - rozlišuje hospodářsky a epidemiologicky významné druhy 	<u>Vyšší živočichové</u> <ul style="list-style-type: none"> - ptáci (běžci, plavci, letci) - vybraní ptáci ekosystémů - ptáci regionu 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – chránění rostliny a živočichové
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů rostlinných těl a jejich vztahu k rostlině jako celku - vysvětluje fyziologické procesy rostlin (dýchání, fotosyntéza, růst, rozmnožování) - určuje rostliny pomocí atlasu, vypracovává herbář bylin 	<u>Vyšší rostliny</u> <ul style="list-style-type: none"> - krytosemenné rostliny - opálení - oplození vývoj plodu - třídění krytosemenných rostlin (dvouděložné, jednoděložné) - příroda a její ohrožení - ochrana přírody 	ENV – ekosystémy – botanické ekosystémy, zoologické ekosystémy, ochrana přírody, příroda a její ohrožení <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života – stavba rostlinného těla, stavba živočišného těla lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> – životní prostředí v regionu - vztah člověka k prostředí – člověk ve vztahu k rostlinám, člověk ve vztahu k živočichům
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody 	průběžně	OSV – rozvoj schopností poznávání –

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová – lázně
Školní vzdělávací program

<p>- aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určování podle klíče, atlasu, práce na počítači a internetu) - vypracovává úkoly dle zadání laboratorních prací</p>		<p>pozorování, experiment, srovnávání, důležité postupy práce ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – výchova k ochraně životního prostředí MDV – fungování a vliv médií ve společnosti – reklamy a životní prostředí, referáty, práce s informační technologií</p>
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - objasní na základě pozorování projevy savců v přírodě - uvede příklady domestikovaných savců - Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - rozlišuje jednotlivé skupiny živočichů - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí 	<p><u>Savci</u> <u>Stavba těla savců</u> <u>Orgánové soustavy savců</u> <u>Zjednodušený přehled třídění savců</u> <u>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišná společenstva - hospodářsky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy - chov domestikovaných živočichů 	<p>ENV – ekosystémy, ochrana a tvorba životního prostředí, pohoda zvířat</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle Bible a Darwinova vývojová teorie - rozpozná lidské rasy dle biologických znaků - objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla 	<p><u>Projevy chování živočichů</u> <u>Savci našich ekosystémů</u> <u>Savci regionu města</u></p> <p><u>Člověk</u> <u>Původ a vývoj člověka</u> <u>Lidské rasy</u> <u>Soustava kosterní a pohybová</u> <u>Soustava trávící</u> <u>Soustava dýchací</u> <u>Soustava vylučovací</u> <u>Soustava rozmnožovací</u> <u>Soustava kožní</u> <u>Soustava smyslová a nervová</u> <u>Soustava žláz s vnitřním vyměšováním</u></p>	<p>VDO – původ a vývoj člověka, lidské rasy MKV – etnický původ OSV - psychohygienu</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla - objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří - posoudí význam péče o jednotlivé orgánové soustavy - rozlišuje příčiny, příp. příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - uvede příklady vlivu prostředí na organismus - konkretizuje obecné zásady první pomoci - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - ovládá zásady první pomoci umělého dýchání z plic do plic - ovládá zásady nepřímé masáže srdce - uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny s ohledem na zdraví a jejich prevenci - vysvětlí přímé souvislosti mezi složením stravy, způsoby stravování a civilizačními chorobami 	<p><u>Základy genetiky</u></p> <p><u>Člověk a zdraví</u> <u>Nemoci, úrazy, prevence</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí: závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - první pomoc, obecné zásady - zástava dýchání při funkčním krevním oběhu - krvácení - zlomeniny a polohování - mdloba - podchlazení - bodnutí hmyzem - uštknutí hadem - zasažení elektrickým proudem - otravy a poleptání <u>Umělé dýchání</u> <u>Masáž srdce</u> - přenos raněného - stabilizovaná poloha <u>Výchova ke zdraví</u> - infekční a civilizační nemoci, preventivní lékařská péče - zdravý životní styl - osobní a duševní hygiena <u>Výživa a zdraví</u> - základní složky potravy - zásady zdravého stolování - alternativní výživové směry - obezita, bulimie, anorexie 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje specifické potřeby výživy člověka podle věku, zdravotního stavu, fyzické a duševní činnosti - uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy a odpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravovacích návyků - vysvětlí role matky a otce v rodině - prokáže základní znalosti v problematice lidské reprodukce a v potřebách dítěte po narození - chová se ve vztahu k opačnému pohlaví kultivovaně - vyjmenuje nemoci přenosné pohlavním stykem - konkretizuje možnosti antikoncepce - rozhoduje se odpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví - uvede zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, provozování hazardních her - posoudí souvislosti mezi jejich zneužíváním a životní perspektivou mladého člověka - vyjmenuje základní návykové látky (drogy) - konkretizuje služby odborné pomoci - ovládá první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami) - Průběžně: dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu 	<ul style="list-style-type: none"> - škodlivé látky v potravním řetězci <p><u>Základy sexuální výchovy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - antikoncepční metody - pohlavní nemoci - životospráva těhotné ženy <p><u>Návykové látky a zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - drogy a hazardní hry - zdravotní rizika <p><u>Životní styl</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	<p>OSV – první pomoc, předcházení nemocem</p> <p>MKV – lidské vztahy</p>
--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: IX.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - Vysvětlí stavbu Země - Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - Využívá základní principy krystalografie - Zhodnotí praktický význam nerostů a hornin - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - posoudí nebezpečí geologických dějů pro člověka 	<p><u>Země - planeta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik Země - vnitřní uspořádání Země <p><u>Minerály a horniny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití - prvky - sulfidy - halogenidy - oxidy, hydroxidy - uhličitany - sírany - křemičitany minerály organického původu <p><u>Horniny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyvěřelé – hlubinné, výlevné - usazené – úlomkovité, organogenní, chemické - přeměněné <p><u>Horniny regionu Jesenicka</u></p> <p><u>Utváření zemského povrchu</u></p> <p><u>Vnitřní geologické děje</u></p>	<p>ENV – základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí význam půd pro výživu rostlin a člověka - shromáždí příklady devastace půd a možnosti rekultivace - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků 	<p><u>Půdy – vznik, složení, typy, význam</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace - možnosti rekultivace <p><u>Dějiny Země</u></p> <p><u>Geologická období</u></p> <p><u>Geologická stavba území České republiky</u></p> <p><u>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</u></p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, planeta Země</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí geologický vývoj a stavbu území České republiky - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořád. Události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady (ochranu) před nimi - objasní základní princip existence každého ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam - hodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí - uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě - Průběžně: dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu 	<ul style="list-style-type: none"> - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi <p><u>Základy ekologie a životního prostředí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - životní prostředí a člověk - krajina a její přetváření - přírodní zdroje a jejich využívání - negativní vlivy lidské činnosti na pedosféru - voda a její ochrana - ekologické katastrofy a jejich předcházení - chráněná území 	<p>ENV – ekologické katastrofy, jejich předcházení, chráněná území</p>
---	--	--

5.6.4. Zeměpis

Charakteristika předmětu:

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6 – 9. ročníku dvě hodiny týdně. Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, výukovými programy
- skupinová práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie – znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika – sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT – zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis – kultura národů, historie států

Průřezová témata:

VDO – Občanská společnost a škola, - formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie

OSV – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj – mezilidské vztahy, morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, jsme Evropané

EV – ekosystémy
- základní podmínky života
- problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
- stavba mediálního sdělení
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

EGS – objevování Evropy, světa

MKV – kulturní diferenciac

Klíčové kompetence:

Žák	Učitel
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, pokládá konkrétní návody k efektivnímu učení
pracuje samostatně a tvořivě	žadává dlouhodobé práce žákům

vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu...	motivuje k zájmu o učení a vzdělávání
užívá symboly, znaky, termíny, smluvené značky	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
učí se nové formy práce, pracuje s mapou	vede k plánování, postupnému uskutečňování jednotlivých kroků učení
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	zkouší s žáky pracovat různými metodami a formami práce
Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízejí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vedou je k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporují kreativitu a originalnost u žáků
	vedou žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vedou k objevování nových řešení
	snaží se navozovat situace, které vedou žáky k zamyšlení, jak problémům předcházet
Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	učí žáky prezentovat své názory, myšlenky, vyjadřovat se k problémům
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
umí se zapojit do řízené diskuze, dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentovat	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat
dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem ...	vede žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich kritickému zvážení
dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce, projektové výuky, vytvářet prezentace	využívá prezentace vytvořených žáky pro výuku a aplikaci nového učiva
Kompetence sociální a personální	
objektivně se snaží hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost	- pomáhá žákům poznávat sama sebe
dodržuje předem navrhnutá pravidla soužití ve třídě	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování
oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry ve třídě
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
reagují na globální problémy	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
Kompetence občanské	
uvědomuje si vlastní zodpovědnost za sebe, své zdraví a život	vede žáka k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost ke skupinám, ve kterých žije (k rodině, škole, obci, státu, životnímu prostředí)	snaží se zapojit žáky do dění ve škole
chápe základní environmentální problémy, jedná v zájmu trvale udržitelného rozvoje	umožňuje jim zúčastnit se společných akcí, navštěvuje s nimi kulturní instituce
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla, připravuje si a udržuje svůj pracovní prostor	vede žáky k dodržování hygienických pravidel

pracuje aktivně a samostatně, rozvíjí své zájmy, respektuje řád pracoven, dodržuje pracovní postupy	nabízí žákům poznat nové techniky práce, materiály...
v případě potřeby umí přivolat a poskytnout první pomoc	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
je seznámen s pravidly bezpečného chování v terénu, je veden k efektivní práci	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky
	vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
	vede žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
	dohlíží na dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
	motivuje k vyhledávání různých zdrojů informací

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: VI.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v model. situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - přiměřeně hodnotí geografické jevy a procesy v krajině sféře - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce 	<p><u>Země jako vesmírné těleso</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tvar, velikost a pohyby Země - střídání dne a noci, střídání ročních období - světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas <p><u>Komunikační geografický a kartografický jazyk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vybrané, obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - mapa, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky - základní informační geografická média a zdroje dat <p><u>Geografická kartografie a topografie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy, měřítko, praktická cvičení <p><u>Krajinná sféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy (opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom) <p><u>Systém přírodní sféry na planetární úrovni</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - geografické pásy, výškové stupně <p><u>Systém přírodní sféry na regionální úrovni</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní oblasti <p><u>Zeměpis světadílů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Afrika - Austrálie - Arktida a Antarktida <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p>	<p>MV – snímky z kosmu, aktuality OSV – komunikace, naslouchání</p> <p>MV – zdroj informací, mapy, aktuality OSV – spolupráce při měření, výpočet</p> <p>VMEGS – model Země</p> <p>ENV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život</p> <p>OSV – týmová spolupráce VMEGS – pohled na svět ve kterém žijí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimoř. událostech - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy (opatření, jednání) 	<p>MKV – spolupráce mezi národy</p> <p>ENV – využívání přírodních zdrojů, životní podmínky pro osídlení</p> <p>VMEGS – mezinárodní organizace, globalizace – nadnárodní firmy</p> <p>MKV – tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace</p> <p>VDO – dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie</p>
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: VII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v model. situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimoř. událostech - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p><u>Světadíly, oceány, makroregiony světa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - určující a porovnávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů z důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, kulturní oblasti) <p><u>Modelové regiony světa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - environmentální problémy, možnosti jejich řešení <p><u>Amerika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzickogeografická sféra - charakteristika států <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy (opatření, jednání a chování při nebezpečí živelných pohrom) <p><u>Asie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzickogeografická charakteristika - charakteristika států <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy (opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom) 	<p>ENV – stav životního prostředí, udržitelný rozvoj VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě VMEGS – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, cestování, vliv globálních problémů</p> <p>MKV – kultura a tradice, rasismus, návštěvy v zahraničních rodinách MDV – aktuality, zdroj informací, internet</p>

- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimoř. událostech - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní centrální a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	<p><u>Evropa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzickogeografická charakteristika - charakteristika států EU - přírodní poměry - obyvatelstvo a osídlení - hospodářství - regiony Evropy - Evropská unie <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny <p>ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy (opatření, chování a jednání při nebezpečí živelní pohromy)</p> <p><u>Česká republika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo – základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit - zapojení do mezinárodního obchodu - hospodářské a politické postavení ČR ve světě - společenské, politické a hospodářské procesy, jejich projevy a dopady 	<p>ENV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje, trvale udržitelný rozvoj</p> <p>VMEGS – poloha státu na mapě světa, orientace</p> <p>OSV – národnostní menšiny, rasismus, xenofobie</p> <p>VMEGS – vzájemné vztahy mezi národy, cestování, návštěvy v zahraničních rodinách</p> <p>MKV – kultura a tradice</p> <p>MV – zdroj informací, materiálů, internet</p> <p>ENV – vliv hospodářství na životní prostředí</p> <p>VMEGS – euroregiony, spolupráce v rámci EU</p>

<p>- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních organizacích</p>	<p><u>Regiony České republiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: IX.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<p><u>Regiony České republiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické příklady a využití <p><u>Místní region</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná poloha - kritéria pro vymezení místního regionu - vztahy k okolním regionům - základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy (opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom) 	VDO – život v regionu
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, multikulturní svět - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství - lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 	<p><u>Obyvatelstvo světa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky <p><u>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - poměry současného světa - sídelní systémy, urbanizace <p><u>Světové hospodářství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny 	<p>MKV – historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik</p> <p>OSV – vztahy mezi lidmi</p> <p>ENV – globální problémy lidstva</p> <p>MV – zdroj informací, aktuality, internet</p>
		VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, rasismus, xenofobie

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimoř. událostech - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek, ekosystémy - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života-živelné pohromy (opatření, chování a jednání při nebezpečí živel. pohrom <p><u>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, města, aglomerace - hlavní a periferní oblasti světa - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států - hlavní světová konfliktní ohniska - globální problémy <p><u>Krajina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní a společenské prostředí, typy krajin <p><u>Vztah příroda a společnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody - globální ekologické a environmentální problémy lidstva <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy (opatření, chování a jednání při nebezpečí živel. pohrom - cvičení v přírodě 	<p>ENV – aktivní řešení problémů životního prostředí VMEGS – globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky globálních problémů pro každého z nás, nebezpečí terorismu</p> <p>ENV – pohyb v přírodě</p>
--	---	---

5.7. Název vzdělávací oblasti: **Umění a kultura**

Vzdělávací oblast zahrnuje předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova.

5.7.1. Hudební výchova

1. období

Charakteristika předmětu:

Vzdělávacím obsahem předmětu Hudební výchova jsou vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují. Jejich prostřednictvím předmět Hudební výchova vede žáky k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Vyučovací předmět má časovou dotaci ve všech ročnících na 1. stupni 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v učebně hudební výchovy nebo ve třídách.

Cílem vokálních činností je kultivace pěveckého a mluvního projevu žáků, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.

Cílem instrumentálních činností je vést žáky v rámci jejich možností a schopností ke hře na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Cílem hudebně pohybových činností je vést žáky ke ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Cílem poslechových činností je vést žáky k aktivnímu vnímání znějící hudby, seznámit žáky s hudbou různých žánrových, stylových i funkčních podobách, učit se hudbu analyzovat a interpretovat. Emocionálně působit a vytvářet tak mosty mezi lidmi.

K nejčastěji používaným formám a metodám práce patří: individuální a sborový zpěv, hra na nástroje, vyhledávání a třídění informací.

Při výuce dochází k prolínání s učivem dalších vyučovacích předmětů a to zejména vlastivědy, českého jazyka, tělesné výchovy, výtvarné výchovy.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení	individuálním přístupem k žákům maximalizuje jejich šanci prožít úspěch
operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly	žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost, umožňuje účastnit se soutěží, vystoupení
Kompetence k řešení problémů	
využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení	na základě pochopení žáci sami navrhnou a provádějí obměny činností
	objevené poznatky, dovednosti a schopnosti aplikují v obdobných situacích, které si sami vymýšlejí, mají možnost využívat své individuální dovednosti
Kompetence komunikativní	
naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět, vhodně na ně reaguje	dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru. učí žáky naslouchat názorům spolužáků, respektovat se navzájem
	klademe důraz na prožitkové vyučování
Kompetence sociální a personální	
podílí se na utváření příjemné atmosféry, na základě ohleduplnosti a úcty přispívá k upevnování mezilidských vztahů	vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podíleli

respektuje různá hlediska	volí formy práce, které pojímají různorodost kolektivu, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování maxima každého člena třídního kolektivu
ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	
Kompetence občanské	
respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí	vede žáky k vzájemnému slušnému chování, ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
respektuje a chrání naše tradice, aktivně se zapojuje do kulturního dění	pořádá akce připomínající lidové tradice (výstava betlémů, velikonoce)
	nabízí žákům vhodné kulturní pozitivní aktivity (návštěvy divadla, koncerty, příprava třídních vystoupení, akademie)
Kompetence pracovní	
používá bezpečně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla	vede žáky ke správnému užívání techniky, nástrojů a vybavení
využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje	zapojuje žáky do přípravy školních projektů
Kompetence digitální	
ovládá běžně používaná digitální zařízení a využívá dig. technologie pro usnadnění práce	umožňuje žákům některé činnosti provádět za pomoci digitálních technologií
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, v digitálním prostředí se chová eticky	vyžaduje od žáků etické chování v digitálním prostředí
	upozorňuje žáky na přínosy i rizika při využití digitálních technologií

Hudební výchova

2. období

Charakteristika předmětu:

S přechodem na 2.stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechového činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Hudební činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují, rozvíjejí celkovou osobnost žáka, vedou k rozvoji jeho hudebnosti, posilují sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové dovednosti.

Předmět Hudební výchova se vyučuje v odborné učebně hudební výchovy jako samostatný předmět s jednohodinovou týdenní dotací.

Cílem vokálních činností je práce s hlasem, posilují se správné pěvecké návyky.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Ztvárňování hudby a reakce na ni pomocí pohybu, tance a gest je obsahem hudebně pohybových činností.

Aktivní vnímání znějící hudby, poznávání hudby v různých žánrových, stylových i funkčních podobách je cílem poslechového činností.

K nejčastěji používaným metodám a formám práce patří individuální a sborový zpěv, hra na hudební nástroje, poslech, vyhledávání a třídění informací.

Hudba se stává prostředkem komunikace, vnímání, cítění, prožívání, tvořivosti, tolerance i pochopení uměleckých hodnot v širších souvislostech, projevů a potřeb různorodých skupin, národů a národností.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
využívá efektivní způsoby učení	umožňuje žáků individuální práci
je ochotný věnovat se dalšímu studiu	motivuje žáky k učení a vzdělávání se
dokáže pracovat s informacemi a efektivně je využívat	učí žáky pracovat různými metodami
propojuje do širších celků poznatky	
Kompetence k řešení problémů	
získané dovednosti dokáže aplikovat do praxe	podporuje kreativitu a nové postupy
	navozuje situace, které vedou žáky k zamyšlení, hledání nových variant
Kompetence komunikativní	
učí se vyjadřovat své názory	vede žáky k dodržování dohodnutých pravidel
komunikují s ostatními, zapojují se do řízené diskuse	podporuje je ve vyjadřování vlastních názorů
aktivně se zapojují do skupinové práce	snaží se zapojit všechny členy třídního kolektivu
Kompetence sociální a personální	
snaží se o vytváření pozitivní atmosféry ve třídě	volí formy práce, které dokážou žáky zaujmout
dodržuje předem dohodnutá pravidla	hledá uplatnění pro všechny členy kolektivu
	dohlíží na dodržování stanovených pravidel
Kompetence občanské	
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost	vede žáky ke vzájemnému slušnému chování
aktivně se zapojuje do dění v kolektivu	navštěvuje s nimi kulturní akce
seznamuje se s tradicemi, chrání je	propaguje a podporuje vhodné kulturní aktivity
zúčastňuje se kulturního dění	
Kompetence pracovní	
využívá svých znalostí a dovedností při používání hudebních nástrojů	vede žáky k bezpečnému a správnému využívání nástrojů
řídí se pravidly pro používání techniky	dbá na dodržování bezpečnostních pravidel pro používání techniky
chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků	učí žáky správně s nimi zacházet a využívat je

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: I.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy, přesahy a vazby, projekty
zpívá na základě svých dispozic	- pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, sjednocování hlasového rozsahu c ¹ - a ¹ , nasazení a tvorba tónu, vytváření hlavového tónu) - realizace alespoň 10 písní ve 2/4 a 3/4 taktu	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- vokální a instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou i při rytmizaci a melodizaci slov a krátkých textů, alespoň 2 hudebně pohybové hry	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra nejjednodušších doprovodů na nástroje z Orffova instrumentáře – rytmické (ve 2/4 a 3/4 taktu)	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
reaguje pohybem na znějící hudbu	- pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (ve 2/4 taktu), hra „ na tělo“ (ve 2/4 a 3/4 taktu), pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa a emocionálního zážitku z hudby; - hudba pochodová, ukolébavka	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
rozlišuje jednotlivé kvality tónů	- zvuk - tón; řeč - zpěv; tón dlouhý - krátký; hluboko - vysoko; silně - slabě; pomalu - rychle; vesele - smutně;	
rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- instrumentální hudba - rozlišování hry na zobcovou flétnu, klavír, housle a el. kytaru; při poslechu vokální hudby - rozlišování hlasů (hlas mužský, ženský a dětský) - poslech české státní hymny, pracovat alespoň se 4 poslechovými skladbami	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: II.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy, přesahy a vazby, projekty
zpívá na základě svých dispozic	- rozvíjení hlavového tónu, měkké nasazení, výslovnost samohlásek na konci slov, vyrovnávání vokálů; sjednocování hlasového rozsahu (c ¹ -h ¹) - realizace alespoň 10 písní ve 2/4 a 3/4 taktu	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- hra rytmických doprovodů; - vokální a instrumentální hry; hudebně pohybové hry	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
reaguje pohybem na znějící hudbu	- poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu; pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie a její ukončenosti; pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, hudebně pohybové hry	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznávat výrazové tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- melodie stoupá – klesá - p –mf –f; zesilování – zeslabování - opakování - nota čtvrtě, osminová a půlová, pomlka čtvrtě a osminová - noty c ¹ – e ¹	
rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- poslech hry na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben - poslech dětského sboru; pracovat alespoň se 4 poslechovými skladbami - hudba k tanci; lidová píseň – píseň vytvořená skladatelem (pro děti)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: III.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy, přesahy a vazby, projekty
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně	- hlasová hygiena; dýchání (v pauze, mezi frázemi), pěvecké dělení slov, sjednocování hlasového rozsahu (c ¹ - c ²), - jednoduchý kánon; realizace alespoň 10 písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- dvoudobá chůze a tanec – přísuvný krok; pohyb podle hudby na místě, vpřed a vzad (ve 3/4 taktu) - pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazové tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - melodie postupující v krocích a skocích, - nota jako grafický znak pro tón, noty c ¹ , d ¹ , e ¹ , f ¹ , g ¹ - notová osnova, taktová čára; nota celá, pomlka půlová, celá - 4/4 takt	
rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- rozlišování hry na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, činely - polonéza, - hudba slavnostní, pochod, fanfáry - hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: IV.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy, přesahy a vazby, projekty
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových tóninách	- pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování a sjednocování hlasového rozsahu (c ¹ - d ²), prodlužování výdechu, vázání tónů - průprava dvojhlasu; realizace alespoň 10 písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - nota jako grafický záznam pro tón - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozlišování melodie od doprovodu	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- hudební doprovod, hudební hry - taktování na dvě a tři doby	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- odlišování durového a mollového tónorodu; - poslech a rozlišování hry na pikolu, hoboj, fagot, saxofon - pěvecký sbor (dětský, mužský, ženský, smíšený) - poslech - polka a valčík - interpretace hudby – slovní vyjádření	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – vnímání autora mediálních sdělení
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností	- kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu - vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: V.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy, přesahy a vazby, projekty
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících; - střídavý dech, sjednocování hlasového rozsahu (h - d²) - prodleva, lidový dvojhlas - zpěv české hymny (a okolnosti vzniku) - hlasová hygiena - hudební hry - realizace alespoň 10 písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu 	
realizuje podle svých hudebních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie - zápis rytmu jednoduché písně 	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce motivů, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře 	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<ul style="list-style-type: none"> - velká písňová forma, variace 	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> - hudební doprovod, hudební hry - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů 	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, snaží se upozornit na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	<ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - poslech a rozlišování hry na varhany, harfu - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – vnímání autora mediálních sdělení

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová – lázně
Školní vzdělávací program

ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
--	--	--------------------------------------

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: VI. – IX.

Učivo (obecně)			
Vokální činnosti	Instrumentální činnosti	Hudebně pohybové činnosti	Poslechové činnosti
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách ➤ intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem ➤ hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu ➤ orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) ➤ záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby ➤ vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální ➤ tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění ➤ pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace ➤ pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko – metrické, harmonické ➤ orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla ➤ hudební dílo a její autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost, stylová provázanost) ➤ hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům ➤ interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu ➤ reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)			
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: VI.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo (konkrétní)	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➤ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit vokální projev druhého ➤ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů ➤ rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ➤ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<p style="text-align: center;">Jak funguje hudba</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, hudební barva, kontrast a gradace) 	<p>OSV – kreativita OSV – psychohygiena OSV - komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MDV – fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS – Jsme Evropané</p>
	<p style="text-align: center;">Skladatel a interpret</p> <ul style="list-style-type: none"> - skladatel, interpret 	
	<p style="text-align: center;">Lidová hudba a píseň</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ druhy, dělení, znaky, o lidském hlase, zacházení s hlasem, péče 	
	<p style="text-align: center;">Hudební nástroje v lidové hudbě</p>	
	<p style="text-align: center;">Polyfonie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpívaná (vokální), rozvoj vícehlasu, duo, trio,... kánon 	
	<p style="text-align: center;">Homofonie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sólo 	
	<p style="text-align: center;">Taktování, dirigování, partitura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hlasy ve zpěvu, vysvětlení partitury 	
<p style="text-align: center;">Durová stupnice, Mollová stupnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nota, osnova, houslový klíč, tóny, posuvky, předznamenání, zvuky, akord, ➤ harmonická, melodická 		

➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: VII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➤ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit vokální projev druhého ➤ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů ➤ rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ➤ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	Opakování 6. ročníku	<p>OSV – kreativita OSV – psychohygiena OSV - komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MDV – fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS –jsme Evropané</p>	
	Hudební formy – duchovní a světská hudba		
	<ul style="list-style-type: none"> - Proměny písně - sonáta, sonátová forma - symfonie, symfonická báseň - kantáta, oratorium - instrumentální polyfonie - fuga, koncert, variace 		
	Artificiální a neartificiální hudba		
	➤ Co to je, úvod		
	Opakování durová a mollová stupnice		

➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo (konkrétně)	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➤ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit vokální projev druhého ➤ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů ➤ rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ➤ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	Opakování 7. ročníku	OSV – kreativita OSV – psychohygiena OSV - komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MDV – fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS – jsme Evropané
	Hudební dějiny <ul style="list-style-type: none"> ➤ původ hudby, pravěk, starověk ➤ české dějiny ➤ středověk ➤ gotika (12. – 14. století) ➤ renesance (14.. – 16. století) ➤ baroko (17. století) ➤ klasicismus (1730 – 1820) ➤ romantismus 	
	Hudba a ... <ul style="list-style-type: none"> ➤ na jevišti (opera, opereta, muzikál) ➤ tanec (balet, výrazový tanec) ➤ slovo (melodram, scénická hudba) ➤ tanec a hra ➤ muzikál <p style="text-align: center;">Stupnice, tónina</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opakování, prohlubování znalostí, názvosloví 	

➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: IX.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	Opakování 8.ročníku	OSV – kreativita OSV – psychohygiena OSV - komunikace VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MDV – fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS – Jsme Evropané	
	Vážná (artificiální) hudba 20. století		
	<ul style="list-style-type: none"> - česká a světová <p style="text-align: center;">Hudební směry neartificiální hudby 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20. – 60. Léta ➤ jazz a swing (30. – 40. léta) ➤ rock and roll (50. léta) ➤ přípravné období ➤ trampská píseň <p style="text-align: center;">Moderní populární hudba, divadla malých forem</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 50. – 60. léta (big beat) ➤ 70. léta (Beatles) 		
Co znám...			

- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
--	--	--

5.7.2. Výtvarná výchova

1. období

Charakteristika předmětu:

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Při výuce realizujeme částečně i obsah dalších vyučovacích předmětů, zejména český jazyk, prvouka, přírodověda, vlastivěda, hudební výchova, pracovní vyučování, matematika.

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova je rozdělen na 1. stupni na tři tematické okruhy:

Obsahem **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáky k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Předmět výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět s dotací 1 hodina týdně pro 1. – 2. ročník a 2 hodiny týdně pro 3. – 5. ročník.

Předmět výtvarná výchova se realizuje formou vyučovací hodiny, výstavy, besedy, vycházky, práce v terénu, převážně ve třídě nebo odborné učebně, v krajině. Dělí na skupiny podle potřeby a možností školy.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy	vede žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování (výstavy, soutěže, zájmové kroužky, ...)
samostatně pozoruje a experimentuje	formou školní aukce prezentuje mimoškolní i školní tvorbu žáků
	umožňuje realizovat vlastní nápady a podněcuje jejich tvořivost
Kompetence k řešení problémů	
využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	zadáva úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat, plánovat, volit různá řešení a postupy, překonávat různé obtíže
samostatně řeší problémy	s žáky připravuje různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže, malování pro radost, výstavy)

sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování přípravy, realizaci i hodnocení
	umožňuje žákům prezentovat výsledky své i práce skupiny, obhájit názor a přijmout názor ostatních
Kompetence komunikativní	
všestranně a účinně komunikuje	vede žáky ke zpracování zajímavých děl do školního časopisu
	podporuje přátelské vztahy ve třídě a mezi třídami
	uskutečňuje malování „Sluníček“
	spolupracuje s MŠ – výstavka prací dětí z našich MŠ
Kompetence sociální a personální	
účinně spolupracuje ve skupině	chce žáky naučit základům kooperace a týmové práce, vzájemně si pomáhat při činnostech
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu	vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj	podporu účast žáků ve výtvarných soutěžích, které motivují k dalšímu samostatnému rozvoji
Kompetence občanské	
je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu	ve třídním kolektivu společně s žáky stanovuje pravidla chování (společné třídní akce vedou k silnějšímu prožitku a většímu sepětí kolektivu)
projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost	vede žáky, aby si vážili své práce nad dílem a posléze druhých
	učí žáky nebýt lhostejným k okolí a ostatním, třeba „cizím dílům“
Kompetence pracovní	
používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla	vede žáky ke správnému a bezpečnému používání různých materiálů, technik, nástrojů, vybavení
využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost	zařazuje různé přednášky, besedy se zajímavými lidmi, exkurze a výstavy, aby žáci mohli získané znalosti propojit s životem, ověřit si je v praxi

Výtvarná výchova

2. období

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací předmět Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Tvořivý přístup k práci vychází a podporuje zejména aktuální zkušenost žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Nevychází pouze z přenosu reality, ale podílí se na přijímání a zapojování do procesu komunikace. Tvorba, vnímání a interpretace umožňuje rozvíjet vlastní vnímání, cítění, myšlení, představivost, fantazii, intuici, invenci. Obsahem je také rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků.

Cíl je:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- je neoddelitelnou součástí lidské existence, rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot a tolerantního přístupu k jiným kulturním hodnotám
- uvědomování si sebe sama a k obohacení emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, nalézání a vyjadřování osobních prožitků k jevům a vztahům

Výuka probíhá v učebně výtvarné výchovy s dvouhodinovou týdenní dotací v 6. – 8. ročníku, v 9. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací. Podle možností se realizují i besedy a návštěvy výstav.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
pro efektivní učení využívá a vybírá vhodné způsoby, metody a strategie	učí žáky vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro jejich efektivní učení, motivuje žáky k dalšímu vzdělávání
plánuje, organizuje a řídí vlastní učení	ukazuje, jak vyhledávat a třídit informace a jak na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a přípravě k praktickému životu
projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu	naučí žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět do souvislostí a následně propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho naučí žáky vytvářet si komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě	učí žáky samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	učí žáky poznávat smysl a cíl učení, motivuje je k pozitivnímu vztahu k učení, ukazuje na překážky či problémy bránící učení zdokonalit, učí kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti	učí žáky vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro jejich efektivní učení, motivuje žáky k dalšímu vzdělávání
poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	ukazuje, jak vyhledávat a třídit informace a jak na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a přípravě k praktickému životu
Kompetence k řešení problémů	
vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností	poukazuje na nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, naučí rozpoznávat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, vede žáky k promyšlení a naplánování způsobu řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a zkušeností
vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	pomáhá vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému

<p>samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy</p>	<p>vede k samostatnému řešení problému, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy</p>
<p>ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů</p>	<p>ukazuje, jak ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje pokrok žáků při zdolávání problémů</p>
<p>kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí</p>	<p>učí kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, operuje se schopností je obhájit, učí uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a naučí se výsledky svých činů zhodnotit</p>
Kompetence komunikativní	
<p>formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu</p>	<p>ukáže, jak formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, učí žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu</p>
<p>naslouchá k promluvám jiných lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje</p>	<p>vede žáky k naslouchání jiných lidí, porozumění jejich promluvám, žák se učí vhodně na rozhovor reagovat, účinně se zapojoovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat</p>
<p>rozumí různým typům textů z záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění</p>	<p>učí žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním prostředkům, přemýšlet o nich, vhodně na ně reagovat a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění</p>
<p>využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem</p>	<p>vytváří podmínky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem</p>
<p>využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi</p>	<p>vede k využívání získané komunikativní dovednosti, k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi</p>
Kompetence sociální a personální	
<p>účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel týmu</p>	<p>ukazuje, jak účinně spolupracovat ve skupině, jak se podílet společně s pedagogy na vytváření pravidel týmu</p>
<p>podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých lidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá</p>	<p>vede žáky na spoluutváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, vede žáky k upevňování dobrých lidských vztahů, v případě potřeby učí, jak poskytnout pomoc nebo o ni umět požádat</p>
<p>přispívá k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají</p>	<p>ukazuje, jak přispívat k diskusi v malé skupině i debatě celé třídy, učí chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, učí oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají</p>
<p>vytváří se pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty</p>	<p>vede žáky k vytvoření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj žáka, žáka učí ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby každý dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty</p>
Kompetence občanské	
<p>respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situace</p>	<p>učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, učí schopnosti</p>

ostatních lidí, odmítá tlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí	vcítit se do situace ostatních lidí, odmítat tlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni	naučí žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka	ukazuje, jak se rozhodovat zodpovědně podle dané situace, umět poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka
chápe základní ekologické souvislosti environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	naučí žáky respektovat, chránit a cenit si naše tradice a kulturní i historické dědictví, vytváří podmínky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, učí žáky aktivně se zapojovat do kulturního dění
Kompetence pracovní	
používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	předvede a naučí žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	naučí žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	vede k využívání znalostí a zkušeností získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a žákovy přípravy na budoucnost, učí činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: I. – III.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozvíjení smyslové citlivosti (činnosti umožňující žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a vliv této zkušenosti na výběr a interpretaci výt. vyjádření) - prvky vizuálně obrazného vyjádření - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - kreativita Sociální rozvoj – komunikace
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uplatňování subjektivity (činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastní zkušenosti při tvorbě, vnímání a interpretaci výt. vyjádření) - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - typy vizuálně obrazných vyjádření - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Ověřování komunikačních účinků (činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu výtvarných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výt. umění i dalších děl) - osobní postoj v komunikaci - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - proměny komunikačního obsahu	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností		
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
Malba		
	- barvy základní, teplé a studené, husté a řídké, tmavé a světlé, jejich výrazové vlastnosti, míchání barev (pozorování přírody a činnosti lidí, výtvarné vyprávění)	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola – spolupráce s institucemi v obci
Kresba		

	- linie, tvar, jejich kombinace v ploše, odlehčení, přítlak, šrafování, zhušťování a zředňování čar, rytmické řazení prvků (příroda, činnost lidí)	
Techniky plastického vyjádření		
	- práce s modelovacími hmotami a keramickou hlinou (modelování, reliéfní kompozice)	Environmenntální výchova Vztah člověka k prostředí (vyjádření vlastního názoru)
Další výtvarné techniky		
	- smyslové vnímání (frotáž, koláž, přírodní materiál, otisk, tisk, dotváření přírodnin...)	
Výtvarné umění a životní prostředí		
	1.roč.: hračky, loutka, ilustrace (J. Lada, H. Zmatlíková, Z. Miler) 2. roč.: maňásek, ilustrace (A. Born, Z. Smetana) 3. roč.: druhy výtvarného umění – malířství, grafika, sochařství, ilustrace (O. Sekora, J. Trnka)	Mediální výchova Kritické vnímání mediálních sdělení (kritický přístup k výtvarnému umění) Tvorba mediálního sdělení (pro školní časopis, internetové stránky)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: IV. – V.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti:</p> <p>- prvky vizuálně obrazného vyjádření - světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné.</p>	
<p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku:</p> <p>-v plošném vyjádření linie a barevné ploch -v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, -v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>-uspořádání objektů do celků, výraznost, velikost, vzájemné postavení ve statickém a dynamickém vyjádření, -jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, -reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových</p>	
<p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>Uplatňování subjektivity:</p> <p>-prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby.</p>	OSV- kreativita
<p>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti:</p> <p>-typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění-hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama -smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama</p>	

<p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>Uplatňování subjektivity: -přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením-hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>	<p>ENV - Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků: -osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací</p>	<p>OSV – psychohygieny, .kreativita</p>
<p>nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>-komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo ni), vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření -proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: VI. – IX.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo (obecně)	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ➤ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu ➤ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p style="text-align: center;"><i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <p style="text-align: center;"><i>Uplatňování subjektivity</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresba, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace - typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, 	<p>OSV- rozvoj schopností poznání, sebepoznání a sebepojetí, sebeorganizace a seberegulace, psychohygiena</p> <p>OSV - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>ENV - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MKV - kulturní diference, lidské vztahy</p> <p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</p> <ul style="list-style-type: none"> - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech 	
	<p style="text-align: center;"><i>Ověřování komunikačních účinků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti 	
	<p style="text-align: center;"><i>Teorie historie výtvarných stylů a slohů</i></p> <p style="text-align: center;"><i>6. ročník</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - každodenní život v Mezopotámii, Egyptě, pyramidy v Egyptě, znalosti starých Egyptanů - temná století Řecka, řecké umění, - každodenní život Římanů <p style="text-align: center;"><i>7. ročník</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura středověké společnosti, románské umění a vzdělanost - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - gotické umění a vzdělanost - renesance, humanismus, - český stát a velmoci 15. – 18. století: kultura a život 	

	<p style="text-align: center;"><i>8. ročník</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - baroko a životní styl - utváření novodobého českého národa, kultura a společnost - proměny společnosti ve 2. pol. 19. Století - umělecký život v českých zemích - každodenní život v českých zemích na přelomu 19. a 20. st. <p style="text-align: center;"><i>9. ročník</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - chvíle odpočinku a zábavy, nový životní styl - umění ve 20. a 30. letech - věda a technika ve světě i doma	
--	---	--

5.8. Název vzdělávací oblasti: **Člověk a zdraví**

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Do této oblasti jsou zařazeny pro 2. období samostatné předměty Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

5.8.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu:

Předmět se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 9. ročníku 1 hodinu týdně (vycházíme podle potřeb školy a aktuální situace). Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví (ve všech složkách).

Vzdělávání je zaměřeno na

- osvojování zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování v životě
- osvojování účelného chování při ohrožení v rizikových situacích a mimořádných událostech
- rozšiřování a prohlubování poznatků o sobě i o všech vztazích mezi lidmi

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
vyhledávají a třídí informace	zadáva úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
vytváří si komplexnější pohled na danou problematiku	zařazuje metody, při kterých žáci dospívají sami k závěrům
plánuje, organizuje a řídí vlastní učení	
Kompetence k řešení problémů	
orientuje se v problémových situacích	klade otevřené otázky
hledá nejlepší řešení problému	ukazuje žákům cestu ke správnému řešení cestou chyby
učí se obhajovat své závěry	podněcuje žáky k argumentaci
Kompetence komunikativní	
komunikuje na odpovídající úrovni	vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
osvojuje si kultivovaný ústní projev	vytváří příležitosti k prezentaci různých textů
zapojuje se do diskuse	vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje ve skupině	zadáva úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
podílí se na vytváření příjemné atmosféry	vede žáky k ohleduplnosti
navzájem pomáhá	vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
Kompetence občanské	
respektuje názory jiných	vede žáky k ohleduplnosti vůči ostatním
zodpovědně se rozhoduje v dané situaci	umožňuje žákům podle jasných kritérií sebehodnocení
rozhoduje se v rámci podpory a ochrany zdraví	
Kompetence pracovní	
zdokonaluje si grafický projev	umožňuje žákům práci s odbornou literaturou
je veden k efektivitě při organizaci práce	vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
může využívat internet k vyhledávání informací	vytváří pro žáky modelové situace pro praktické využití poznatků
využívá znalosti v praktickém životě	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: VI.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ➤ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví ➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ➤ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých (zbytek výstupu Vz9) ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<p><i>Vztahy mezi lidmi aneb o dorozumívání</i></p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, dialog, empatie, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dopad vlastního jednání a chování <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání- šikana a jiné projevy násilí, komunikace se službami odborné pomoci ➤ bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení <p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vztahy ve dvojici – kamarádství přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ➤ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	<p>OSV – sebepoznání,sebepojetí OSV – mezilidské vztahy OSV – poznávání lidí OSV - komunikace VDO - občanská společnost a škola</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ➤ uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ➤ dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civil. nemocí, uplatňuje zdravé stravovací návyky ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému ➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci 	<p style="text-align: center;"><i>Změny v životě člověka</i></p> <p style="text-align: center;">Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, dialog, empatie, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dopad vlastního jednání a chování ➤ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity ➤ zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích <p style="text-align: center;"><i>Člověk a výživa</i></p> <p style="text-align: center;">Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv živ. podmínek a způsobu stravování, poruchy příjmu potravy ➤ ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, sportu...) základy první pomoci <p style="text-align: center;">Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podpora zdraví, formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu <p style="text-align: center;">Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ➤ manipulativní reklama a informace 	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: IX.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ➤ vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví ➤ uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, sekt 	<p style="text-align: center;"><i>Životní styl</i></p> <p style="text-align: center;">Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství ➤ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – vrstevnická skupina <p style="text-align: center;">Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ auto - destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu ➤ bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení ➤ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana a jiné projevy násilí, komunikace se službami odborné pomoci <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem 	<p>OSV – mezilidské vztahy OSV – sebepoznání, sebepojetí OSV – komunikace OSV - psychohygiena OSV – poznávání lidí OSV – sebeorganizace, seberegulace OSV – morální rozvoj MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ➤ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje 	<p style="text-align: center;"><i>Změny v životě člověka</i></p> <p style="text-align: center;">Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivosti, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladých, poruchy pohlavní identity 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech zdraví ➤ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí ➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ aktivně předchází situacím ohrožení zdraví (zbytek výstupu Tv 6) 	<p style="text-align: center;"><i>Člověk a zdraví</i> Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, podpora zdraví, formy ➤ programy podpory zdraví <p style="text-align: center;">Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví ➤ tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ➤ ochrana před přenosnými chorobami, <p style="text-align: center;">Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti <p style="text-align: center;">Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech ➤ seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech zdraví ➤ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví, zdraví druhých, vyvozuje osobní odpovědnost 	<p style="text-align: center;"><i>Rozvoj osobnosti</i> Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech ➤ seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování 	

	<p>➤ sebezpoznání a sebezpojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebezpojetí, utváření vědomí vlastní identity</p>	
--	---	--

5.8.2. Tělesná výchova

1. období

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova a integruje část učiva tematického okruhu Člověk a jeho zdraví (přírodověda), a tím učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně zodpovědný.

Vyučovací předmět Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných formách pohybového učení.

Při výuce realizujeme částečně i obsah dalších vyučovacích předmětů (prvouka, přírodověda, matematika, hudební výchova).

Předmět Tělesná výchova má výstupy a učivo zařazeny podle ročníků. Je vyučován s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Pro pravidelnou povinnou výuku máme k dispozici tělocvičnu, venkovní hřiště, veřejné prostory v okolí školy, pro plavání krytý bazén v České Vsi, krajinu v okolí obce.

Výuku Tělesné výchovy doplňují ve 3. a 4. ročníku plavecký kurz, v 5. a 8. ročníku kurz sjezdového lyžování a snowboardingu, ve všech ročnících pobyt v přírodě.

Povinná výuka Tělesné výchovy je doplněna možností využití sportovních kroužků: kopaná, florbal.

Formy realizace předmětu Tělesná výchova: vyučovací hodina, soutěž, turnaj, kurz, beseda, projekt.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly - poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok	- klade na žáka přiměřené nároky - zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků - využívá sebehodnocení a sebekontrolu žáků - umožňuje žákům účastnit se různých soutěží, prožít si svůj úspěch
Kompetence k řešení problémů	
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	- vede žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem - průběžně sleduje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
Kompetence komunikativní	
- rozumí různým typům běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně	- klade důraz na týmovou práci - vyžaduje od žáků uplatňování dovedností komunikace v rámci Tv činností - zařazuje činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků (soutěže, turnaje)
Kompetence sociální a personální	
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně na vytváření pravidel práce v týmu	- důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel

- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	- zdůrazňuje pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci - vyžaduje od žáků převzetí odpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny) - v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizuje společné akce (soutěže, turnaje)
Kompetence občanské	
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace - poskytne dle svých možností účinnou pomoc - aktivně se zapojuje do sportovních aktivit	- v rámci možností pořádá sportovní soutěže (školní olympijský den), vystoupení pro veřejnost - nabízí žákům vhodné sportovní aktivity jako protipól nežádoucím patologickým jevům - vede žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí a ke snaze si mezi sebou pomáhat
Kompetence pracovní	
- používá bezpečně nářadí a vybavení, dodržuje vymezená pravidla - přistupuje k výsledkům činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí	- vedeme žáky k udržování pořádku, k systému v ukládání pomůcek a nářadí - dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví - nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času

Tělesná výchova

2. období

Charakteristika předmětu:

Předmět je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně. Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Kromě toho je obsah předmětu realizován v blocích a cvičení v přírodě.

Výuka probíhá v tělocvičně a na hřišti. Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair – play.

Znalosti a dovednosti vedoucí k zdravému životnímu stylu a kladnému vztahu k fyzickým aktivitám navazují na znalosti a dovednosti získané v prvouce na 1. stupni. Převládajícími realizovanými životními kompetencemi jsou zdraví, spolupráce, komunikace, podnikatelské dovednosti. Jako doplňková činnost jsou zařazeny sportovní kurzy. Žákům se zájmem o sport nabízíme zapojení do kroužků.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy a metodické řady	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, pokládá konkrétní návody k efektivnímu učení
provádí vlastní cvičení	zadává dlouhodobé práce žákům
pracuje samostatně a tvořivě	motivuje k zájmu o učení a vzdělávání
učí se nové formy práce	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
	vede k plánování, postupnému uskutečňování jednotlivých kroků učení
	zkouší s žáky pracovat různými metodami a formami práce

Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízejí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vedou je k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporují kreativitu a originalnost u žáků
přemýšlí, jak předcházet problémům	vedou žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vedou k objevování nových řešení
	snaží se navozovat situace, které vedou žáky k zamyšlení, jak problémům předcházet
Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat, respektovat pokyny rozhodčího, kapitána družstva
používá povely a názvosloví	
dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem ..., ve skupině a družstvu	
dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce	
Kompetence sociální a personální	
objektivně se snaží hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost	pomáhá žákům poznávat sama sebe
dodržuje předem navrhnutá pravidla	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování
oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
pomáhá fyzicky slabším žákům	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
	pozitivně motivuje fyzicky slabší žáky
Kompetence občanské	
uvědomuje si vlastní zodpovědnost za sebe, své zdraví a život	vede žáka k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život
učí se chápat nutnost dodržování pravidel ve společnosti	snaží se zapojit žáky do sportovního dění ve škole
seznamuje se aktivně s děním ve škole, v obci, v celé společnosti	umožňuje jim zúčastnit se společných akcí, navštěvuje s nimi sportovní akce
chová se podle zásad fair play	rozvíjí nutnost chápání pravidel – norem a zákonů ve společnosti
	dohlíží na dodržování zásad fair play
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla,	vede žáky k dodržování hygienických pravidel
pracuje aktivně a samostatně, rozvíjí své zájmy, respektuje řád tělocvičny a školního hřiště, dodržuje pracovní a bezpečnostní postupy	nabízí žákům poznat nové techniky práce, materiály...
v případě potřeby umí přivolat a poskytnout první pomoc	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky
	dohlíží na bezpečnost při sportovních aktivitách

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: I.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	význam pohybu pro zdraví bezpečnost při pohybových činnostech	OSV - psychohygiena
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti	příprava organismu -příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži základy gymnastiky - průpravná cvičení - akrobacie: cvičení na žíněnkách – válení, kolébka, stoj na lopatkách, průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed - cvičení na nářadí: cvičení na trampolínce, přeskok – nácvik odrazu, výskok na bednu, lavečky – chůze, obměny chůze cvičení s náčiním: cvičení se švihadly, tyčemi, míči, kruhy, lanem rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - vyjádření melodie a rytmu pohybem, rytmická gymnastika, tleskání a chůze, lidové tance – přísunný krok základy atletiky - rychlý běh 20 – 50m, vytrvalostní běh, skok daleký z místa, hod míčkem z místa rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti koordinace pohybu - lavečky – chůze, běh, překonávání různými způsoby, běh z různých poloh, překážková dráha, žebřiny – vylézání, slézání zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech	pohybové hry - s různým zaměřením, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, hry, soutěže – pravidla základy sportovních her: - manipulace s míčem, průpravné hry, přihrávky jednoruč, obouruč, chytání míče, jednoduché míčové hry	OSV – kooperace a kompetice

	<p>pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody</p>	ENV – vztah člověka k prostředí
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	<p>hygiena při Tv - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek</p>	
reaguje na základní pokyny a povely	<p>komunikace při Tv - smluvené povely, signály</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: II.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži,	OSV – psychohygiena
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti	základy gymnastiky - průpravná cvičení - akrobacie: kotoul vpřed, průpravná cvičení pro kotoul vzad, nácvik kotoulu vzad, poskoky, obrat - cvičení na nářadí: hrazda – ručkování ve visu, průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo, trampolína – skoky prosté snožmo, snížená švédská bedna – výskok do vzporu dřepmo, nácvik odrazu z odrazového můstku, výskok na bednu, lavečky – cvičení rovnováhy - cvičení s náčiním: cvičení se švihadly, kruhy, míči, tyčemi rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, chůze, běh, poskoky základy atletiky - nízký, polovysoký start, rychlý běh 50m, hod kriketovým míčkem z místa, z chůze, skok daleký z místa, s rozběhem, vytrvalostní běh rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - lavečky – chůze, běh, poskoky, obraty, překonávání laveček různými způsoby, žebřiny – protahovací, napínací, posilovací cvičení, překážková dráha zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, hry, soutěže – pravidla	OSV – kooperace a kompetice

	<p>základy sportovních her - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, spolupráce ve hře, průpravné hry, přihrávky míčem jednoruč, obouruč, držení míče, přihrávky, chytání</p> <p>pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p>	ENV – vztah člověka k prostředí
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	<p>hygiena při Tv - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek</p>	
reaguje na základní pokyny a povely	<p>komunikace v Tv - smluvené povely, signály</p> <p>organizace při Tv - základní organizace prostoru a činností</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: III.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<p>význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu <p>příprava organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení 	OSV – psychohygienu
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<p>základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie – kotoul vpřed, kotoul vzad, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou, stoj na rukou s dopomocí <p>cvičení na nářadí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přeskok – nácvik gymnastického odrazu z můstku, přeskok 2-3 dílů bedny z trampolíny, nácvik skrčky a roznožky přes kozu, hrazda – shyb stojmo, odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo – stoj, lavečky – kladinka – chůze bez pomoci <p>cvičení s náčiním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - švihadla – nácvik odrazu, točení se švihadlem, kruhy – kroužení, prolézání <p>průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy a přetlaky, přetahování lanem, cvičení ve dvojicích <p>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidové a umělé tance, 2/4 a 3/4 taneční krok, cvičení s hudbou, estetické držení těla, vyjádření melodie a rytmu pohybem <p>základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, nízký start, polovysoký start, rychlý běh – 50 m, vytrvalý běh, hod míčkem z rozběhu, skok do dálky z místa, z rozběhu <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s plnými míči – kutálení, přenášení, překonávání laviček naššíř i nadél, cvičení na žebřinách – lezení, vystupování, spouštění, překážková dráha, posilovací cviky rukou a nohou, nácvik šplhu na tyči 	OSV – sebezpoznání, sebezpojetí, sebezregulace, sebeorganizace

	<p>zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení plavání - základní plavecká výuka</p>	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<p>pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity. Hry, soutěže – pravidla. základy sportovních her: - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, spolupráce ve hře, průpravné hry, přihrávka míčem jednoruč, obouruč – vrchní, trčením, chytání míče, střelba míčem na koš, střelba míčem jednoruč na branku, míčové hry turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p>	<p>OSV – kooperace a kompetice ENV – vztah člověka k prostředí</p>
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<p>hygiena při Tv - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: IV.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti	význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	OSV – psychohygienu
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení	příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktické využití	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	základy gymnastiky: - průpravná cvičení - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - akrobacie – kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, akrobatické kombinace - cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti: - roznožka a skrčka přes kozu našíř, hrazda – shyb stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo – stoj, lavička nebo kladinka – chůze, překonávání různými způsoby bez dopomoci - cvičení s náčiním: - cvičení s kruhy, míči rytmické a kondiční formy cvičení: - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, jednoduché tance, přísunný, přeměnný, poskočný krok, základní taneční krok 2/4,3/4 základy atletiky: - běžecká abeceda, nízký a polovysoký start, rychlý běh 50m, vytrvalý běh, skok do dálky s rozběhem, hod kriketovým míčkem s rozběhem rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu základy sportovních her: - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, utkání podle pravidel,	OSV – sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace OSV – kooperace a kompetice ENV – vztah člověka k prostředí

	<p>přihrávky jednoruč, obouruč, chytání míče, střelba míčem na koš, střelba míčem jednoruč na branku, přihrávka míčem vnitřním nártem – po zemi, obloukem, pohyb s míčem, bez míče, zastavení, vedení míče driblinkem, nohou, tlumení míče vnitřní stranou nohy, střelba míčem vnitřním nártem na branku, střelba míčem na cíl – jednoruč, obouruč</p> <p>turistika a pobyt v přírodě: - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>plavání: - základní plavecká výuka</p>	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	<p>hygiena při Tv - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv</p>	
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží	<p>zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly, zjednodušená pravidla sportů, her, soutěží</p>	OSV – mezilidské vztahy
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	<p>komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: V.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu rytmické a kondiční formy cvičení: - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem průpravné úpoly: - přetahy, přetlaky rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV - psychohygienu
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktické využití	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	základy gymnastiky: - akrobacie: - stoj na rukou, kotoul vpřed, vzad, akrobatická sestava - cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti : - přeskok – roznožka a skrčka přes kozu našíř, hrazda – shyb stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo – stoj, shyb stojmo – přešvihy do svisu střežhlav a zpět do stoje, ze svisu stojmo – náskok do vzporu – sešin, lavička, kladinka, kladina – chůze bez pomoci, překonávání různými způsoby pohybové hry - s různým zaměřením, pohybová tvořivost základy sportovních her: - manipulace s míčem a jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, utkání podle pravidel	OSV – kreativita OSV - sebezpoznání, sebezpojetí, seberegulace, sebeorganizace OSV – kooperace a kompetice ENV – vztah člověka k prostředí

	<p>- přihrávky, chytání míče, míčové hry, florbal – základní prvky, košíková – vedení míče driblinkem, přihrávky jednoruč, obouruč, střelba na koš, malá kopaná – přihrávka vnitřním nártem, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče, střelba na branku</p> <p>turistika a pobyt v přírodě:</p> <p>- přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p>	ENV – vztah člověka k prostředí
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<p>hygiena při Tv</p> <p>- hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>- organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv</p>	
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<p>zásady jednání a chování</p> <p>- fair play, olympijské ideály a symboly</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <p>- her, závodů, soutěží</p>	OSV – mezilidské vztahy
užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<p>komunikace v Tv</p> <p>- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p>	
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	<p>organizace při Tv</p> <p>- základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí (jednoduché hry, soutěže dvojic, skupin,...)</p>	OSV – kreativita
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<p>měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy (posilovací cviky, atletika,...)</p> <p>základy atletiky:</p> <p>- nízký start, polovysoký start, rychlý běh 60m, vytrvalý běh, skok do dálky s rozběhem, hod kriketovým míčkem s rozběhem</p>	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. samostatně získá potřebné informace	<p>zdroje informací o pohybových činnostech</p>	

Doplňková činnost:

lyžování: hry na sněhu, základní lyžařský výcvik, základní výcvik na snowboardu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: VI.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p><u>Úvod – poučení o bezpečnosti, hygieně v Tv, první pomoc</u> <u>Význam pohybu pro zdraví</u> <ul style="list-style-type: none"> - rekreační a výkonnostní sport <u>Cvičení v přírodě</u> <ul style="list-style-type: none"> - táboření - ochrana přírody, orientace v terénu <u>Atletika</u> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh - vytrvalý běh - skok vysoký - skok daleký - hod míčkem - hod granátem <u>Míčové hry</u> <ul style="list-style-type: none"> - kopaná - florbal - vybíjená - přehazovaná - miniházená - košíková - herní činnost jednotlivce - herní systémy - pravidla - fair play <u>Úpoly</u> <u>Pohybové hry</u> <ul style="list-style-type: none"> - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity <u>Rytmické a kondiční činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním <u>Prevence a korekce jednostranného zatížení svalových dysbalancí</u></p>	<p>OSV – rozvoj osobnosti, sebepoznání, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena</p> <p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - cykloturistika</p>

	<p><u>Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení</u> <u>Gymnastika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskoky - cvičení s náčiním a na náradí <p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u></p>	
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<p><u>Úvod – poučení o bezpečnosti, hygieně v Tv, první pomoc</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - v nestandardním prostředí - první pomoc v různém prostředí a klimatických podmínkách - ošetření poranění a odsun raněného <p><u>Míčové hry</u> <u>Gymnastika</u> <u>Rytmické a kondiční činnosti</u> <u>Průpravná, koordinační, kompenzační</u> <u>Atletika</u> <u>Cvičení v přírodě</u></p>	

Doplňková činnost: Cykloturistický kurz - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: VII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p><u>Úvod – poučení o bezpečnosti, hygieně v Tv, první pomoc</u> <u>Význam pohybu pro zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rekreační a výkonnostní sport <p><u>Cvičení v přírodě</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - táboření - ochrana přírody, orientace v terénu <p><u>Atletika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh - vytrvalý běh - skok vysoký - skok daleký - hod míčkem - hod granátem <p><u>Míčové hry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kopaná - florbal - vybíjená - přehazovaná - miniházená - košíková - herní činnost jednotlivce - herní systémy - pravidla - fair play <p><u>Úpoly</u> <u>Pohybové hry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity <p><u>Rytmické a kondiční činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním <p><u>Prevence a korekce jednostranného zatížení svalových dysbalancí</u></p>	<p>OSV – rozvoj osobnosti, sebepoznání, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena</p> <p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vodácké sporty</p>

	<p><u>Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení</u></p> <p><u>Gymnastika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskoky - cvičení s náčiním a na náradí <p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u></p> <p><u>Úvod – poučení o bezpečnosti, hygieně v Tv, první pomoc</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - v nestandardním prostředí - první pomoc v různém prostředí a klimatických podmínkách - ošetření poranění a odsun raněného <p><u>Míčové hry</u></p> <p><u>Gymnastika</u></p> <p><u>Rytmické a kondiční činnosti</u></p> <p><u>Průpravná, koordinační, kompenzační</u></p> <p><u>Atletika</u></p> <p><u>Cvičení v přírodě</u></p>	
--	---	--

Doplňková činnost: **Vodácký kurz**

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: VIII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p><u>Úvod – poučení o bezpečnosti, hygieně v Tv, první pomoc</u> <u>Význam pohybu pro zdraví</u> <ul style="list-style-type: none"> - rekreační a výkonnostní sport <u>Cvičení v přírodě</u> <ul style="list-style-type: none"> - táboření - ochrana přírody, orientace v terénu <u>Atletika</u> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh - vytrvalý běh - skok vysoký - skok daleký - hod míčkem - hod granátem <u>Míčové hry</u> <ul style="list-style-type: none"> - kopaná - florbal - vybíjená - přehazovaná - miniházená - košíková - herní činnost jednotlivce - herní systémy - pravidla - fair play <u>Úpoly</u> <u>Pohybové hry</u> <ul style="list-style-type: none"> - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity <u>Rytmické a kondiční činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním <u>Prevence a korekce jednostranného zatížení svalových dysbalancí</u> </p>	<p>OSV – rozvoj osobnosti, sebepoznání, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena</p> <p>ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – lyžařský výcvik</p>

	<p><u>Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení</u></p> <p><u>Gymnastika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskoky - cvičení s náčiním a na náradí <p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u></p> <p><u>Úvod – poučení o bezpečnosti, hygieně v Tv, první pomoc</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - v nestandardním prostředí - první pomoc v různém prostředí a klimatických podmínkách - ošetření poranění a odsun raněného <p><u>Míčové hry</u></p> <p><u>Gymnastika</u></p> <p><u>Rytmické a kondiční činnosti</u></p> <p><u>Průpravná, koordinační, kompenzační</u></p> <p><u>Atletika</u></p> <p><u>Cvičení v přírodě</u></p>	
--	---	--

Doplňková činnost: Lyžařský kurz

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: IX.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p><u>Úvod – poučení o bezpečnosti, hygieně v Tv, první pomoc</u> <u>Význam pohybu pro zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rekreační a výkonnostní sport <p><u>Cvičení v přírodě</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - táboření - ochrana přírody, orientace v terénu <p><u>Atletika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh - vytrvalý běh - skok vysoký - skok daleký - hod míčkem - hod granátem <p><u>Míčové hry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kopaná - florbal - vybíjená - přehazovaná - miniházená - košíková - herní činnost jednotlivce - herní systémy - pravidla - fair play <p><u>Úpoly</u> <u>Pohybové hry</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity <p><u>Rytmické a kondiční činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním <p><u>Prevence a korekce jednostranného zatížení svalových dysbalancí</u></p>	<p>OSV – rozvoj osobnosti, sebepoznání, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena</p> <p>ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysokohorská turistika

	<p><u>Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení</u></p> <p><u>Gymnastika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskoky - cvičení s náčiním a na náradí <p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u></p> <p><u>Úvod – poučení o bezpečnosti, hygieně v Tv, první pomoc</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - v nestandardním prostředí - první pomoc v různém prostředí a klimatických podmínkách - ošetření poranění a odsun raněného <p><u>Míčové hry</u></p> <p><u>Gymnastika</u></p> <p><u>Rytmické a kondiční činnosti</u></p> <p><u>Průpravná, koordinační, kompenzační</u></p> <p><u>Atletika</u></p> <p><u>Cvičení v přírodě</u></p>	
--	---	--

Doplňková činnost: **Kurz vysokohorské turistiky**

5.9. Název vzdělávací oblasti: **Člověk a svět práce**

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována v předmětu Pracovní činnosti.

5.9.1. Pracovní činnosti

1. období

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu), dochází k prolínání s obsahem učiva výtvarné výchovy, přírodovědy, matematiky, českého jazyka. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že je vede k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje s jednohodinovou týdenní dotací v 1. – 5. ročníku, je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Předmět pracovní činnosti je realizován formou vyučovací hodiny vycházky, besedy, exkurze, výstavy, projektu či kurzu ve třídě, v terénu, zahradě, skleníku nebo školní kuchyňce.

Podle možností školy se dělí žáci na skupiny.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
- vyhledává informace a na základě jejich pochopení je využívá v tvůrčích činnostech - samostatně experimentuje a vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti	- vede žáky k práci podle návodu, plánu - vyžaduje od žáků sebehodnocení - učí žáky rozvrhnou si vlastní práci - umožní realizovat vlastní nápady a náměty žáků

Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace vhodné k řešení problémů, získané vědomosti a dovednosti využívá k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá cestu k řešení - sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k řešení problémů při praktických činnostech - pestrou nabídkou činností vede žáky k získávání manuálních dovedností a jejich rozvíjení - zapojuje žáky do projektového vyučování a projektových dnů - umožní žákům prezentaci prací (výstavy, dárky...) - umožní žákům zapojovat se do soutěží
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci 	<ul style="list-style-type: none"> - umožní žákům prezentovat výsledky jejich práce - bude klást důraz na prožitkové vyučování - vede žáky ke kvalitní komunikaci v rámci výuky (společná práce) i v rámci pořádaných akcí (výstavy, soutěže...)
Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> - účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> - volí takové formy práce, které pojímají různorodou úroveň (týmová práce) - vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci - ve vyučování dává žákům možnost kreativně projevit své pocity a nálady - umožní žákům prezentovat jejich práce (výzdoba školy,...)
Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje a ocení naše tradice, projeví pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro tvořivost 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje práce připomínající lidové tradice - umožní žákům prezentovat je na veřejnosti - zařazuje projektové vyučování - navštěvuje s žáky výstavy a galerie
Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje, dodržuje pravidla bezpečnosti - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany zdraví - využívá získané zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost (profesní zaměření) 	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k tvorbě vlastních pomůcek a modelů - zařazuje projektové vyučování - vede žáky k hodnocení vlastní práce, práce spolužáků, společně s žáky hledá návrhy na zlepšení - do výuky zařazuje činnosti směřující k rozvoji manuálních dovedností

Pracovní činnosti

2. období

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací předmět Pracovní činnosti je realizován v 6., 7. a 9. ročníku s jednogodinovou dotací a je zaměřen na rozvoj samostatné a tvůrčí činnosti, zodpovědnosti a vytrvalosti při plnění úkolů, vytváření pozitivního vztahu k práci. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit samostatně i v týmu. Jsou vedeni k soustavnému dodržování bezpečnosti a hygieny. V 9. ročníku poskytují pracovní činnosti důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při rozhodování o dalším profesním zaměření. Žáky lze podle potřeby dělit na skupiny chlapců a dívek, spojovat je do skupin ze dvou ročníků. Nejčastěji používané formy práce jsou založeny na spolupráci v rámci týmů.

Dalším cílem je vést žáka k:

- osvojení základních pracovních dovedností z různých pracovních oblastí
- organizaci, plánování a používání vhodných pomůcek, nástrojů a náradí
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce, k volbě profesního zaměření a další životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, pokládá konkrétní návody k efektivnímu učení
plánuje vlastní učení	zadáva dlouhodobé práce žákům
pracuje samostatně a tvořivě	motivuje k zájmu o učení a vzdělávání
vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu...	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
učí se nové formy práce	vede k plánování, postupnému uskutečňování jednotlivých kroků učení
	zkouší s žáky pracovat různými metodami a formami práce
Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízejí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vedou je k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporují kreativitu a originalnost u žáků
přemýšlí, jak předcházet problémům	vedou žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vedou k objevování nových řešení
	snaží se navozovat situace, které vedou žáky k zamyšlení, jak problémům předcházet
Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	učí žáky prezentovat své názory, myšlenky, vyjadřovat se k problémům
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
umí se zapojit do řízené diskuze, dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentovat	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat
dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem ...	vede žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich kritickému zvážení

dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce, projektové výuky...	
Kompetence sociální a personální	
objektivně se snaží hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost	pomáhá žákům poznávat sama sebe
dodržuje předem navrhnutá pravidla soužití ve třídě	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování
oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry ve třídě
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
rozvíjí empatie prostřednictvím hraní rolí	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
	rozvíjí empatie prostřednictvím hraní rolí, společných diskusí, individuálních myšlenek
Kompetence občanské	
uvědomuje si vlastní zodpovědnost za sebe, své zdraví a život	vede žáka k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost ke skupinám, ve kterých žije (k rodině, škole, obci, státu, životnímu prostředí)	snaží se zapojit žáky do dění ve škole
seznamuje se aktivně s děním ve škole, v obci, v celé společnosti	rozvíjí nutnost chápání pravidel – norem a zákonů ve společnosti
přiměřeně reaguje v krizových situacích	podporuje nácvik chování v krizových situacích
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla, připravuje si a udržuje svůj pracovní prostor	vede žáky k dodržování hygienických pravidel
pracuje aktivně a samostatně, rozvíjí své zájmy, respektuje řád pracoven,	nabízí žákům poznat nové techniky práce, materiály...
dodržuje pracovní postupy	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
v případě potřeby umí přivolat a poskytnout první pomoc	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky
hledá chyby v postupu, odůvodní správné řešení, diskutuje o problému	
čte z grafů, diagramů, tabulek	
pracuje s počítačem, internetem	
dodržuje hygienická pravidla, připravuje si a udržuje svůj pracovní prostor	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: I., II., III.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce, využití - jednoduché pracovní postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice a řemesla 	<p>Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání -kreativita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice)</p>
Konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice, sestavování modelů - práce s návodem, předlohou 	
Pěstitelské práce		
pečuje o nenáročné rostliny ve třídě provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě - pěstování pokojových rostlin 	
Příprava pokrmů		
připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: IV. – V.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	-vlastnosti materiálů, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, aj. -jednoduché pracovní operace a postupy -organizace práce	OSV - rozvoj schopností poznávání
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	-lidové zvyky, tradice, řemesla	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	-pracovní pomůcky, nástroje – funkce a využití	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu		
Konstrukční činnosti		
provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž	-stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	-práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu		
Pěstitelské práce		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	-pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj.) -půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	-pěstování pokojových rostlin -rostliny jedovaté, jako drogy, alergie	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	-základní podmínky pro pěstování rostlin půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu		
Příprava pokrmů		
orientuje se v základním vybavení kuchyně	-základní vybavení kuchyně	

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová – lázně
Školní vzdělávací program

	-technika v kuchyni - historie a význam	OSV - mezilidské vztahy
připraví samostatně jednoduchý pokrm	- příprava jednoduchého pokrmu -výběr, nákup a skladování potravin	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	-jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc i při úrazu v kuchyni		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Název předmětu: Pracovní činnosti
Ročník: VI. – VII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší jednoduché úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ➤ organizuje svoji pracovní činnost ➤ ovládá pracovní postupy a orientuje se v obsluze domácích spotřebičů ➤ připraví jednoduché postupy ➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduché pracovní operace a postupy ➤ úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky ➤ seznámení s vlastnostmi materiálu a jejich užitím, s pracovními pomůckami, nářadím a nástroji ➤ organizace práce a postup ➤ náčrty, návody, plány ➤ stavebnice, montáž a demontáž ➤ základní podmínky pro pěstování ➤ zelenina, okrasné, ovocné a léčivé rostliny ➤ podmínky chovu a zvířata v domácnosti ➤ finance, provoz a údržba domácnosti ➤ elektrotechnika v domácnosti ➤ práce v kuchyni (výbava, čistota, pořádek) ➤ nakládání s potravinami (nákup, výběr, jídelníček) ➤ příprava pokrmů ➤ úprava stolu a stolování 	<p>OSV- sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Název předmětu: Pracovní činnosti
Ročník: IX.

<i>Očekávané výstupy - žák</i>	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní orientace - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p><u>Sebekognání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sebekognání - nutnost sebekognání pro správnou volbu povolání - odpovědnost za vlastní rozhodování o své profesi - profesní orientace, nástěnka - trh práce - druhy pracovišť - zdravotní a kvalifikační požadavky <p><u>Rozhodování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - faktory, které ovlivňují žákovo rozhodnutí - osobní zájmy a cíle - zdravotní stav a schopnosti - akční plánování - přehodnocování dosažených cílů - stanovování si realistických cílů - adaptace na životní změny - zvládání životních změn - administrativa - úřad práce 	<p>OSV - osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - Kreativita - Sebekognání a sebekognání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace <p>MV</p> <p>MVGS</p>
	<p><u>Možnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosti absolventa základní školy - přehled o nabídkách - využívání poradenských služeb <p><u>Informace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - informační základna pro volbu povolání - vyhledávání profesních informací <p><u>Orientace</u></p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - v důležitých profesních informacích - šance na trhu práce - administrativa - životopis - pohovor u zaměstnavatele <p><u>Rovnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - příležitostí na trhu práce - pracovní příležitosti – region - administrativa - úřad práce <p><u>Svět práce a dospělosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - postupy při přijímání do zaměstnání - způsoby hledání zaměstnání <p><u>Rozhodování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosti absolventa základní školy - problémy nezaměstnanosti <p><u>Svět financí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podnikání, nejčastější formy - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele	
--	---	--

5.10. Doplnující vzdělávací obory

Nabídka Doplnujících vzdělávacích oborů (volitelných předmětů) vychází z aktuální nabídky pro konkrétní školní rok (záleží na personálních možnostech školy a zájmu žáků).

V této kapitole jsou zahrnuty všechny volitelné předměty, které se mohou v nabídce pro konkrétní školní rok objevit – ne všechny předměty z nabídky jsou vyučovány v každém školním roce. Aktuální stav dle Učebního plánu pro aktuální školní rok.

5.10.1. Cvičení z českého jazyka

Charakteristika předmětu:

Cvičení z českého jazyka je volitelným předmětem, který byl vybrán jako doplnění a rozšíření učiva českého jazyka a literatury v týdenní dvouhodinové dotaci pro žáky 9. ročníku. Žáci mají větší možnost procvičit si získané vědomosti, umět dokázat interpretovat své reakce a pocity, získat sebevědomí při vystupování na veřejnosti, zdokonalit si své čtenářské a dramatické dovednosti a využívat technické vymoženosti pro získávání nových vědomostí. Klíčové kompetence jsou shodné s předmětem Český jazyk a literatura.

Tento volitelný předmět se bude vyučovat od školního roku 2010/2011. Slouží především jako příprava na přijímací zkoušky.

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací obory
Název předmětu: Cvičení z českého jazyka
Ročník: IX.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
září		
samostatně pracuje s PČP a SSČ a dalšími příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<u>Opakování pravopisu</u> - procvičování pravopisných jevů <u>Tvarosloví</u> - opakování slovních druhů a mluvnických kategorií - jazykové rozbory - zásady kultivovaného projevu, připravený i nepřipravený projev (s poznámkami i bez)	Ov, D, Lv – práce s tiskem
říjen		
v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis odlišuje spisovný a nespisovný projev, samostatně vytvoří a přednese referát	<u>Opakování skladby</u> - věta jednoduchá a souvětí, interpunkce - určování větných členů, druhy přívlastku, doplněk - věty dvojčlenné a jednočlenné (typy jednočlenných vět)	
listopad, prosinec		
využívá základů studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu	- souvětí souřadné a podřadné - složité souvětí	Lv
leden		
v písemném projevu zvládá pravopis volně reprodukuje text podle svých schopností rozlišuje typy uměleckých textů rozlišuje základní druhy literatury	- pravopis vlastních jmen - vznik příjmení - dramatické čtení - přednes prózy	Z D Lv
únor		
rozlišuje základní literární druhy tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě literární teorie se zapojuje do diskuse, řídí ji a používá zásad dialogu	- přednes poezie, základní znalosti o básni – rým, personifikace - tvorba vlastních literárních textů	Lv, příprava školního kola recitační soutěže
březen		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a dialekt v písemném projevu zvládá pravopis slovořadný rozpozná přenesená pojmenování tvoří spisovné tvary slov	<u>Tvoření slov a slovní zásoba</u> - slohové rozvrstvení slovní zásoby - zásady tvoření českých slov - přenesená pojmenování	Lv

Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová – lázně
Školní vzdělávací program

	všestranné jazykové rozbory (příprava na přijímací zkoušky)	
duben		
tvoří vlastní literární text využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	- všestranné jazykové rozbory - samostatné práce žáků	Z EV – Základní podmínky života MV Projekt <u>Den Země</u> (společný pro 8. – 9.tř.) - výstava prací v aule
květen		
vhodně využívá spisovný jazykový prostředek umí řídit diskusi rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení dorozumívá se kultivovaně uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	<u>Procvičování slohových útvarů</u> - diskuse, úvaha	OSV – komunikace MV – tvorba mediálních sdělení Projekt „Lázně a zdraví – exkurze, historie, současnost, hovory s pacienty
červen		
tvoří vlastní literární text využívá základy studijního čtení, přednese referát	- jazykové hry - MC – historie školy - naše obec	OSV – komunikace MKV – lidské vztahy (v průběhu roku využívání textů k protidrogové prevenci, odsouzení násilí mezi dětmi)

5.10.2. Domácnost

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací předmět Domácnost je zaměřen na vytváření pozitivního vztahu k práci a k zodpovědnosti, vytrvalosti při plnění úkolů, chápání práce a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení.

Vyučovací předmět je realizován jako volitelný předmět v 7. ročníku s jednogodinovou týdenní dotací. Výuka se realizuje převážně ve školní cvičné kuchyňce, mezi doplňkové aktivity patří návštěvy tematicky zaměřených výstav i praktické využití vybraných restauračních zařízení. Bývá zařazen podle zájmu žáků a aktuálních potřeb školy.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
osvojuje si odpovídající postupy učení, poznává zákonitosti učení	umožňuje žákům zjistit jejich individuální učební styl, pokládá konkrétní návody k efektivnímu učení
plánuje vlastní učení	zadáva dlouhodobé práce žákům
pracuje samostatně a tvořivě	motivuje k zájmu o učení a vzdělávání
vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace v literatuře, na internetu...	umožňuje žákům hodnotit svou činnost – zpětná vazba, sebereflexe, společné diskuse po činnostech
učí se nové formy práce	vede k plánování, postupnému uskutečňování jednotlivých kroků učení
	zkouší s žáky pracovat různými metodami a formami práce
Kompetence k řešení problémů	
zkouší si v praxi úkoly a cvičení ze života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení problémů	nabízejí žákům k řešení úkoly vycházející z reálného života
zjišťuje, že situace mívají různá řešení, objevuje nové možnosti	vedou je k řešení a hledání nových způsobů řešení
pracuje tvořivě, má originální nápady	podporují kreativitu a originalitu u žáků
přemýšlí, jak předcházet problémům	vedou žáky k poznání, že různé situace mohou mít různé varianty řešení, vedou k objevování nových řešení
	snaží se navozovat situace, které vedou žáky k zamyšlení, jak problémům předcházet
Kompetence komunikativní	
nebojí se vyjadřovat své názory a myšlenky	učí žáky prezentovat své názory, myšlenky, vyjadřovat se k problémům
učí se vyjadřovat srozumitelně, výstižně, logicky, prezentuje své názory před třídou	stanovuje pravidla pro komunikaci v kolektivu, sleduje jejich dodržování, učí žáky komunikovat se všemi členy kolektivu
umí se zapojit do řízené diskuze, dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentovat	učí žáky obhajovat svůj názor, naslouchat názoru druhých, vhodně argumentovat
dodržuje pravidla komunikace mezi učitelem a žákem ...	vede žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich kritickému zvážení
dokáže se aktivně zapojit do skupinové práce, projektové výuky...	
Kompetence sociální a personální	
objektivně se snaží hodnotit a pozitivně formovat svou osobnost	pomáhá žákům poznávat sama sebe
dodržuje předem navrhnutá pravidla soužití ve třídě	vytváří spolu s žáky pravidla platná pro třídní kolektiv, dohlíží na jejich dodržování

oceňuje práci spolužáků	vede děti k vzájemnému respektování se
chová se taktně, učí se vyjadřovat kritiku tak, aby ostatní nezraňovala	podporuje vytváření příjemné atmosféry ve třídě
pracuje samostatně i ve skupině, přijímá přidělené role, dokáže společně plánovat, hodnotit průběh i výsledek společné práce	oceňuje pozitivní projevy chování, snahu a vykonanou práci, vybízí je, aby se oceňovali navzájem mezi sebou
	obměňuje skupiny, ve kterých děti pracují
	učí žáky přijímat rozličné role při skupinové práci
Kompetence občanské	
uvědomuje si vlastní zodpovědnost za sebe, své zdraví a život	vede žáka k uvědomění vlastní zodpovědnosti za sebe, své zdraví a život
uvědomuje si sounáležitost a zodpovědnost ke skupinám, ve kterých žije (k rodině, škole, obci, státu, životnímu prostředí)	snaží se zapojit žáky do dění ve škole
učí se chápat nutnost dodržování pravidel ve společnosti	umožňuje jim zúčastnit se společných akcí, navštěvuje s nimi kulturní instituce
	rozvíjí nutnost chápání pravidel – norem a zákonů ve společnosti
Kompetence pracovní	
dodržuje hygienická pravidla, připravuje si a udržuje svůj pracovní prostor	vede žáky k dodržování hygienických pravidel
pracuje aktivně a samostatně, rozvíjí své zájmy, respektuje řád pracoven, dodržuje pracovní postupy	nabízí žákům poznat nové techniky práce, materiály...nové pracovní postupy
v případě potřeby umí přivolat a poskytnout první pomoc	rozvíjí kreativitu
	motivuje žáky k samostatné a tvořivé práci
	pomáhá žákům vytvářet správné pracovní návyky

Vzdělávací oblast: Doplnující vzdělávací obory

Název předmětu: Domácnost

Ročník: VII.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	- finance, provoz a údržba domácnosti	VDO ENV OSV
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	- elektrotechnika v domácnosti	
správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu		
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- kuchyně	
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče		
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- potraviny, příprava pokrmů - příprava stolu, stolování	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		

5.10.3. Dramatická výchova

Dramatická výchova je doplňující vzdělávací obor, který byl na naší škole stanoven jako volitelný předmět pro VII. ročník. Cílem je nenásilnou formou přivést žáky k většímu zájmu o český jazyk, zlepšit jejich vystupování a dramatické dovednosti, seznámit děti se základními divadelními druhy a dramatickými žánry, přiblížit jim výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby a v neposlední řadě je postupně seznamovat s prvky společenské výchovy.

Časová dotace:

Dramatická výchova má časovou dotaci dvě hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídě, často však děti využívají prostory školní auly (hry, vystoupení na podiu).

Metody a formy práce :

- různé typy her (pro zvyšování koncentrace, pro utváření dramatických a psychosomatických dovedností)
- vytváření modelových situací pro zlepšení sociálně – komunikačních dovedností (scénky, monology).
- prezentace samostatné práce (vytvoření časopisu, nástěnek)
- výklad učitele
- samostatné výstupy žáků (pro zlepšení hereckých dovedností)
- poslech dramatického čtení jako předpříprava vlastního dramatického čtení
- společná práce dětí – sestavení krátké pohádky, pásma
- návštěva divadelních představení (podle možnosti)

Zpočátku se děti učí zbavit se ostychu při vystupování, zlepšit své dramatické dovednosti a vystupování před spolužáky formou různých her a vzájemného hodnocení činnosti.

Další etapa je vedena snahou naučit se pracovat ve skupině, přistupovat k dramatické tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu. Jeho vyústěním by pak měly být krátké prezentace jejich práce – vystoupení pro spolužáky.

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> - žák kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich - vyhledává a třídí informace a používá je v procesu učení 	<ul style="list-style-type: none"> - učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka - používá vhodné učební pomůcky
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - žák kriticky myslí, využívá vlastního úsudku a zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - učitel zadává problémové úkoly - předkládá modelové situace - klade důraz na kritické posouzení vystoupení žáků
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - vhodně formuluje a vyjadřuje své názory - v ústním projevu se vyjadřuje souvisle a kultivovaně 	<ul style="list-style-type: none"> - učitel umožňuje žákům, aby si navzájem sdělovali své pocity a dojmy - předkládá modelové situace pro různé komunikační oblasti
Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> - žák ovládá své chování - účinně spolupracuje ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> - učitel zařazuje skupinovou práci, klade důraz na správnou organizaci práce ve skupině
Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do kulturního dění 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně zapojuje žáky do kulturního dění školy (vystoupení ve škole i na veřejnosti)
Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> - plní povinnosti a zadané úkoly - dodržuje pracovní a hygienická pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> - učitel rozvíjí u žáků smysl pro povinnost - upevňuje pracovní a hygienické návyky žáků

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací obory
Název předmětu: Dramatická výchova
Ročník: VII.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby
1. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - učí se vyjadřovat kultivovaně, uplatňuje pohybový projev, přizpůsobuje se herním situacím - pozná základní dramatické žánry - přistupuje k dramatické tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly - přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku - dodržuje základy hlasové hygieny, správné tvoření dechu, artikulace, sleduje prezentaci ostatních 	<p><u>Psychosomatické dovednosti, práce s dechem, držení těla, verbální a neverbální komunikace</u></p> <p><u>Komedie, tragédie, drama</u> (Seznámení se stavbou divadelního představení)</p> <p><u>Herní dovednosti, vstup do role, jevištní postava, práce na postavě</u> (Poslech uměleckého textu, nacvičování krátké pohádky)</p> <p><u>Komunikace s divákem</u> <u>Dramatizace literární předlohy (dramatické čtení, recitace, práce moderátora)</u></p>	<p>OSV – komunikace psychohygiena</p> <p>OSV – komunikace MV – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování – vánoční tradice</p>
2. pololetí	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev - seznamuje se se současnou mediální tvorbou - pozná základní divadelní druhy 	<p><u>Komunikace v běžných životních situacích</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas a povinnosti, naše obec, příroda kolem nás <p><u>Současné dramatické umění a média – film, televizní tvorba</u></p> <p><u>Základní divadelní druhy, činohra, loutkové divadlo, pantomima, opera, opereta, muzikál</u></p> <p><u>Výrazné osobnosti dramatické tvorby</u> <u>Prezentace práce, závěrečné hodnocení</u></p>	<p>EV – ekosystémy – les</p> <p>MV – práce v realizačním týmu (stanovení si cíle), delegování úkolů, sestavení časopisu</p> <p>OSV – seberegulace, sebeorganizace</p>

5.10.4. Matematický seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň :

Matematický seminář se vyučuje jako volitelný předmět pro žáky VI. - IX. třídy 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je 6. – 8. ročníku zaměřeno na rozvoj logického myšlení a kritického úsudku pro řešení reálných situací v životě a také v soutěžích matematického typu.

Metody a formy práce jsou voleny tak, aby podporovaly aktivní přístup žáka k řešenému problému, zvědavost a chuť najít řešení dané situace či problémové úlohy. Kromě metod početních jsou zařazeny i metody dedukce a pozorování, včetně práce na PC, stolní a deskové hry, mechanické hlavolamy. Samotné úkoly a úlohy jsou pak zadávány kromě klasických způsobů i formou kvízů, hádanek, křížovek, šifrovaných dat.

Výuka probíhá ve třídě a v počítačové učebně.

Matematické soutěže, do kterých se žáci zapojí, se často řeší v delších časových intervalech.

V 9. ročníku je upřednostněna příprava žáků k přijímacím zkouškám z matematiky, případně ke srovnávacím testům vycházejícím žáků. V rámci výuky se rozvíjí stejné klíčové kompetence a uplatňují stejná průřezová témata jako v hodinách matematiky tak, aby upevnění a prohloubení matematických vědomostí bylo co nejučinnější. Součástí výuky je i využívání cvičných porovnávacích a starších testů přijímacích zkoušek včetně jejich důsledného rozboru.

Po vykonání přijímacích zkoušek je obsah výuky zaměřen na netradiční logické úlohy a úkoly.

Klíčové kompetence :

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
využívá prostředků výpočetní techniky	vede žáky k plánování úkolů a postupů zadává úkoly s využitím informačních technologií
	vede žáky k aplikaci znalostí v mezipředmětových vztazích a v reálném životě
Kompetence k řešení problémů	
zjišťuje, že realita je jiná, než matematický model	vede žáky k práci s chybou jako cestou ke správnému řešení
provádí rozbor problémů a plán řešení	vede žáky k sebehodnocení
učí se volit správný postup při řešení slovních úloh	vede žáky k hledání různých cest řešení úloh
Kompetence komunikativní	
hovoří o prováděných činnostech	vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
zdůvodňuje matematické postupy	umožní žákům výměnu rolí při vysvětlování problému
vytváří hypotézy	vytváří podmínky pro seberealizaci všech žáků
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje ve skupině	zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
učí se věcně argumentovat	vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
Kompetence občanské	
respektuje názory ostatních	vede žáky k ohleduplnosti vůči ostatním
formuje si volní a charakterové rysy	umožňuje žákům sebehodnocení na základě jasných kritérií
učí se zodpovědně rozhodovat podle dané situace	

Kompetence pracovní	
zdokonaluje si grafický projev	vede žáky k ověřování výsledků
učí se efektivně organizovat vlastní práci	požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů zadané práce

Vzdělávací oblast: Doplnující vzdělávací obory
Název předmětu: Matematický seminář
Ročník: VI. – VIII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Pracuje soustředěně nad zadaným úkolem, rozvíjí trpělivost a soustředěnost.</p> <p>Chápe základní pojmy finanční matematiky –úrok, daň, platební karty, účet, rodinný rozpočet, ... Má přehled o základních bankovních produktech.</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</p> <p>Vyčte z grafu potřebné informace. Vytvoří statistický soubor, vypočítá aritmetický průměr, graficky znázorní zjištěná data</p> <p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</p>	<p>Hrátky s matematikou, úlohy na koncentraci, hlavolamy</p> <p>Finanční matematika a příprava na soutěž Finanční gramotnost</p> <p>Vybrané úlohy z testů SCIO a OSP</p> <p>SUDOKU, příprava na školní soutěž</p> <p>Informace a příprava na Matematickou olympiádu</p> <p>Informace a příprava na soutěž Pythagoriáda</p> <p>Číselné a logické řady a analogie</p> <p>Čtení a zpracování statistických dat (i na PC)</p> <p>Stolní hry, logické hry na PC</p> <p>Úlohy na osovou a středovou souměrnost</p> <p>Matematický klokan – příprava na mezinárodní soutěž</p> <p>Kvízy a testy IQ</p> <p>Šifry a rébusy</p> <p>Zajímavé slovní úlohy</p>	<p>OSV - Finanční gramotnost, rozhodovací dovednost (slevy, úroky,daně, dluhy, spoření) M - procenta OSV – přijímací zkoušky</p> <p>Informatika – tvorba grafů v Excelu OSV – orientace a zpracování dat</p> <p>Z – architektura, umění, Př – květenství, sněhové vločky OSV – kreativita, mandaly, Origami</p>

<p>Zná význam figur a jejich vztahů, rozvíjí strategii.</p> <p>Užívá různé druhy čar, rýsuje soustředěně a přesně. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>	<p>Šachy</p> <p>Logické a netradiční geometrické úlohy, rýsování</p> <p>Deskové a naukové stolní hry</p>	<p>OSV- seberegulace</p>
--	--	--------------------------

Vzdělávací oblast: Doplnující vzdělávací obory
Název předmětu: Matematický seminář
Ročník: IX.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Provádí početní operace v oborech Z, R, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N. Vypočítá situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. Rozpozná a vypočítá užitím trojčlenky přímou a nepřímou úměrnost v reálných situacích. Vypočítá z paměti 5%, 10%, 20%, 25%, 50%, 75% Vypočítá procentovou část, základ, počet procent. Chápe pojmy úrok, daň, jednoduché a složené úročení a řeší úlohy s nimi. Užívá zlomky ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část. Rozšiřuje a krátí zlomky. Převádí nepravé zlomky na smíšená čísla a naopak. Porovná zlomky. Provádí početní operace v oboru racionálních čísel. Upravuje složené zlomky. Převádí základní jednotky hmotnosti, délky, obsahu a objemu. Určí velikost úhlu ve stupňové míře měření i výpočtem. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary. Vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Chápe vztahy mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku a používá je při řešení úloh. Chápe pojem shodnosti geometrických útvarů, rozpozná osově a středově souměrné útvary. Rozumí pojmem vzor-obraz, samodružný bod a útvar.</p>	<p>Množiny čísel, jejich vlastnosti a operace s nimi (N, Z, R) Dělitelnost přirozených čísel Poměr, měřítko mapy</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka</p> <p>Procenta</p> <p>Zlomky a operace s nimi</p> <p>Převody jednotek</p> <p>Úhly a jejich velikost</p> <p>Rovinné útvary, jejich vlastnosti a konstrukce</p> <p>Obvody a obsahy obrazců, Pythagorova věta</p> <p>Shodná zobrazení, podobnost</p>	<p>OSV - Finanční gramotnost, rozhodovací dovednost (slevy, úroky, daně, dluhy, spoření) M - procenta OSV – přijímací zkoušky</p> <p>Informatika – tvorba grafů v Excelu OSV – orientace a zpracování dat</p> <p>Z – architektura, umění, Př – květenství, sněhové vločky OSV – kreativita, mandaly, Origami</p>

<p>Umí zobrazit v osově a středové souměrnosti obraz rovinného útvaru. Sestrojí osu úsečky a úhlu a zná její vlastnosti. Aplikuje znalosti vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.</p> <p>Určí hodnotu výrazu pro danou proměnnou. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. Sčítá, odčítá, násobí mnohočleny. Umocní a rozloží dvojčleny $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2. Rozloží mnohočlen na součin vytýkáním, pomocí vzorce. Chápe vztah a zápis rovnosti, porušení rovnosti; význam zkoušky. Chápe pojem kořen rovnice. Využívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic. Vyjadřuje neznámou ze vzorce. Řeší soustavy rovnic metodou sčítací a dosazovací; chápe, že řešením je uspořádaná dvojice. Chápe funkci jako závislost proměnných. Rozpozná, zda závislost mezi 2-ma veličinami je funkce. Určí definiční obor funkce a pro daný prvek definičního oboru určí hodnotu funkce. Určuje vlastnosti funkce. Načrtne a sestrojí obraz a síť základních těles v rovině. Vypočítá povrch a objem základních těles.</p>	<p>Výrazy a mnohočleny</p> <p>Lineární rovnice, vyjádření neznáme ze vzorce</p> <p>Soustavy lineárních rovnic</p> <p>Slovní úlohy o společné práci, o pohybu, směsi, na soustavy lineárních rovnic</p> <p>Funkce</p> <p>Tělesa, jejich vlastnosti, síť, konstrukce</p> <p>Povrchy a objemy těles</p>	<p>OSV- seberegulace</p>
--	--	--------------------------

5.10.5. Přírodopisný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň :

Přírodopisný seminář se vyučuje jako volitelný předmět pro žáky 8. a 9.ročníku po 1 hodině týdně. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj přírodovědného a vědeckého myšlení a kritického úsudku pro řešení reálných situací v životě a také v soutěžích přírodovědného typu.

Seminář je zaměřen prakticky pro práci v terénu.

Metody a formy práce jsou voleny tak, aby podporovaly aktivní přístup žáka ke zkoumání a pozorování životního prostředí v okolí školy, vedou ke spolupráci a odpovědnosti za správné a přesné zpracování nasbíraných údajů.

Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, v terénu (meteorologické, hydrologické, pedologické, aktivity).

Většina prováděných činností má charakter průběžných a stálých aktivit.

Klíčové kompetence :

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
využívá měřicí techniku a vybavení	vede žáky k plánování úkolů a postupů
využívá prostředků výpočetní techniky	zadává úkoly s využitím informačních technologií
aktivně pracuje s informacemi ohledně životních nároků svěřených živočichů	
Kompetence k řešení problémů	
pravidelně vyhodnocuje činnost tvorbou grafů, vyhodnocuje zápisy o životní pohodě chovaných živočichů	vede žáky k práci s chybou jako cestou ke správnému řešení
provádí rozbor problémů a plán řešení	vede žáky k sebehodnocení
Kompetence komunikativní	
hovoří o prováděných činnostech	vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
zdůvodňuje zvolený postup činností	umožní žákům výměnu rolí při vysvětlování problému
vytváří hypotézy ohledně předpokladu dalšího vývoje	vytváří podmínky pro seberealizaci všech žáků
prezentuje výsledky své činnosti před ostatními žáky školy a na veřejnosti	
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje ve skupině	zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
učí se věcně argumentovat	vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
Kompetence občanské	
respektuje názory ostatních	vede žáky k ohleduplnosti vůči ostatním
učí se zodpovědně rozhodovat podle dané situace	vede žáky k spoluzodpovědnosti za životní prostředí
Kompetence pracovní	
vyhodnocená data odesílá k dalšímu zpracování	vede žáky k ověřování výsledků
učí se efektivně organizovat vlastní práci	požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů zadané práce

Vzdělávací oblast: Doplnující vzdělávací obory
Název předmětu: Přírodopisný seminář
Ročník: VIII – IX.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> - pravidelně pozoruje chování a projevy našeho ptactva - monitoruje doby migrace tažného ptactva - seznamuje se s druhy cizokrajných ptáků chovanými v zajetí 	<p>Ornitologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - ptactvo ve volné přírodě - klec vers. voliéra - Červená kniha chráněných živočichů 	
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje druhy hmyzu v přírodě - seznamuje se s exotickým hmyzem chovaným v zajetí - seznamuje se s odpovídajícími pomůckami 	<p>Entomologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy a chování hmyzu 	
<ul style="list-style-type: none"> - blíže se seznamuje s nároky chovaných živočichů - seznamuje se s případnými zdravotními problémy chovanců a možnostmi jim čelit 	<p>Akvaristika a teraristika</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamy CITES - zakládání nádrží - výběr vhodných druhů živočichů - udržovací práce 	
<ul style="list-style-type: none"> - používá správné vědecké postupy k měření a pozorování dějů a stavů ovzduší, vody, vegetace - smysluplně vyhodnocuje výsledky vědeckého zkoumání - na základě měření a porovnávání dat eviduje změny v přírodě 	<p>Meteorologie, hydrologie, biometrie</p>	<p>OSV – rozvoj poznávání – měření hodnot, vyhodnocování, tvorba grafů MDV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s významem ochrany přírody, s typy jednotlivých chráněných území v ČR - poznává jednotlivé chráněné rostlinné a živočišné druhy typické pro dané chráněné území (se zaměřením na regionální ochranu přírody a krajiny) 	<p>Ochrana přírody a krajiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy chráněných území v ČR - přehled o vybraných chráněných územích 	

5.10.6. Zeměpisný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2.stupeň:

Zeměpisný seminář se vyučuje jako volitelný předmět pro žáky VI. – VII. třídy 1 hodinu týdně. Hlavním cílem je rozvoj aktivní a samostatné geografické činnosti, rozvoj kritického úsudku pro řešení reálných situací v životě a také v soutěžích zeměpisného typu.

Žáci jsou zapojeni do celorepublikových soutěží.

Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, v terénu

Klíčové kompetence :

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
využívá různé druhy map a modelů	vede žáky k plánování úkolů a postupů
využívá prostředků výpočetní techniky	zadáva úkoly s využitím informačních technologií
Kompetence k řešení problémů	
orientuje se v neznámém terénu	vede žáky k práci s chybou jako cestou ke správnému řešení
provádí rozbor problémů a plán řešení	vede žáky k sebehodnocení
Kompetence komunikativní	
hovoří o prováděných činnostech	vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
zdůvodňuje zvolený postup činností	umožní žákům výměnu rolí při vysvětlování problému
prezentuje výsledky své činnosti před ostatními žáky školy a na veřejnosti	vytváří podmínky pro seberealizaci všech žáků
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje ve skupině	zadáva úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
učí se věcně argumentovat	vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
Kompetence občanské	
respektuje názory ostatních	vede žáky k ohleduplnosti vůči ostatním
učí se zodpovědně rozhodovat podle dané situace	vede žáky k spoluzodpovědnosti za životní prostředí
Kompetence pracovní	
učí se efektivně organizovat vlastní práci	vede žáky k ověřování výsledků
samostatně pracuje s topografickými pomůckami	požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů zadané práce

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací obory
Název předmětu: Zeměpisný seminář
Ročník: VI. – VII.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje poznatky o vesmíru a sluneční soustavě - využívá znalosti v praxi, používá mapy, turistické mapy, rejstřík, topoznačky, orientuje se v přírodě - provádí regionalizaci v jednotlivých světadílech - vyhledává oblasti cestovního ruchu - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - určuje zeměpisné souřadnice - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, v model. situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - používá různé druhy atlasů, map, informací z internetu - využívá výukové programy - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady 	<p><u>Země ve vesmíru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná olympiáda - eurorebus <p><u>Globus</u></p> <p><u>Mapy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - měřítko, obsah a grafika map, mapový klíč, čtení mapy - praktické využití <p><u>Zeměpisné souřadnice</u></p> <p><u>Fyzicko-geografická sféra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam jednotlivých složek <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života <p><u>Zeměpis světadílů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Afrika - Austrálie a Oceánie - Arktida a Antarktida - Amerika - Asie - Evropa <p><u>Praktická cvičení</u></p> <p><u>Terénní geografická výuka, praxe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života 	<p>MV – zdroj informací, mapy, snímky z kosmu</p> <p>VMEGS – model Země</p> <p>ENV – podmínky pro život</p> <p>OSV – týmová spolupráce</p> <p>ENV – životní podmínky pro osídlení MKV – tolerance, rasismus, diskriminace, xenofobie</p>

<p>bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
--	--	--

5.10.7. Výtvarný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2.stupeň:

Výtvarný seminář se vyučuje jako volitelný předmět pro žáky 2. stupně 1 hodinu týdně. Je určen pro žáky s hlubším zájmem o výtvarnou a estetickou výchovu. Náplň předmětu procvičuje, doplňuje a rozšiřuje učivo, probírané v hodinách výtvarné výchovy, a vychází tedy z ŠVP pro výuku výtvarné výchovy, přičemž vybrané oblasti jsou zařazeny napříč absolvovanými ročníky.

Ve vyučovacím procesu převažují činnostní formy a metody práce, které v běžných hodinách výtvarné výchovy nejsou z technických, organizačních a finančních důvodů zařazovány (například grafické techniky – slepotisk, linoryt, práce s voskovou batikou, malování na sklo a jiné).

Klíčové kompetence :

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
při teoreticky zaměřených hodinách si vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro svou vlastní tvorbu	zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost a nápady
při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací	využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
samostatně pozorují a experimentují	
Kompetence k řešení problémů	
při zadání úkolu rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení	předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
	zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů nebo technik
Kompetence komunikativní	
Žák při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých	klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami
	dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních nápadů, výtvarné vyjadřování...)
Kompetence sociální a personální	
učí se respektovat pravidla v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce	dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
	umožňuje každému žákovi zažít úspěch
	v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské	
při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu	podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
respektuje názor druhých	
prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží	
chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům	
Kompetence pracovní	
při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje stanovená pravidla	vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem	požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla	

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací obory
Název předmětu: Výtvarný seminář
Ročník: VI. – IX.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby
<p>Kresba, malba Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Prvky vizuálně obrazného vyjádření -linie, tvar, objem (základy stínování). Žák: hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací, správně užívá techniku malby (míchání a vrstvení barev).</p>	<p>Horizontála, vertikála, symetrie, asymetrie, základy perspektivníhozobrazování. Perspektivní zobrazování - nadhled, podhled. Světlostní a barevné vztahy. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemnérozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití. Technika: kresba, malba, malba na sklo</p>	
<p>Grafika Rozvíjení smyslové citlivosti. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše. Interakce s realitou.</p>	<p>Různé grafické techniky : slepotisk, tisk z koláže, frotáž, linoryt</p>	
<p>Textilní tvorba Uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření - originálnídokončení situace, vyprávění výtvarnými prostředky. Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci (barevná kompozice a tvarová kompozice).</p>	<p>Textilní koláž, tkaní, Batika vosková</p>	
<p>Koláž Žák: využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění. Přenášení prostoru na plochu. Využívá rozdílných vlastností různých materiálů. Využití odpadových materiálů.</p>	<p>Užitá grafika. Písmo - styly a druhypísma. Práce s šablonou</p>	
<p>Prostorová tvorba Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci (barevná kompozice a tvarová kompozice).</p>	<p>Vhodné využití osvojených výtvarných technik k vlastní tvorbě.</p>	

5.10.8. Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň :

Předmět sportovní hry se vyučuje jako volitelný předmět pro žáky 2.stupně 1 hodinu týdně. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, prohlubování znalostí z pravidel jednotlivých sportovních disciplín a zařazování méně častých aktivit v rámci doplnění povinné Tv. Předmět je zaměřen převážně na kolektivní a samostatné hry.

Výuka probíhá v tělocvičně a na venkovním hřišti

Většina prováděných činností má charakter průběžných a stálých aktivit.

Klíčové kompetence :

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
seznamuje se s pravidly jednotlivých sportovních aktivit	vede žáky ke znalosti pravidel sportovních aktivit
vyhodnocuje případná rizika poškození zdraví	vede žáky ke zhodnocení míry nebezpečnosti jednotlivých aktivit
Kompetence k řešení problémů	
rozlišuje pozitivní a negativní projevy chování	vede žáky k uvědomění si negativních a pozitivních projevů, vede žáky k Fair Play
provádí rozbor problémů a plán řešení	vede žáky k sebehodnocení
Kompetence komunikativní	
hovoří o prováděných činnostech	vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
	umožní žákům výměnu rolí v družstvu
vhodným způsobem komunikuje se spolužáky a učitelem	vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a s učitelem
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje v týmu	zadáva aktivity, při kterých žáci spolupracují
dodržuje pravidla	vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a pravidel příslušné aktivity
Kompetence občanské	
respektuje názory ostatních	vede žáky k ohleduplnosti vůči ostatním
Kompetence pracovní	
rozděluje role ve skupině	vyžaduje rozdělování rolí ve skupině
odpovídá za vlastní práci	vede žáky k zodpovědnosti za vlastní práci v souvislosti s činností týmu

Vzdělávací oblast: Doplnující vzdělávací obory

Název předmětu: Sportovní hry

Ročník: VIII.

Časové rozvržení	Očekávané výstupy	Učivo
průběžně	- zná a dodržuje pravidla kolektivních soutěží - dokáže spolupracovat v týmu - zná a dodržuje pravidla různých nekolektivních disciplín - dokáže zorganizovat jednoduchou soutěž, zapisovat výsledky a provést vyhodnocení	Kolektivní hry: košíková, odbíjená, badminton, florbal, vybíjená Ostatní disciplíny: lehká atletika, střílba ze vzduchovky, šplh

5.10.9. Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu:

Výuka ve volitelném semináři Anglická konverzace vede žáky k tomu, aby byli schopni v anglickém jazyce řešit komunikační situace každodenního života a hovořit o tématech z oblasti běžného života. Součástí výuky je i prohlubování znalostí reálií a zdokonalování se v písemné komunikaci a v porozumění poslechových a čtených textů. Časová dotace semináře je 1 hodina týdně.

Náplň předmětu:

1. Zdokonalování plynulosti vyjadřování v cizím jazyce pomocí
  - Rozšiřování slovní zásoby
  - Praktického používání získaných znalostí gramatiky
  - Odstraňování bariér v mluveném projevu (párová práce, skupin. Práce, týmová práce)
  - Prohlubování návyku a dovednosti popisováním tam, kde schází slovní zásoba
  - Čtení textů
2. Zdokonalování perceptivních dovedností pomocí poslechu autentických nahrávek včetně hudebních
3. Poznávání reálií anglicky mluvících zemí pomocí
  - Řízeného čtení
  - Práce s mapou
  - Řízeného sledování video nahrávek

Klíčové kompetence:

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
vybírání a využívání pro efektivní učení vhodné způsoby, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu	vede žáky k ověřování výsledků
poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení	
Kompetence k řešení problémů	
- vnímá problémové situace, přemýšlí o příčinách a promyslí způsob řešení	- umožňuje přístup k informačním zdrojům - vede žáky k tvořivosti, systematickosti, samostatnosti
Kompetence komunikativní	
- vyjadřuje své myšlenky v písemném a ústním projevu - naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje	- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
Kompetence sociální a personální	
- spolupracuje ve skupině se podílí na utváření příjemné atmosféry s druhými chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými	- vede žáky k hodnocení činností na základě stanovených kritérií
Kompetence občanské	
- respektuje názory ostatních - umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace	vede žáky k prezentaci a vzájemnému naslouchání si
Kompetence pracovní	
- je schopen efektivně organizovat svou práci	- zohledňuje pracovní tempo žáků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce
Ročník: 8.

Očekávané výstupy Žák:	Učivo:	Průřezová témata, projekty, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti - řeší situace související se získáváním a poskytováním místních, časových i jiných informací - vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a v běžných každodenních situacích - postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů - porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky 	<ul style="list-style-type: none"> - volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu - zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček - původní materiály ze zemí studovaného jazyka - popis osoby, místa i situace - vedení telefonického rozhovoru <p>Tematické okruhy: Záliby, volný čas Prázdniny Můj den Moje rodina Orientace ve městě Nakupování V hotelu Na letišti Cestování</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj EGS - Objevujeme Evropu a svět MKV – Multikultivita, Etnický původ EV – Vztah člověka k prostředí MDV – Tvorba mediálního sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Český jazyk, přírodopis, zeměpis, (ekologie), výpočetní technika, výtvarná výchova, hudební výchova, občanská výchova, ostatní cizí jazyky

5.10.10. Cvičení z matematiky

Charakteristika předmětu pro 2.stupeň:

jde o volitelný předmět pro žáky IX. třídy a svým obsahem je zaměřen na procvičování a prohlubování učiva, zejména k přijímacím zkouškám či k případným srovnávacím testům vycházejících žáků.

V rámci výuky se rozvíjí stejné klíčové kompetence a uplatňují stejná průřezová témata jako v hodinách matematiky, tak, aby upevnění a prohloubení matematických vědomostí bylo co nejúčinnější.

Součástí výuky je i využívání cvičných porovnávacích testů přijímacích zkoušek a jejich důsledný rozbor.

Klíčové kompetence :

Žák:	Učitel:
Kompetence k učení	
využívá prostředků výpočetní techniky	vede žáky k plánování úkolů a postupů
	zadává úkoly s využitím informačních technologií
	vede žáky k aplikaci znalostí v mezipředmětových vztazích a v reálném životě
Kompetence k řešení problémů	
zjišťuje, že realita je jiná, než matematický model	vede žáky k práci s chybou jako cestou ke správnému řešení
provádí rozbor problémů a plán řešení	vede žáky k sebehodnocení
učí se volit správný postup při řešení slovních úloh	vede žáky k hledání různých cest řešení úloh
Kompetence komunikativní	
hovoří o prováděných činnostech	vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
zdůvodňuje matematické postupy	umožní žákům výměnu rolí při vysvětlování problému
vytváří hypotézy	vytváří podmínky pro seberealizaci všech žáků
Kompetence sociální a personální	
spolupracuje ve skupině	zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
učí se věcně argumentovat	vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
Kompetence občanské	
respektuje názory ostatních	vede žáky k ohleduplnosti vůči ostatním
formuje si volní a charakterové rysy	umožňuje žákům sebehodnocení na základě jasných kritérií
učí se zodpovědně rozhodovat podle dané situace	
Kompetence pracovní	
zdokonaluje si grafický projev	vede žáky k ověřování výsledků
učí se efektivně organizovat vlastní práci	požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů zadané práce

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Volitelný předmět: Cvičení z matematiky
Ročník: 9.

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby na další předměty, aplikace
<p>Řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N.</p> <p>Provádí početní operace v oborech Z, R, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.</p> <p>Převádí základní jednotky hmotnosti, délky, objemu, obsahu.</p> <p>Určí velikost úhlu ve stupňové míře měřením i výpočtem.</p> <p>Vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Chápe vztahy mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku a používá je při řešení úloh.</p> <p>Vypočítá povrch a objem základních těles.</p> <p>Vypočítá situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.</p> <p>Rozpozná a vypočítá užitím trojčlenky přímou a nepřímou úměrnost v reálných situacích.</p> <p>Vypočítá z paměti 5%, 10%, 20%, 25%, 50%, 75% Vypočítá procentovou část, základ, počet procent.</p> <p>Chápe pojmy úrok, daň, jednoduché a složené úročení a řeší úlohy s nimi.</p> <p>Určí hodnotu výrazu pro danou proměnnou. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. Sčítá, odčítá, násobí mnohočleny. Umocní a rozloží dvojčleny $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2.</p>	<p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <p>Racionální čísla</p> <p>Převody jednotek</p> <p>Úhly a jejich velikost</p> <p>Obvody a obsahy obrazců, Pythagorova věta</p> <p>Povrchy a objemy těles</p> <p>Poměr, měřítko mapy</p> <p>Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka</p> <p>Procenta</p> <p>Základy finanční matematiky</p> <p>Výrazy</p>	

<p>Rozloží mnohočlen na součin vytýkáním, pomocí vzorce.</p> <p>Chápe vztah a zápis rovnosti, porušení rovnosti; význam zkoušky. Chápe pojem kořen rovnice. Využívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic. Vyjadřuje neznámou ze vzorce. Řeší soustavy rovnic metodou sčítací a dosazovací; chápe, že řešením je uspořádaná dvojice.</p> <p>Chápe funkci jako závislost proměnných. Rozpozná, zda závislost mezi 2-ma veličinami je funkce. Určí definiční obor funkce a pro daný prvek definičního oboru určí hodnotu funkce. Určuje vlastnosti funkce.</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru, jednoduchých těles v rovině a jejich sítě.</p> <p>Chápe pojem shodnosti geometrických útvarů, rozpozná osově a středově souměrné útvary. Rozumí pojům vzor-obraz, samodružný bod a útvar. Umí zobrazit v osově a středově souměrnosti obraz rovinného útvaru. Sestrojí osu úsečky a úhlu a zná její vlastnosti. Aplikuje znalosti vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.</p>	<p>Lineární rovnice, vyjádření neznáme ze vzorce</p> <p>Soustavy lineárních rovnic</p> <p>Slovní úlohy o společné práci, o pohybu, směsi, na soustavy lin. rovnic</p> <p>Funkce</p> <p>Konstrukční úlohy</p> <p>Shodná zobrazení, podobnost</p>	
---	---	--

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1. Hodnocení žáka ve škole

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu. Jejím prostřednictvím získá informace o tom, jak zvládá danou problematiku, v čem se zlepšil a v čem chybí.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají učitelé soustavným sledováním výkonů žáků, jejich připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.

Nedílnou součástí hodnocení je konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení není primárně zaměřeno na srovnání žáka s ostatními, soustřeďuje se na individuální pokrok každého žáka.

Hodnocení je prováděno na základě předem známých kritérií. Kritéria pro daný předmět mají žáci k dispozici.

Součástí hodnocení je také sebehodnocení žáka, které rovněž vychází z předem daných zásad a pravidel.

K hodnocení i sebehodnocení používají učitelé i žáci ŠVP.

6.2. Způsoby hodnocení

V Základní škole J.Schrotha je používán způsob hodnocení:

- **klasifikace**
klasifikace je používána ve všech předmětech v 1. – 9.ročníku

Na základě žádosti zákonného zástupce může ředitel školy rozhodnout o slovním hodnocení nebo jeho kombinaci s klasifikací žáka se souhlasem školské rady – v případě doporučení poradenského zařízení nebo na základě žádosti většiny zákonných zástupců ve třídě o slovním hodnocení nebo jeho kombinaci s klasifikací pro celou třídu se souhlasem školské rady.

6.3. Pravidla hodnocení

6.3.1. Pravidla slovního hodnocení

1. Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
2. Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
3. Hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k tomu, komu je určeno – k žákovi.
4. V průběhu vzdělávání a výchovy jsou rodiče žáků informováni slovním zápisem s měsíční pravidelností.
5. Nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáka se může stát **žakovské portfolio**.

6.3.2. Pravidla pro použití klasifikace

1. Klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo.
2. Ve známce z předmětu není zahrnuto chování.
3. Součástí klasifikace jsou: vědomosti, dovednosti, práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
4. Při klasifikaci se výhradně používá 5 klasifikačních stupňů.
5. Klasifikace je pravidelně zapisována do elektronické žakovské knížky.

6. Písemné práce jsou předem oznámeny a jsou zakládány.
7. Významným prvkem učení je práce s chybou (uvědomění si chyby je příležitostí k lepšímu zvládnutí).
8. Nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáka se může stát **žakovské portfolio**.

6.3.3. Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, je to jedna z výchovných metod.
2. Sebehodnocení slouží k zamýšlení se nad vlastní prací, znalostmi a rozvíjenými kompetencemi.
3. Sebehodnocení provádí žák po dohodě s učitelem.
4. Sebehodnocením je žák veden k poznání svých úspěchů, neúspěchů, jejich příčin a následnému plánování svých zlepšení.
5. Při sebehodnocení se snaží žák popsat:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde
  - co potřebuje zlepšit a jak
6. Při práci vede škola žáka, aby komentoval své výkony a výsledky, učil se přijímat pochvalu i výchovná opatření

6.4. Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení se odvíjejí od klíčových kompetencí. Obecná kritéria stanovená v tomto ŠVP ZV jsou dále rozpracována do klasifikačních stupňů pro hodnocení v jednotlivých vyučovacích předmětech se zaměřením na konkrétní klíčové kompetence.

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- svá rozhodnutí je schopen argumentačně obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními
- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příznivé atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat při řešení daného úkolu
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí

6.5. Autoevaluace školy

Autoevaluace (vlastní hodnocení) školy se zaměřuje na strategické cíle z Koncepce rozvoje školy, výchovné a vzdělávací cíle ŠVP. Úkolem autoevaluace je posouzení reálnosti a důležitosti cílů školy, posouzení plnění cílů, výčet oblastí, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, oblastí, ve kterých je potřeba úroveň zlepšit (včetně návrhů příslušných opatření), posouzení účinnosti přijatých minulých opatření.

Termíny pro autoevaluaci se řídí vyhláškou č.15/2005 Sb., v platném znění

KRITERIA VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY

Oblast	Cíl	Nástroj	Četnost
Podmínky ke vzdělání	- Minimálně dvě DVPP v průběhu školního roku - sportovní areál + údržba - učebna v přírodě + údržba	DVPP – osvědčení spolupráce se zřizovatelem	každoročně
Průběh vzdělávání	- Zvládnutí učiva 1.st. min. 75% - Zvládnutí učiva 2.st. min. 60% - Rozvoj tělovýchovných dovedností - Vyhodnocení, úpravy ŠVP	kontrolní pís.práce kontrolní pís.práce absolvování souboru Tv kurzů výroční zpráva, ČŠI, hodnocení práce v met.orgánech	každoročně každoročně perioda pro žáka 3. – 9.ročník měsíčně
Podpora žákům	- Podpora integrovaných žáků - Podpora žáků se zdravotním postižením a znevýhodněním - Podpora žáků se sociálním znevýhodněním - Vyhledávání nadaných žáků - Práce školního parlamentu - Volitelné předměty	IVP vyhl. 73/2005 Sb. práce VP výsledky soutěží, volba zástupců dle školního roku	dle platnosti posudků každoročně každoročně každoročně
Spolupráce s rodiči	- Zapojení rodičů do práce školy - Otevřené vztahy mezi rodiči a školou - Projekt Školička	školská rada, vedení kroužků dotazníky Program projektu	každoročně 1x za 2 roky každoročně
Výsledky vzdělávání	- Přijetí min. 90% žáků IX.třídy na vybrané SŠ	spolupráce mezi žáky, rodiči a VP	každoročně
Řízení školy	- Zajištění finančních zdrojů na SC - Účelné delegování pravomocí - Kvalitní pedagogická práce - Otevřené vztahy mezi žáky a pedagogy	projekty, spolupráce se zřizovatelem a Mikroregionem Jesenicko org.struktura, porady vedení hodnocení práce ped. dotazníky	dle termínů SC měsíčně každoročně (12.) 1x za 3 roky
Výsledky práce školy	- Akce pro veřejnost - Školní akademie	Vánoční škola, Den jazyků, spolupráce ZUŠ návčik vystoupení	dle plánu 1x za 5 let

	- Dny otevřených dveří - Prezentace v Muzeu J.Schrotha, www stránky ... - charitativní činnost	možnosti prezentace možnosti prezentace charitativní akce	dle plánu průběžně každoročně
--	---	---	---

DVPP = další vzdělávání pedagogických pracovníků

SC = strategické cíle (Koncepce rozvoje školy)

EVVO = environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

IVP = individuální vzdělávací plán

7. Doplněk ŠVP v souvislosti se zákonem č. 67/2022 Sb.

Úprava ŠVP – pravidla pro přijímání a vzdělávání uprchlíků z Ukrajiny – po dobu účinnosti zákona.

Úprava ŠVP je v souladu se zákonem č. 67/2022 Sb. – Lex Ukrajina pro regionální školství:

V souladu s § 1, odst. 1 se tato pravidla použijí výhradně pro žáky prchající z území Ukrajiny (prokázání vízovým štítkem nebo vízem k pobytu nad 90 dní za účelem strpění – nevztahuje se na ostatní cizince ani s ukrajinským občanstvím).

V souladu s § 2 je spádovým obvodem školy místo faktického pobytu v obcích Lipová-lázně, Ramzová, Ostružná.

Přijímání je vždy vedeno ve správním řízení, ředitel školy akceptuje dvojjazyčnou verzi žádosti o přijetí dle vzoru z MŠMT. Rozhodnutí o přijetí/nepřijetí zašle ředitel školy také na dvojjazyčném vzoru.

Ředitel školy zařazuje příslušného žáka do ročníku dle věku, maximálně o jeden ročník níže v důvodných případech.

V souladu s § 3 budou mít ukrajinští žáci stanovený upravený vzdělávací obsah, zaměřený jednak na pokračování ve vzdělávání dle ukrajinského vzdělávacího obsahu, jednak na výuku českého jazyka jako druhého jazyka a jednak na začlenění do třídních kolektivů jednotlivých ročníků. Z některých předmětů budou uvolněni. V souladu s § 3 nemusí být vzdělávací obsah ukrajinských žáků v souladu s RVP ZV. Úpravy vzdělávacího obsahu se netýkají počtu vyučovacích hodin – zde musí být dodržen počet hodin dle jednotlivých ročníků.

V souladu s § 6, odst. 1 může škola zaměstnat pedagogického pracovníka z Ukrajiny, který nesplňuje předpoklad prokázání znalosti českého jazyka podle zákona o pedagogických pracovnících. Tento pedagogický pracovník bude zajišťovat výuku v ukrajinštině pouze pro skupinu dětí z Ukrajiny a pouze do konce školního roku 2021/2022.

Vzdělávací program ukrajinských uprchlíků na ZŠ J.Schrotha, Lipová-lázně:

- 1) Pedagogický pracovník z Ukrajiny bude vyučovat skupinu pouze ukrajinských dětí v úterý a ve čtvrtek.
- 2) V těchto dnech budou všechny děti v jedné soustředěné skupině a učitelka bude vyučovat v ukrajinštině a podle ukrajinských školních osnov - podle potřeb dětí se počítá s plněním úkolů z distanční výuky z jejich kmenových ukrajinských škol.
- 3) Na 1. stupni to bude 2 x 5 vyučovacích hodin, na 2. stupni 2 x 6 vyučovacích hodin.
- 4) V dalších dnech (pondělí, středa a pátek) budou hodiny českého jazyka jako druhého jazyka, opět pro celou skupinu, které povede zaměstnanec školy (učitel/ka českého jazyka): 3 hodiny týdně (1. stupeň) nebo 4 hodiny týdně (2. stupeň).
- 5) Kromě toho budou v těchto dnech (pondělí, středa, pátek) žáci rozděleni do jednotlivých tříd a zbývající hodiny (podle učebních plánů jednotlivých tříd) budou věnovány jiným předmětům: anglickému jazyku, tělesné výchově, hudební a výtvarné výchově, pracovní činnosti, informatice, případně matematice .... – dle stanoveného rozvrhu vyučovacích hodin.
- 6) Tento systém bude platit do konce června 2022
- 7) Tento systém má zabránit tomu, aby při předpokládaném návratu žáků na Ukrajinu, těmto nevznikl příliš velký výpadek v ukrajinském vzdělávacím systému. V případě, že děti zůstanou žáky naší školy i v příštím školním roce, budou již od začátku měsíce září zařazeni do tříd – v příštím školním roce škola s vyučováním samostatné ukrajinské skupiny již nepočítá

8. Závěr

Školní vzdělávací program (ŠVP) pro základní vzdělávání na Základní škole J.Schrotha, Lipová – lázně není a nebude konečnou a definitivní verzí.

V tomto ŠVP jsou také zakomponovány dlouhodobější strategické cíle vycházející z Koncepce rozvoje školy, které budou postupně uskutečňovány a nahrazovány novými.

Dají se rovněž předpokládat změny zásadních právních dokumentů, protože pohled na kurikulární reformu školství se stále vyvíjí a prochází určitými změnami, které se následně více či méně nutně promítnou i do úprav ŠVP každé školy.

Ve škole bude pochopitelně docházet i k obměně pedagogického sboru, která s sebou přinese nové pohledy na řešení určitých situací. ŠVP má být postaven tak, aby dokázal absorbovat různé pohledy a různá řešení, aby dal prostor pro kreativitu každého učitele. Právě z tohoto důvodu jsou některé věci poměrně obecné a konkrétní rozpracování detailů např. pro jednotlivé vyučovací předměty bude v podobě příloh.

ŠVP nenahrazuje všechny dokumenty ve škole platné (např. Školní řád, různé vnitřní směrnice, řády odborných učeben, tématické plány učiva apod.), které jsou i nadále pro chod školy nutné. Stejně tak v ŠVP nejsou zakomponovány jednotlivé projekty, projektové dny, třídní či školní akce, prezentace výstupů činností žáků a školy, soutěže atd., které jsou a nadále budou součástí konkrétního plánu práce na daný školní rok ať už v rámci školy nebo některých jejích částí.

I tyto činnosti, ve kterých má škola vybudovanou tradici a dobrou pozici i ve srovnání s ostatními základními školami na Jesenícku, budou pokračovat, rozvíjet se a objevovat se nové.

Hlavní iniciativu na úpravách ŠVP budou mít tři skupiny lidí:

- a. **pedagogický sbor** – jeho aktivní přístup ke školním záležitostem v rámci svých pracovních úkolů, činnosti metodických orgánů, výstupů z DVPP a dalších školení, doplňování a tvorby Koncepce rozvoje školy, výstupů z autoevaluace školy, výstupů z inspekčních zpráv apod.
- b. **zákonní zástupci žáků** – jejich pohled na činnost školy a náměty pro úpravy či zlepšení podávané prostřednictvím třídních učitelů nebo Školské rady, která má ve Školském zákoně (č.561/2004 Sb.) jasně vymezené pravomoci, jež jí dávají značné možnosti spolupodílet se na činnosti školy
- c. **sami žáci** – každý člověk má jiné životní možnosti, schopnosti a dovednosti, každý se bude po absolvování základního vzdělávání ubírat jinou životní cestou a právě úkolem školy je možnosti těchto cest ukázat a nabídnout, což mají žáci možnost ovlivnit prostřednictvím svých zástupců ve školním parlamentu, členů svých třídních samospráv, návrhů a podnětů a svou vlastní činností.

Se **Zvědavostí** by měli do školy žáci přicházet,

Moudrost by si měli ze školy odnášet,

a **Přátelství** by je mělo po celý život provázet.

5.3. Informatika	107
5.3.1. Informatika – 1.období	107
- 2.období	108
5.4. Člověk a jeho svět	118
5.4.1. Prvouka	118
5.4.2. Přírodověda	130
5.4.3. Vlastivěda	136
5.5. Člověk a společnost	141
5.5.1. Dějepis	141
5.5.2. Výchova k občanství	150
5.6. Člověk a příroda	162
5.6.1. Fyzika	162
5.6.2. Chemie	168
5.6.3. Přírodopis	175
5.6.4. Zeměpis	186
5.7. Umění a kultura	197
5.7.1. Hudební výchova - 1. období	197
- 2. období	198
5.7.3. Výtvarná výchova - 1. období	216
- 2. období	217
5.8. Člověk a zdraví	228
5.8.1. Výchova ke zdraví	228
5.8.2. Tělesná výchova - 1. období	234
- 2. období	235
5.9. Člověk a svět práce	255
5.9.1. Pracovní činnosti - 1. období	255
- 2. období	257
5.10. Doplnující vzdělávací obory	265
5.10.1. Cvičení z českého jazyka	265
5.10.2. Domácnost	268

5.10.3. Dramatická výchova	271
5.10.4. Matematický seminář	273
5.10.5. Přírodopisný seminář	279
5.10.6. Zeměpisný seminář	281
5.10.7. Výtvarný seminář	284
5.10.8. Sportovní hry	287
5.10.9. Konverzace v anglickém jazyce	288
5.10.10. Cvičení z matematiky	290
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	293
6.1. Hodnocení žáka ve škole	293
6.2. Způsoby hodnocení	293
6.3. Pravidla hodnocení	293
6.3.1. Pravidla slovního hodnocení	293
6.3.2. Pravidla pro používání klasifikace	293
6.3.3. Pravidla pro sebehodnocení žáků	294
6.4. Kritéria hodnocení	294
6.5. Autoevaluace školy	295
7. Doplněk ŠVP v souvislosti se zákonem č. 67/2022 Sb. – Lex Ukrajina	296
8. Závěr	297
9. Obsah	298

Základní škola a mateřská škola J.Schrotha, Lipová – lázně
Školní vzdělávací program